31

శ్రీ వైష్ణవ నమః.

శ్రీమతే లక్ష్మీ నృసింహ్మ పరబ్రహ్మణే నమః.
శ్రీ మతే రా మా నుజా య నమ ః.
శ్రీమ తే నిగ మాం త మహా దేశి కా య న మ ః.

శ్రీలక్ష్మీ నృసింహ్మ దివ్యచరణారవిందసమా శ్రయణ
శాలినాం సర్వేషాం విదుషా ముపకారాయ
శ్రీమద్రంగనాథ యతీంద్రమహాదేశికవిరచితం
శ్రీ రా మ జ యం త్యా ది నిఖి య న హి తం
ఆ స్థా నం.

శ్రీమదుభయ-కురుచ్చి. శేషాద్యాచార్యాణి
యథా మాతృకం పరిమృత్య
బెం గ ళూ రు తు లసీ వ న వా సి నా
తూస్వల్ - వెంకటా చార్యేణ
శ్రీకృష్ణవిలాస ముద్రాక్షరశాలాయాం
ముద్రాపితమ్ సద్విజయతేతరామ్-

బెంగళూరు. ౧౮౮౩.

విషయ సూచిక

విషయసంఖ్యా		పుటసం.
౧	బ్రాహ్మ ముహూర్తకర్తవ్యమ్.	౧
౨	మలమూత్రోత్సర్జనవిధిః-	౬
౩. ౪	శౌచ. ధి. ఆచమన విధిః.	౭. ౮
౫-౬	దంత ధావనవిధిః- స్నానవిధిః -	౮-౧౪
౭	ఊర్ధ్వ పుండ్రవిధిః .	౧౪
౮	ప్రాతస్సంధ్యావందనం .	౧౬
౯.౧౦	జపవిధిః . ప్రాణాయామవిధిః-	౨౦
౧౧	మూలమంత్ర జపప్రకారః.	౨౪
౧౨	ఆధారశక్త్యాది తర్పణక్రమః .	౨౮
౧౩.౧౪	వస్త్రనిష్పీడనం. బ్రహ్మ యజ్ఞ క్రమః-	౩౧
౧౫.౧౬	అభిగమనం- పుష్పతులసీదళాహరణవిధిః.	౩౨
౧౭	మాధ్యాహ్నికస్నానాదిక్రమః-	౩౩
౧౮	భగవదారాధన క్రమః -	౩౪
౧౯	భూత శుద్ధి క్రమః-	౩౫
౨౦	భగవదావాహన క్రమః.	౪౯
౨౧	వైశ్వదేవ ప్రకారః .	౫౦
౨౨.౨౩	భోజనవిధిః- తాంబూలచర్వణక్రమః-	౫౪-౫౬
౨౪.౨౫	స్వాధ్యాయవిధిః. సాయంసంధ్యావిధిః -	౫౭
౨౬-౨౭	యోగవిధిః. స్వైరధర్మాః .	౫౯-౬౦
౨౮-౨౯	విధవాధర్మకాః. ఆనుశంసీతిధర్మాః -	౬౨.౬౩
౩౦. ౩౧	బ్రహ్మచారిధర్మాః. యతిధర్మకాః -	౬౪
౩౨	శ్రీరామజయంతీ నిర్ణయః -	౬౭
౩౩	శ్రీ నృసింహ జయంతీనిర్ణయః.	౭౧
౩౪	శ్రీకృష్ణజయంతీ శ్రవణ ద్వాదశీనిర్ణయా	౭౨

శ్రీమతేనమః.

శ్రీమజ్జేశ్రీరంగనాథయతీంద్రమహాశికాయనమః.

శుద్ధాశుద్ధపత్రిక.

పుటమ్.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధం-	శుద్ధం,
౧	౨౦	మూహూలేశ	ముహూలేశ
౨	౧	వరికరో	పరికరో
,,	౧౬	స్నివ	స్నివ
౩	౧౪	సతిత	సతతం
,,	౨౧	ఘోఘు	ఘూఘు
౪	౩	ళ్ళుభై	ళ్ళుభై
,,	౪	వారి	వారిం
,,	౧౧	భగవచ్ఛాస్త్ర	భగవచ్ఛాస్త్ర
౫	౨౩	సంకల్ప్ శ్	సంకల్ప్ శ్
౭	౧౦	నాస్తైతీ	నాస్తైతి
౮	౬	సంస్థిత	సంస్థితః
,,	౨౦	న్యన్యత	న్యన్యత్ర
౯	౧౭	త్రైక్-జ్గర్య	త్రైక్-జగ్-ర్య
౧౪	౨౧	ద్విరాచమేత్	ద్విరాచామేత్
౧౬	౯	నిరగుష్టా	నిరంగుష్టా
,,	౧౬	అశ్రయామి	ఆశ్రయామి
౧౮	౬	జీన్వయి	జీవ్వథ
,,	౧౭	హిపాస్మా	హిపాస్మాది
౨౧	౧౭	టాగద	టాంగద
౨౨	౧	కరాంశాం	క(రాం)శాం
,,	౧౬	వర్వ	వర
,,	౨౫	వితురా	వితుర్వ
౨౩	౨౧	గాయతీ	గాయత్రీ
౨౪	౧౮	అకారాయ	అకారా
౨౫	౫	ఓంయం	ఓంఓమ్

పుటమ్.	పఙ్క్తిః.	అశుద్ధం.	శుద్ధం-
౨౪	౨౧	ఓంశంయం	ఓంయం
,,	,,	ఓఙ్కామిని	ఓంకామిని
,,	౨౪	శ్రైష్ఠ్యే	శ్రైష్ఠ్యే
౨౬	౪	స్నేహ	స్నేహ్ర
,,	౨౧	అపాహుర	అప్తాహుర
౨౮	౧౪	శ్రైష్ఠ్యమః	శ్రైష్ఠ్యనమః
౨౯	౨౩	వైజయన్యై	వైజయన్యై
౩౩	౧౧	అనిషిద్ధ	అనిషిద్ధ
,,	౨౩	మన్యోణా	మన్యోణాం
౩౪	౮	ఆజీతా	అజీతా
,,	౧౬	ధార్య	ధార్యం
,,	౧౯	ప్రవిశ్యశ్య	ప్రవిశ్య
౩౪	౧౯	నారాయణా	నారాయణాయ
౩౬	౧౩	ప్రకృతి	ప్రకృతిం
,,	౧౯	తలేతలే	తలే
,,	౨౧	తతత్సమష్టి	తత్తత్సమష్టి
౩౮	౨౩	పీవన్మంత్రో	ఏతన్మన్త్రో
౪౩	౧౧	ఆహ్యాఁ	అహ్యాఁ
౪౧	౨౦	వృత్య	వర్త్య
౪౩	౧౪	నాసాది	నాభ్యాది
౪౩	౨౩	ద్రాయై	సీద్రాయై
౪౪	౧౧	బోషట్	వౌషట్
౪౯	౧౬	మాత్ప	మాత
౫౫	౬	నపిచేత్	పిబేత్
౫౬	౧౬	పాదాంగుష్ఠేన	పాదాంగుష్ఠే
౬౦	౧౪	గ్రహ్యా	గృహ్యా
,,	౧౯	వ్యయంధ	వ్యయంధ్వ
౭౧	౧౯	ముముత్తూ	అముముత్తూ
౭౩	౨౫	తిథి	త్రిథి

శ్రీమతేనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః-

శ్రీమతేనిగమాన్తమహాదేశికాయనమః-
శ్రీమతేరంగనాథయతీంద్రమహాదేశికాయనమః,
శ్రీమతే శఠకోపయతీంద్రమహాదేశికాయనమః-
శ్రీమతేశ్రీవత్సచిహ్నశఠకోపశ్రీరంగనాథయతీంద్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్రంగనాథయతీంద్రమహాదేశికవిరచితమాహ్నికం.

యస్యాభవద్భక్తజనాతిహన్తుః పితృవ్యమన్యేవ్యపిచార్య
తూణం। స్తంభేవతార స్రమనన్యలభ్యం లక్ష్మీనృసిం
హంశరణంప్రపద్యే॥ ... ...*

లక్ష్మీనృసింహ్మతవపాదసరోజయుగ్మేబహ్మేంద్రరుద్రముని బృంద
శిరోభివంద్యే। శ్రీమచ్ఛఠారియతిరాజసపూజితేవ శుద్ధవ్మచీయహృద
యంధృఢమస్తులగ్నమ్ ॥ శ్రీరామానుజసిద్ధాన్త నిధానరణధురంధరః॥
శ్రీనివాసయతీంద్రోమే సన్నిధత్తాంసదాహృది ॥ శ్రీరామానుజభట్టార్య
వంగీశానాంతుభాకృతిః। నిగమాన్తగురో శ్రీమన్నారాయణ గురోర
పి ॥ స్మృత్వాత్మాకరంచైవ సచ్చరిత్రసుధానిధిం। సంవీక్ష్యతేభ్యస్సంగృ
హ్యసారానర్థాన్ సతామ్యుదే ॥ శ్రీరంగనాథ యమినా ప్రమాణ
పథపతినా। శ్రీవైష్ణవసదాచారసిద్ధయోత్థనిబర్హ్యతే॥ ... ...॥

బ్రాహ్మముహూర్తకర్తవ్యం.

బ్రాహ్మేముహూర్తేఉత్థాయహరిహరిసప్తకృత్వోచ్చార్య.
గాహగ్రసైగజేంద్రేరుదతిసతిభసంత్యక్తమాగుహ్యధారన్వ్యగుణ

ణకన్యాల్పభూషాసనసరికరోమేఘగంభీరఘోషః । అబిభ్రాణోరథాం
గశరమసి మధ్యశ్ఖచాపాసక్తేబాహుసైకోమోడకీమప్యవహ
రిరసావం హసాసంహతేనఃకః ॥ ప్రాగస్మ్యరామి భవభీతిమహంత్యజా
మ్యేనాయణంగరుడవాహనమంజనాభం । గ్రాహాభిభూతమదవ
రణముక్తిహేతుం చక్రాయుధం తరుణవారిజపత్రనేత్రం ॥ ప్రాత
స్మజామిభజతా మధయజుర్నం ప్రాక్సవజన్మకృతపాపభయాపను
త్యై । యోగ్రాహవక్త్రపతితాంఘ్రిగజేంద్రఘోరశోకప్రణాశనకరో
ధృతశంఖచక్రః ॥ ప్రాతర్నమామి మనసా వచసాచమూర్ధ్నా పా
దారవిందయుగళంహరమస్యవృంసః । నారాయణస్యనరకార్ణవతారణ
స్యపారాయణప్రవణఃప్రపరాయణస్య ॥ శ్లోకత్రయమిదంపుణ్యం
ప్రాతరుత్థాయయఃపఠేత్ । లోకత్రయగురుస్తస్మైదద్యాత్పదం
హరిః ॥ ఇశ్వసుసన్తాయ. సిదాన్తావమనం ముఖ్యం, శ్రోత్రంవా కృ
త్వా- తస్మిన్నేశయనేసుసీనఃసీనఃఉత్తాయశయనేతస్మిన్నాసీనోనియ
తేన్ద్రియః । ధ్రస్తర్విణ్ణహృదయోవ్యథఃంవిత్యగతంవయః ॥ తాపత్ర
యేణచాక్రాంతస్త్రివేణధ్యాత్రికాదినా । దావజేనాగ్నినాలీఢోభ్రా
మ్యన్నివనవేమృగః ॥ సంసారోవాగురాన్తస్థోలూనపక్షఇవాణ్డజః । అప
శ్యన్నిర్గమోపాయమాగమిష్యపిజన్మసు ॥ అకార్ష్యరతిభీభత్సైఃక్రి
యమాణైఃకృశైరపి । లజ్జితశ్చవివర్ణశ్చస్మర్యమాణైస్వకర్మభిః ॥ అవి
నీతమశిక్షోఽనుసద్గురుగణాకరః । అవధార్యస్వయమాత్మానమ చికిత్స్యా
ఋభాశ్రయం ॥ దహ్యమానేన్ద్రనాంతఃస్థోవిస్ఫురన్వనకీటకః । అలబ్ధ నిర్గమ
స్తిష్ఠన్మధ్యస్థేమరణజన్మనోః ॥ విహ్వలశ్చవివర్ణశ్చవిమృశన్స్వామినంతథా
శాం । చింతయేత్ప్రథమంచైవమాచక్షీతప్రియమాత్మనః ॥ సంసారచక్ర
మారోప్యబలిభికర్మరజ్జుభిః । కాలేనాకృష్యమాణస్య జంగమస్థావరా
త్మనః । అహోమేమహతీయంతా సిష్పలాజన్మసంతతిః ॥ అనారాధి
తగోవిందపాదాంభోరుహద్వయా । అనాస్వాదితసత్కథ-మకజ్ఞోన భక్తి

సుధారసా ॥ అస్పృష్టానంతసంసార సాగరోత్తరణక్షమా । శ్రుతి స్మృ
త్యుదితాశేషసదాచారపరజ్ఞుఖీ ॥ త్యక్తవర్ణసమాచారాభ్రిష్టాప్రాప్తవైదిక
వర్త్మనః । అనుపాసితసప్తర్షిస్వీకృతాసన్నమాగమా॥ అసమ్భావితశి
ష్రూషాగుర్వాచార్యపితృవ్యపి । నిజకర్మజడేవాదిదేహధ్యస్తాత్మ భావ
నా । తచ్ఛవనానుగోద్భూతసుఖదుఃఖవ్యవస్థితః ॥ అసమ్భూతస్వయం
భాత్మజ్ఞోవజ్ఞోత్తమనివృతిః । పశువత్ప్రాక్కృతైరేవగుణైరధికనిర్వృ
తా ॥ నకర్మనిష్ఠానాత్మజ్ఞోనాభిజ్ఞక్రియుతాహరా । నోద్యుక్తాభక్తిహీ
నత్వాత్సత్క్రియాస్వర్చనాదిషు॥ కర్మభిఃపుణ్యపాపాఖ్యైర్న రవిద్యా
పరనామభిః । ధూమైరివావిరాగ్నేయంజ్ఞానమావృత్యదేహినః ॥ భూ
యిష్ఠాస్వాస్వకంచేహంశబ్దాద్యైర్వ్యాస్తాస్వధ్రువైర్గుణైః । దర్శయిత్వా
స్వసౌందర్యమాత్మనేతిష్ఠమానయా ॥ నిరస్తాశేషయాహ్లాద సుఖధామైకల
క్షణం। సంచ్ఛాద్యస్వగుణైరేవస్వరూపంపరమాత్మనః ॥ గుణమయ్యాప్ర
కృత్యాఖ్య భగవన్మాయయానయా । స్వసంజ్ఞానన్త జీవకృత కర్మానురూపయా ॥ గుణత్రయాశ్రయానన్తచిత్రపరిణామయా। అనాదిస్తరయా
దేవప్రపత్తిరహితాత్మభిః ॥ ప్రలోభ్యమానాసతత తయైవాత్మన్య నివృత్తా । అజానతీవస్వహితంయుక్తస్వప్నానుకారిణీ ॥ నిష్పాద్యేనిరాలం
బేనిచ్ఛాయేనిరపాశ్రయే । ప్రాఘీణస్యశుభైర్యుక్తైకయమస్య సదనం
ప్రతి ॥ గచ్ఛతోమేసహాయిస్యవధ్యంతీభయంమహత్ । అతితాపిస్వదై
వైపాతిస్థతీవపురోమమ ॥ గతయాత్వీదృశంరూపంవర్తమానేపిజన్మని।
తయైవసుమహాన్కాలోగతశ్చణఇవాల్పకః॥ అల్పసుఖసంస్పర్శ మకృతా
ఘోఘనిష్కృతిః। వినైవహరిపాదార్చా మమోఘాస్యత ఏవమే ॥ కింకరి
ష్యామిపదయోర్నిపత్యామికస్యవా । దుస్తరాందుర్విషామేతాం కథయి
ష్యామికస్యవా ॥ ఇత్యతీతంకాలంవ్యతర్కమాలోక్య-పరనిర్వేదం గత్వా-
ఇతఊర్ధ్వ మహన్తావ్యవజ్ఞీవం శ్రియశ్శ్రీయః । పదయోరర్చనంక
ర్తుంయతమానస్సమాహితః ॥ అభిగచ్ఛంహరింప్రాతఃపశ్చాద్ధ్యాయే

భాజ్యయేత్ । అర్చయిత్వాతతో దేవం తతోమంత్రాన్జపన్నపి ॥ ధ్యా
యన్నపిపరంచేవ కాలేషూక్తేషు పంచసు । వత్సరాన్తస్సదాచైవం
పాంచకాలికవిత్వేనా॥ స్వాదిత్యైగంధపుష్పాద్యైర్నమస్కృత్యనుయా
తిః ఆచార్యగురుహరి భక్త్యాగమ యిష్యామివాసరాత్ ॥ ఇతిసాత్వ
న్మితమవలంబ్య ఏతత్తిర్ధీప్రాచీన్యాయభూమేకమూర్ధ్న
మంత్రాన్యేచ్యా స్వాచీన్ అధీష్వ ॥ స్వయైవ కృపయా జీవా
మాన్యాన్మన్త్రోధాత్॥ పూర్వయత్వితిసంప్రార్థ్యమంత్రమేత దుదీర
యేత్ స్వయ్యాచాధనకామోయంజపత్వంచరితుమిచ్ఛతి ॥ సంకల్పపీర్వ్వ
ఫూర్వయాస్యనోధాత్॥ ఇతిప్రార్థ్యఅస్యశ్రేషికమస్మీయ
మంత్రమే ఇతిస్మరేత్పరాన్ సంస్థాన పూర్వకం భగవంతం ప్రణ
మ్య- భగవన్నా ప్రతిమప్రభస్థానస్తోత్యగద్యస్తోత్రాదిమ విప్రకీర్ణోక్తం
జ్ఞానంయథావగమం పరమహృద్యానతిస్తేత్- ఏవంవరిపూర్ణం భగవ
న్మేవానుసన్ధాయ- వాసుదేవాదివ్యూహ నామచతుష్టయం కేశవాది
ద్వాదశనామానిమత్స్యకూర్మవరాహవిదశావతారనామాని అన్యాన్య
స్తోత్రాణిచ దేవ్యాదినామానివ - సత్సంగాద్భవ గస్పృహోగు
ణేషుభక్తిర్గురౌప్రమ్యాత్తస్తాత్ ప్రారబ్ధంపరిసుధ్యకర్మ శేకలం ప్రపీ
డ్యమానాంతేన । న్యాసాదేవ నిరంకుశేశ్వరదయాసలూనసమాయాస్య
యోహాతాన్యగవాలబ్ధుమర్హత్యధమనిద్వారాద్భహిర్నిగతః॥ ముక్తాచిత
ర్వపూర్వపక్షవదజ్ఞాపాద్భవాతాంశువద్ధ్లో విద్యుద్వరుణేంద్రధాతృ
మహేశస్సూంతసింధ్వాప్లుతః| శ్రీవైకుణ్ఠముపెత్యనిత్యమజడంతస్మిన్న
ప్రాప్తణస్సాయుజ్యం సమవాప్య నందతిసమం తేనైవధన్యాః పుమాన్ ॥
ప్రాతర్దిత్యానుసన్ధేయ పరమార్థంముముక్షుభిః ॥ శ్లోకద్వయేన సంతీ
ప్రసువ్యక్తంవరదోబ్రవీత్ ॥ విధివిహితసపర్యాం వీతదోషాను షంగా
మనుచితఫలధాన్యా ముత్సవైస్తాన వాషాం । స్వయముపచినుసిత్యం
సిద్ధధామ్నస్వరక్షాంశమతవిమతపక్షాం శాశ్వతీరంగలక్ష్మీం॥ప్రశమిత

కలిదోషాంప్రాజ్య భోగానుబన్ధాం సముదితగుణజాతాం సమ్యగాచార
యుక్తాం - శ్రితజనబహుమాన్యాం శ్రేయసీంవెంకటాద్రౌ శ్రియముపచి
నుత్యం శ్రీనివాసత్వమేవ ॥ వరద విరచయత్వం వారితాశేషదోషాం
ఘనరుపచితపుణ్యాంధూషితాం పుణ్యకోట్యా । సితముదితమనోభిస్తావ
కైనిత్యసేవ్యాంపతిగ్రజనయోగాంహస్తిధామ్నస్సమృద్ధిం - నవనవ
బహుభోగాంనాథనారాయణత్వంపిరవయదురితౌఘైస్తామనాఘూతగం
ధాం॥ సహజసులభదాస్యైస్సచ్చిదభ్యుదయనీయాంయతిపరిబృఢహృద్యాం
యాదవాద్రౌస్సమృద్ధిం । ఇత్యేతాశ్లోకాంశ్చ ప్రపఠజనకేనోద్యైశ్చ
స్స్వరేణసంకీర్తయేత్ - అవకాశేసతి వేదాభ్యాసంచరేత్ - భగవానే
వస్వనియామ్యస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిస్వశేషతైకరసైనానాత్మనా స్వకీ
యైశ్చోపకరణైస్స్వారాధనైకప్రయోజనాయపరమపురుషస్సర్వశేషీ శ్రి
యఃపతిస్స్వశేషభూతమిదంయోగాఖ్యంకర్మకారితవానితి యోగంపరి
సమూహ్య - ఆదమ్య - ప్రాణాయామ్య - ఓంతత్సత్కృతంచకరిష్యామి
భగవన్నిత్యేనభగవత్ప్రీత్యర్థంశేషనమహావిభూతిచాతురాత్మ్య భగవద్వాసు
దేవపాదారవిందార్చనేన అభిగమనోపాదానేజ్యాస్వాధ్యాయ యో
గాఖ్యేనభగవతఃకర్మణాభగవన్తమర్చయిష్యామీతిసంకల్ప్య - భగవ
తోబలేనభగవతోపేక్షణభగవత్తైజసాభగవతఃకర్మణాభగవతఃకర్మ
కరిష్యామిభగవతోవాసుదేవస్యేతిబలమన్త్రమనుసంధాయ - భగవానేవ
స్వనియామ్యస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిస్వశేషతైకరసైనానాత్మనా స్వకీయై
శ్చోపకరణైస్స్వారాధనైకప్రయోజనాయపరమపురుషస్సర్వశేషీ శ్రియఃప
తిఃస్వసైశ్చస్వప్రీత్యర్థం స్వశేషభూతమిదం అభిగమనోపాదానేజ్యా
స్వాధ్యాయయోగాఖ్యంకర్మస్వయమేవ కారయతీతి సాత్వికత్యాగం కృ
త్వా - కృతంచేత్యాదినాపృథగభిగమనంసంకల్ప్య - బలమన్త్రమను
సన్ధాయ - సాత్వికత్యాగంకృత్వా - హరిహరిరితిశయనాద్యర్థాయ - ఓ
న్నమఃశ్రీధరాయేతిమన్త్రేణ మహావరాహంశ్రీధరమను సన్ధాయ-

వామపాదంభూమావిన్యస్య-సముద్రవసనేదేవిపర్వతస్తనమండితే- విష్ణు పత్నినమస్తుభ్యం పాదస్పర్శంక్షమస్వమే॥ నమోస్తుప్రియదత్తాయైతుభ్యం దేవివసుంధరే | త్వంమాతా సర్వలోకానాం పాదస్పర్శం క్షమస్వమే॥ ఇతి భూమింసంప్రార్థ్య-ప్రణమ్య - విష్ణోఃక్రమోసీతిమన్త్రేణ త్రివిక్రమంధ్యాయన్ పదక్రమాకృత్వా - వస్త్రపేటికాదికంగృహీత్వా - కేశవాయనమఇతి కేశవంధ్యాయన్ స్నానప్రదేశంగత్వా - శుచౌదేశే వస్త్రపేటికాదికంనిధాయ- ... ... *

—* మలమూత్రోత్సర్జనవిధిః *—

శౌచార్థంక్రమికీటాద్యా దూషితాఆఖుకృష్టలాంగలోత్థాతకూలస్థశర్కరామేధ్యసంయుక్తపరిశౌచశిష్టోషర వల్మీకజలమధ్యస్థస్వగృహస్థితసికతాపాంసుకర్దమవ్యతిరిక్తామృదస్సంగృహ్య - క్వచిచ్ఛుచౌదేశేతాఃజలభాజనానిచనిక్షిప్య-సంత్యక్తపాదుకస్యకదూరంగత్వా - భూతవేతాళసర్వాచార్యాయ ఉరాఉసగుహ్యకాః - పరిత్యజంత్వమందేశంమలమూత్రేత్యుదాహృత్య - ఇత్యుక్త్వా - త్రిఃకరధ్వనింకృత్వా - ఉత్తరీయేణశిరఃప్రావృత్య- సవీతంబ్రహ్మసూత్రం దక్షిణకర్ణేఆవేష్ట్య- ఘ్రాణమాస్యంచఉత్తరీయెణప్రచ్ఛాద్య - అయజ్ఞియైశ్శుష్కైస్తృణైఃపర్ణైర్వాభూమిమాచ్ఛాద్య - దివాసంధ్యయోశ్చోదఙ్ముఖఃరాత్రౌదక్షిణాముఖఃమౌనీదేవాలయజలాగ్న్యర్కసోమ గోవిప్రతారకాదిగోప్యషితశ్చపశ్యన్ - ఆరామోద్యానసస్యశ్మశానోషర వల్మీకగిరిదుర్గగతక్షేత్రశిలాధ్వాషేధ్యసికతాచ్ఛాయాగుల్మచత్వరవారికృష్టగోష్ఠ వృక్షమూలతటాకాభ్రనదీతటగోమయయజ్ఞశాలాశౌడ్వలగృహాంకణపాషాణరంధ్రకీటాదిజన్తుదేశవ్యతిరిక్తదేవాలయద్విజగోస్త్రీరాజామ సన్నిధౌ వినామూత్రేపరిత్యజేత్- స్వమలంనపశ్యేత్ - నఃష్ఠీవేత్ - నోచ్ఛ్వసేత్-చిరకాలం తత్ర నతిష్ఠేత్- ఆర్ద్రవాసాఃమలమూత్రేనఃసృజేత్. ... *

—* శౌచవిధిః *—

వ్యుత్థాప్రవసవోవామహస్తేనమేఢ్రంగృహీత్వా పూర్వంనిష్ప్రమృ
త్యోస్సైశ్శౌచంకుర్యాత్-ఉద్ధృతోయాధావేతటాకాదౌశౌచంకుర్యాత్-
నదీమఘగవస్త్రీక్షేమనకదాచిచ్ఛౌచంకుర్యాత్- తటాకాదౌబాహ్యమృ
త్తికాంనాహరేత్ - ఆకూర్పరాన్మణిబన్ధాద్వా జలమధ్యాన్మృదమా
హృత్య - శోధితేతీరేనిష్ప్య - జలస్యారత్నిమాత్రేస్థిత్వా - సవ్యఁకర
మన్తర్జాన్వోస్థితరుకరంబహిర్జానూకృత్వా - మృదందక్షిణకరేణ గృహీ
త్వా- వామకరేకృత్వా - గుదంమేహనంచ విశోధయేత్ - గుదేపంచ
దశద్వాదశవామృత్తికాః మేఢ్రేపంచదేయాః- ప్రతిశౌచసంఖ్య హస్తే
అన్తరాన్తరామృదోదేయాః - యావన్మృల్లేపో నాపైతి తావద్దక్షిణేన
పాణినాఆపోదేయాః - ఆద్యామృత్పిణ్డికాగుదశౌచేధర్తవ్యసృతి మాత్రాః-
ఇతరాస్త్రిపవమాత్రాః- లిఙ్గేపర్వమాత్రాః - పాదయోర్హస్తయో
శ్చధాకృతఫలసమాః - పాదయోఃప్రత్యేకంపంచపంచ - సవ్యహస్తే
వింశతిః - హస్తయోర్మిళితయోర్వింశతిః - పిణ్యాకృతయో ర్మృత్పిణ్ఢ
మంతర్బహిశ్చౌచంపూర్వమాచరేత్ - యుగపచ్ఛేద్గుదశౌచంప్రథమం- గుద
మేహనయోరన్యతరశౌచంకృత్వా - మధ్యేవామహస్తేపంచమృదోదత్వా-
అన్యచ్ఛౌచంకుర్యాత్-పిణ్మూత్రోత్సర్జనార్థంగతస్య పిణ్మూత్రేణ
భవితాంచేదుక్తార్ధశౌచమ్- మూత్రోత్సర్జనమాత్రేలింగేత్రిస్రో మృదః-
వామకరేపంచ- మిళితయోర్హస్తయో స్త్రిస్రిః-తతోనఖశోధనం కృత్వా-
శౌచదేశంప్రక్షాళయేత్ - తుల్లోత్సర్గేతుమూత్రశౌచాద్ద్విగుణం- పిణ్
మూత్రోత్సర్గేకలెరధోమలస్పర్శే భవేద్యదితదా ఊర్ధ్వస్సప్తమృదః-
పంచజంఘయోః - పాదయోస్త్రిస్రశ్చదత్వా - మృత్తో యైకకటింప్రక్షా
ళ్య-అన్యవస్త్రంధారయేత్ - రాత్రౌచేత్తదర్ధమ్ - ఎతచ్ఛౌచం గృహ
స్థానాం - బ్రహ్మచారిణాంద్విగుణం - వానప్రస్థానాంత్రిగుణం - యతీ
నాంచతుర్గుణమ్ - స్త్ర్యనుపనీతయోరర్ధమ్ - అశక్తారుగ్ణితానాం య

థాశక్తి- హృదలాభేషికతాశాచేద్విగుణం - అస్యతోగత్వా - కరోపాదా
ప్రక్షాల్య - ఆసీనోవామభాగేయూత్రోత్సర్గేవడ్డండూషాకృత్వా - ఉ
భయోత్సర్గేద్వాదశ - ఉపవీతీ - యూత్రోత్సర్గేస్వీరాచమనం ఉభయో
త్సర్గేత్రిరాచమనంకుర్యాత్- ... ... *

—* ఆచమనవిధిః *—

తత్ప్రకారః-శుచౌదేశేకుశోత్తరాసనసంస్థిత దక్షిణంబాహుంజాన్వంత
శేకృత్వా- ప్రాఙ్ముఖోదఙ్ముఖోవావాగ్యతఃదక్షిణహస్తతలం గోకర్ణాకా
రంకృత్వా - వామహస్తేనజలంస్పృశేత్ దేవతీర్థేనజలమాదాయ-మూల
మగ్నంసశ్శీర్షం హృదయంగమం - అచ్యుతాయనమః - అనన్తాయనమః-
గోవిన్దాయనమః-ఇతిత్రిరాచమ్యత్రిఃపిబేత్-ముఖంసమ్మృజ్య- అపఉపస్పృశ్య-
అఙ్గుష్ఠేనకేశవాయనమఇతిదక్షిణకపోలమ్ - నారాయణాయనమఇతివా
మకపోలమ్ - సాంగుష్ఠానామికయోర్మాధవాయనమఇతి దక్షిణ నేత్రమ్-
గోవిందాయనమఇతివామనేత్రమ్ - సాంగుష్ఠతర్జన్యావిష్ణవేనమఇతి దక్షి
ణనాసికామ్ - మధుసూదనాయనమఇతివామనాసికామ్ - సాంగుష్ఠకనిష్ఠి
కయాత్రివిక్రమాయనమఇతి దక్షిణశ్రోత్రమ్- వామనాయనమఇతి వామ
శ్రోత్రమ్ - సాంగుష్ఠమధ్యమయాశ్రీధరాయనమఇతిదక్షిణభుజమూలమ్-
హృషీకేశాయనమఇతివామభుజమూలమ్-పద్మనాభాయ నమఇతికేవలాం
గుష్ఠేననాభిం-తతలేనహృదయంచ-సంహతాభిస్సర్వాంగుళీభిఃదామోదరా
యనమఇతిమూర్ధానంచప్రత్యంగముదకస్యస్పృష్వాకంస్పృశేదితి - శ్రౌ
తాద్యాచమనాన్యన్యత దృష్ట్వా యథాసంప్రదాయమనుష్ఠేయాని- *

—* దంతధావనవిధిః *—

పాదౌప్రక్షాల్యాచమ్య - వస్త్రప్రావృతశిరాః ప్రాఙ్ముఖో
దఙ్ముఖోవాకుశోత్తరాసనసంస్థితఃఅంతర్జానుకరో అహమార్ద్రనింబజం
ద్వాదశాంగుళీరయుక్తకంటకయుక్తకాష్ఠానా మన్యతమేన ద్వాదశాం గుల
పరిమితేనతదలాభేతత్ప్రత్యగ్రేనవాఅశ్వత్థాదివామభాగసంభవ్యాప్రాదక్షి

ణ్యేన - ఆయుర్బలంయశోవర్చఃప్రజాఃపశూన్వసూనిచ । బ్రహ్మప్ర
జ్ఞాంచమేధాంచత్వన్నోధేహివనస్పతె - ఇతిమన్త్రేణదన్తధావనం కృ
త్వా - దన్తేనకాష్ఠంవిదార్య-ఏకేనభాగేనజిహ్వానిర్లేఖనంకృత్వా- ఏకే
నదన్తాఞ్చవిమృజ్య-భాగద్వయంప్రక్షాళ్య-పరిత్యజ్యచోడశగండూషాన్కృ
త్వా-ద్విరాచామేత్-చతుర్దశ్యష్టమీ నవమీ ప్రతిషిద్ధా భార్యవభ్రాతుస్తిర వా
సరత్రిజన్మపౌర్ణమాస్యమావాస్యేకాదశీవ్యతీపాతాది నిషిద్ధదినేషు
కాష్ఠేనదన్తధావనంవర్జయేత్-తేష్వపితృణపర్ణైఃకుర్యాత్ శ్రాద్ధదినే
ష్వైరపినకుర్యాత్-తృణపర్ణాదీనామప్యభావేద్వాదశగండూషాఃకుర్యాత్-
గండూషకాలేతర్జన్యాదన్తశోధనంనకుర్యాత్ - తత్తోయంచ నపిబేత్ -

—* స్నానవిధిః *—

తతఃస్నానదేశంగత్వా- పాదౌప్రక్షాళ్య-పవిత్రపాణిర్ద్విరాచ
మ్య - ప్రాఙ్ముఖోదఙ్ముఖోవా ఆసీనఃశ్రీః ప్రాణానాయమ్య-అంజలింబ
ధ్వా - శ్రీమాన్ వెంకట+హృది - గురుభ్యస్త+పతీ - స్వశేషభూతేన
మయా+ స్వయం - శుక్లాంబర+శాంతయె - యస్యద్విరద+ మాశ్ర
యె హరిరోమ్తత్సత్ - దక్షిణోత్తరాపాణీకృత్వా - శ్రీగోవిన్దేత్యాద్యర
భ్య అస్యాంశుభతిథౌ శ్రీభగవదాజ్ఞయాశ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థం భ
గవత్కైఙ్కర్యరూపంప్రాతఃస్నానమహంకరిష్యఇతిసంకల్ప్య - సమస్తజ
గదాధారశంఖచక్రగదాధర : దేహిదేవమమానుజ్ఞాం యుష్మత్తీర్థాని
మేవణే-ఇత్యనుజ్ఞాప్య - అపఃప్రవిశ్య-హరిఃహరితిత్రిర్నిమజ్య - ఉదుత్త
మంవరుణపాశమస్మదవాధమం విమధ్యమగ్ శ్రథాయ-అథావయమాదిత్య
వ్రతేతవానాగసోఅదితయెస్యాము- అస్తభ్నాద్ద్యామృషభోఅంతరిక్షమమి
మీతవరిమాణంపృథివ్యా- ఆసీదద్విశ్వాభువనానిసంమ్రాడ్విశ్వేత్తాని వరుణ
స్యవ్రతాని- యత్కించేదంవరుణంతైర్వ్యజనేభిదోహంమనుష్యాశ్చరామ
సి - అచిత్త్యత్తవధమాయుయోపిమమానస్తస్మాదేనసోదెవరీరిషఃకి
తవాసోయద్రిరిపుర్నదివియద్వాఘసత్యముతయన్నఃవిద్మ - సర్వాతాని

మృశిథిరేకదేవాథాతే స్యాన్మవరుణ ప్రియాసుః - అవతేహేడాం వరుణ
నమోభిరవయజ్ఞేభిరీమహేహవిర్భిః - ఉయన్నస్మభ్యమసుర ప్రచేతో
రాజన్నేనాగాంసిశిశ్రథఃకృతాని-తత్త్వాయామిబ్రహ్మణావందమానస్తదా
శాస్తేయజమానోహవిర్భిఃఅహేడమానోవరుణేహబోధ్యురుశగ్ం సమా
నఆయుఃప్రమోషీః - ఇతివరుణసూక్తంజపిత్వా - హిరణ్యశ్మశ్రుంగం వరు
ణంప్రపద్యేతీర్థమేదేహియాచతః - యన్మయాఘుక్తమసాధూనాంపా
పేభ్యశ్చప్రతిగ్రహః - యాన్మేమనసావాచాకర్మణావా దుష్కృతంకృ
తం - తన్మఇంద్రోవరుణోబృహస్పతిస్సవితాచపునన్తుపునఃపునః - ఇతివ
రుణంప్రార్థ్య - సుమిత్రావాఆపఓషధయస్సన్తుదుర్మిత్రాస్తస్మైభూయాసుర్యోస్మాన్
ద్వేష్టియంచవయంద్విష్మఃఇతిజలంహస్తాభ్యామాదాయ - తీరేతిజలంప్రక్షిప్య - నమోగ్నయేపృథ్వీమతేనమఇం
ద్రాయనమోవరుణాయ నమోవారుణ్యైనమోబభ్రవే- ఇతితీర్థరూపి
ణంభగవన్తంనమస్కృత్య - యదపాంక్రూరం యదమేధ్యం యదశాం
తంతదపగచ్ఛతాత్ - ఇతితీర్థమలం దక్షిణతో నిరస్య - అత్యాశనాదతీ
పానాద్యచ్ఛుఢ్రాత్ప్రతిగ్రహాత్ - తస్మైవరుణోరాజా పాణినాహ్యవ
మర్శతు - సోహమపాబోవిరజో నిర్ముక్తోముక్తకిల్బిషః - నాకస్యపృ
ష్ఠమారుహ్యగచ్ఛేబ్రహ్మసలోకతాం - ఇతితోయంహస్తాయామంవర్తు
లాకారమాలోడ్య - మధ్యేచతురశ్రంతీర్థపీఠంవిలిఖ్య- అంజలినాపీతా
ర్ఘహిరణ్మలమాదాయ- ఆవాహయామిత్వాంజలదేవ్యాన్నార్థమివాసుందరి-
వీహిగంధేనమస్తుభ్యంసర్వతీర్థసమన్వితే - ఇతిమన్త్రేణగంగా మావా
హ్య - విష్ణుపాదాబ్జసంభూతే గంగేత్రిపథగామిని - ధర్మద్రవేతిని
ర్మాతేవాపంమేహరజాన్వసి - ఇతిగంగాంప్రార్థ్య-విష్ణువామపదాం
గుష్ఠనఖస్రోతోవినిస్సృతే - తద్భక్తివిష్ణుపాత్త్వంగంగే మాంమోచ
త్రాంహసః - ఇతిమన్త్రేణార్ఘ్యందత్వా - నందినీనళినీసీతావిష్ణుపదీమ
లాపహా - విష్ణుపాదాబ్జసంభూతాగంగాత్రిపథగామినీ- భాగీరథీభోగ

ఆపోజ్యోతీరసోమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్ - ఇతి ద్వాదశనామాన్యుక్త్వా - గంగేచయమునే చైవగోదావరిసరస్వతి-నర్మదెసింధుకావేరిజలేస్మిన్సన్నిధింకురు-ఇతిసన్నిధ్యంప్రార్థ్య-ఇమమ్మేగంగేయమునేసరస్వతిశుతుద్రిస్తోమగ్ంసచతా పరుష్ణియా - అసిక్న్యామరుద్వృధే వితస్తయార్జీకీయెశ్రుణుహ్యాసుషోమయా-ఇతితీర్థానిస్తుత్వా-వ్రజపరాద్యాతీర్థానగంగాద్యాస్సరితస్తథా ఆగచ్ఛంతుమహాభాగాస్నానకాలెసదామమ-ఇత్యుక్త్వా- నృసిహ్మబీజంఎలిఖ్య-యాల మంత్రేణ సప్తధృత్వోక్షిమన్త్ర్య - ఆపోఅస్మాన్మాతరశున్ధన్తు ఘృతేననో ఘృతప్రువః వున్తు విశ్వమస్మత్ప్రివహన్తు విప్రముదాభ్యశ్శుచిరాపూతయేమీతిసమ్య- ఆపోహిష్ఠామయోభువః+ ఆపోజనయథాచనః-హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయఃపావకాఃా బలమోజోసిధత్త - పవమానస్సువర్జనఃా జాతవేదామూర్జయన్త్యాధ్వరాతం- ఆపోవాఇదగ్ంసర్వంవిశ్వాభూతాన్యాపఃా ప్రాణావాఆపఃా పశవఆపోమృతమాపోన్నమాపస్సంవ్రమాడాపో పిరాడాపస్సవరాడాపశ్ఛందాగ్స్యాపోజ్యోగ్మ్యాపస్సత్యమాపస్సర్వాదెవతాఆపోభూర్భువస్సువరాపఓమ్ - ఇతిమన్త్రెశిరసిప్రొక్ష్య - అఘమర్షణసూక్తస్యాఘమర్షణఋషిఃా అనుష్టుప్ఛందఃా భావవృత్తఃపరమాత్మాదేవతా - భగవత్ప్రీత్యర్థెజపేవినియొగఃా- ఋతంచసత్యంచాభీద్ధాత్తపసొధ్యజాయతతతొరాత్రిరజాయతతతస్సముద్రొఅర్ణవఃా - సమున్ద్రాదర్ణవాదధిసంవత్సరొఅజాయత- అహొరాత్రాణివిదధద్విశ్వస్యమిషతొవశీ - సూర్యాచన్ద్రమసౌధాతాయథాపూర్వమకల్పయత్ - దివంచపృథివీంచాంతరిక్షమథొసువఃా - ఇతిజలేఅర్ఘమగ్నన్సన్ శ్రీవారంజపేత్ భగవంతం ధ్యాత్వా- స్వమూర్ధ్నిభగవత్పాదాబ్జవిగళితాంగంగాంపిబన్తీం విచిన్త్య - తయాశరీరమన్వభిషిక్తంసంతొషితం ధ్యాయ న్నివజ్యోత్తాయ- యత్పృథివ్యాగ్ం రజస్వమాన్తత్రిష్ఠేపిగొదసీ - ఇతూగ్స్తదాపొ వరుణఃా హనాత్వసువర్గఃా - ఎవగుణాత్మకాయ నమ్ భువనస్యగొప్తా ఏషపర్జన్యకృ

తానోకానేపమృత్యోర్మాగన్మాయం- ద్యావాపృథివ్యోర్మారణ్మాయగ్ంసగ్ం
శ్రితగ్ంసువః - సనస్సువస్సగ్ంశిశాధి-ఇత్యంజలి నాజలంగృహీత్వా - శిర
స్యభిషిచ్య- ఆర్ద్రంజ్వలతిజ్యోతిరహమస్మి - జ్యోతిర్జ్వలతిబ్రహ్మాహమస్మి
యోహమస్మి బ్రహ్మాహమస్మి-అహమేవాహంమాంజుహోమిస్వాహా-ఇత్య
పఃప్రాశ్య - అకార్యకార్యవకీర్ణ్యస్నోభూరిణహాగురుతల్పగః - వయు
నోపామఘమర్షణ స్తస్తాత్వా పాత్పవ్రముచ్యతే - రజోభూమిస్వామాగ్ం
రోదయస్వ ప్రవదన్తిధీరాః-పునంతుబువయఃపునన్తువసవఃపునాతువ
రుణఃపునాత్వఘమర్షణః - ఇతిశిరసిప్రోక్ష్య - ద్విరాచమ్య - దేవర్షిపి
తృతర్పణంకృత్వా - ద్విరాచమ్య - స్థలఏకపాదంజల ఏకపాదంచ నిక్షి
ప్య - ఆసీనోద్విరాచమ్య సవీతి- స్నానోత్తరీయంచతుర్మణీకృత్య- యే
కేచాస్మత్కులేజాతా అవ్రతాగోత్రజామృతాః - తేగృహ్ణంతు మయాద
త్తంవస్త్రంనిష్పీడనోదకం-ఇతియుగ్మేనాపసవ్యంనిష్పీడ్య - వస్త్రం వామ
మణిబన్ధేనిధాయ - ఉపవీతీ ఆసీనఃఆచమ్య - ప్రగఃదక్షిణపాశ్వ్ర
వాకేశా బునిసృజ్య- వస్త్రఖండద్వయేన శిరశ్చదేహంచప్రత్యేకం దక్షి
ణాముఖఆసీనోమార్జయేత్ - తతోధౌతవస్త్రం వ్యాహృతిభిఃశుచీవా
హ్యామరుతశ్శుచీనాంశుచిగ్హినోమ్యధ్వరగ్శుచిభ్యః - బుతేనసత్య
మృతసాపఆయన్ - శుచిజన్మానశ్శుచయఃపావకాఇతి మన్త్రేణచ ప్రో
క్ష్య - శోషణాదిభిశ్శోధ్య- దేవస్యత్వాసవితుఃప్రసవే-అశ్వినోర్బా
హుభ్యాంపూష్ణోహస్తాభ్యామాదదేఇతిత్యాదాయ-ఉదుత్యంజాతవేదసందే
వంవహన్తికేతవఃదృశేవిశ్వాయసూర్యం, ఇతిసూర్యాయప్రదర్శ్య- అ
వధూతగ్ంరక్షోఅవధూతాఅరాతయఇత్యవధూయ - అవహన్తీఃతన్వా
నాకుర్వాణాచీమాత్మనఃవాసాగ్ంసిమమగావశ్చఅన్నపానేచసర్వదా
తతోమేశ్రియమావహ - ఇతిమంత్రేముచ్చార్య - ఉత్తరీయేణశిరస్సం వే
ష్ట్య- నివీతంబ్రహ్మసూత్రందక్షిణకర్ణేఆవేష్ట్య అధోవస్త్రమూర్ధ్వముద్ధృ
త్య-భూమౌనిక్షిప్య - మహానదీదేవఖాతాదిస్నానేతు అభస్తాదేవనిక్షిప్య-

కాపినంధృత్వా- జంఘపాదౌఆకూపారంకరోచ మృజ్జలాభ్యాం ప్రక్షాళ్య - వస్త్రంధృత్వా - ఉపవీతీ - పాదౌప్రక్షాళ్య- ద్విరాచమ్య - స్నానశాటీం ప్రోత్య - విశోధ్య- అమంత్రకం నిష్పీడ్య - వామప్రకోష్ఠే నిక్షిప్య- ద్విరాచమ్య- ప్రాణాయామ్య- మంత్ర స్నానంకరిష్యే- ఇతిసంకల్ప్య- ప్రణవాదిభి రాహో హిష్టాది భి ర్నవభిర్మంత్రై ర్శిఖ పాదయోరి మూర్ధ్ని హృదయే మూర్ధ్ని హృదయేపాదయోరి హృదయేపాదయోర్మూ ర్ధ్నిచ క్రమేణ ప్రోక్ష్య- ఋషిత్వం పుండరీకాక్షం మంత్రమూర్తిం హరింస్మరేత్| అనంతాదిత్యసంకాశం వాసుదేవంచతుర్భుజమ్| శంఖ చక్ర గ దాపద్మ ధారిణంవనమాలినమ్ | శ్యామలం శాంత హృదయం ది వ్యపీతాంబరావృతమ్ | దివ్యచందనలిప్తాంగం చారుహాసం శు భేక్షణమ్ | అనేక రత్నసంఘన్నం స్ఫురన్మకరకుండలమ్ | నారదా దిభిరాసేవ్యం భాస్వద్విమలకంకణమ్ | కటికిణీక కేయూర ధారి ణం మకుటోజ్వలమ్ | ధ్వజవజ్రాంకుశాబ్జ్య పాదపద్మం సునిర్మ లమ్ | తత్పాదపద్మజాంగంగాం నిపతంతీం స్వమూ ర్ధని | చిం తయేద్బ్ర హ్మరంధ్రేణ ప్రవిశంతీం స్వకాంత నుమ్ | తయా సం శ్లాళితంధ్యాయేచ్చాహ్య మాభ్యంతరంమలమ్ | ఇత్యుక్తం మాన సంస్నానం సర్వస్నానాధికంపరమ్ | ఇతిమానసస్నానం కుర్యా త్ - వారుణస్నానాశక్తౌ కంఠస్నానం- తత్రాప్యశక్తౌ పాదా ది నాభి పర్యంతంమృజ్జలై స్సమ్యక్ప్ర క్షాళ్య-ఆర్ద్రవాసాసా సర్వాం గ మార్జనరూపంగాపిలస్నానం - తత్రాప్యశక్తౌ తత్ప చ్ఛాస్త్ర చోదితేషు పాధివాగ్నేయవాయవ్యమాంత్ర మానస పం చాంగ పురుషాంతరకృత స్పృష్టే పూర్వకావగాహన రూపేషు స్నానా స్తరేషు అన్య తమ స్నానంకుర్యాత్- గౌణ స్నానేషు దేవర్షి పితృ తర్పణం నకు ర్యాత్ - అయంచ ధర్మ శాస్త్రో క్త స్నానవిధి - పూర్యాచార్యో క్తస్నాన విధిప్రకార ఉచ్యతే - తు

ద్ధాం మృత్తికామాచాయ - శుచౌదేశేనిక్షిప్య-పాదా ప్రక్షాళ్య-
ఆచమ్య.ప్రాణాఖాయామ్య.సంకల్ప్య - మృదమాదాయ- అష్టా ఋ
రేణాభిమంత్ర్య - శుచౌదేశే నిధాయ - న్యూనాధిక భాగేన ద్వి
భాగ్యత్వా-అధికభాగమాదాయ-తేనసశిరస్కం-శరీరమాలిప్య. త్రి
ర్నిమజ్య - ద్విరాచమ్య-ప్రాణాయామ త్రయంకృత్వా- శ్రియఃప
తింధ్యాత్వా. ఇతరభాగమాదాయ- వామపాణితలేనిక్షిప్య . త్రి
భాకృత్వా-పృథక్పృథక్పోక్ష్య- అస్త్రాఋరేణాభిమంత్ర్య. మూ
లస్థంభాగ మాచాయ- అస్త్రమంత్రేణతీర్థాపరిదశదిగ్బంధనం
కృత్వా- మధ్యనుభాగేన తీర్థపీఠంకల్పయిత్వా. అవశిష్టభాగేన
హస్తద్వయమాలిప్య- సూర్యాయప్రదర్శ్య. అస్త్రహోమైరంగ మ
న్త్రైర్ష్ పంచభిరంగపంచకం ఆపాదమస్తకందేహంచాలిప్య- క
రౌప్రక్షాళ్యా.కల్పితపీఠాగవద్వాసపాదాంగుష్ఠవినిస్సృతగంగాం
సలిలాంజలినా మూలమంత్రేణ ఆవాహయామీతి శ్లోకేన చ ఆవా
హ్య. విష్ణువామేతిశ్లోకేనమూలమంత్రేణచతస్రైర్ అర్ఘ్యందత్వా-
అష్టాఋరేణసప్త కృత్వోభిమంత్ర్య. సప్తధాపంచధాత్రిధావాతీ
ర్థమాదాయ- కుంభముద్రయాష్టాఋరేణమూర్ధానమభిషిచ్య-
పాణితీర్థంగృహీత్వా- పంచసప్తకృత్వోవామూలమంత్రేణాభి
మంత్ర్యపీత్వాఆచమ్య-మూలమంత్రేణశిరసిత్రిఃపంచసప్తకృత్వో
వాప్రోక్ష్య- జలే అర్ధమగ్నస్సన్ యావచ్ఛ్వాసం మూలమం
త్రమావృత్య- నిమజ్య- దేవర్షిపితృతర్పణం వినోత్తీర్య- భూత
లే ఉత్తరీయం తూష్ణీంనిష్పీడ్య- ఆసీనో ద్విరాచమేత్- దేవమా
నుషమారభ్య మానసికస్నానాంతంపూర్వవత్కృత్వా -

—※ ఊర్ధ్వపుండ్రవిధిః- ※—

సావణ్ణేరాజతేనేత్రద్వయయుక్తైకమశాకారేనారికేళపాత్రేవా
తీర్థమాదాయ. ఉద్ధరిణ్యాజలమాదాయ.అస్త్రమంత్రేణవామహ
స్తతలంసంశోధ్య- హృదయమంత్రేణ జలంనిధాయ. ఉద్ధృతాస్థి

వరాహేణకృష్ణేన శతబాహునా ఇతిమంత్రేణమృదముద్ధృత్య- భూమిర్దేమ ధరణీ లోకధారిణీతి మంత్రేణప్రతిష్ఠితమితి ప్రార్థ్య- ప్రణవేనమృదంనిక్షిప్య- గంధద్వారామితిమంత్రేణనిభృష్య- అన్నమంత్రేణదశధితు రక్షాంకృత్వా- తజ్జన్యా ప్రణవే నైకీకృత్య- అష్టాక్షరేణ ప్రణవేనచాభిమంత్ర్య- ఓమద్భ్యోనుసిన్మాబీజం విలిఖ్య- భగవాఁపవిత్రం వాసుదేవఃపవిత్రం శతధారం సహస్రధారమపరిమిత ధారమచ్ఛిద్రం అరిష్ట ంఅమృత్యుం పరమంపవిత్రం భగవాఁవాసుదేవ8పునాతు- ఇతిమంత్రేణకించిజ్జలం నిక్షిప్య- తజ్జన్యామృదంజలం నైకీకృత్య- విష్ణోర్నుకం వీర్యాణి ప్రవోచం యꣳ పార్థివానివిమమేరజాగ్ంసి యోఽస్కభాయదుత్తరగ్ం సధస్థంవిచక్రమాణ స్త్రేధోరుగాయో విష్ణోరరాటమసి విష్ణోపృష్ఠమసి విష్ణోస్స్యూరస్త్రేస్థో విష్ణోస్యోరసివిష్ణోర్ధ్రువమసి వైష్ణవమసివిష్ణవేత్వా- తద్విష్ణోరిపరమంపద మిత్యాద్యైర్మంత్రై8పంభోప నిషన్మంత్రై రప్యాక్తరేణవిష్ణు పడుతరేణ ద్వాదశాక్షరేణచసప్తభిర్వైష్ణవైర్మంత్రై ర్మంత్రరత్నేనచ విష్ణుగాయత్ర్యాచాభిమంత్ర్య- తజ్జన్యా అనామికయావా మృదమాచాయ ప్రణవేన మూర్ధ్నివిన్యస్య- కేశవాదినామభిరలాటాదిషు ధారయేత్- మృచ్ఛేషంచాద్వాదశాంతర మంత్రేణ మూర్ధ్నివిన్యసేత్- చతురంగుల మాయతంలలాటే నాసికామూల మారభ్యా కేశాంతంతుక్షౌ త్రత్యాశ్చర్ణయోశ్చ దశాంగులమ్- వక్షోభుజేష్వ ష్టాంగులం . కంఠే స్కంధయోశ్చ పృష్ఠే తృకేచ చతురంగుల మాయతమ్- చతురంగులం త్ర్యంగులంవా విస్తృతమ్ . హరిపాదాకృతిం సాంతరాళం సుపార్శ్వం సుమనోహరం ఋజుయథాచర్మ దర్శనం నభవతితథా పుండ్రాణిధారయేత్ - కేశవాయ నమఇతి లలాటే - నారాయణాయ నమఇతి కుక్షౌ - మాధవాయ

నమఇతివక్షసి - గోవిందాయ నమఇతికంఠే - విష్ణవే నమ ఇతి దక్షిణకుక్షౌ - మధుసూదనాయ నమఇతి దక్షిణభుజే - త్రివిక్రమాయనమఇతి దక్షిణకంఠే- వామనాయ నమ ఇతి వామకుక్షౌ- శ్రీధరాయ నమ ఇతి వామభుజే - హృషీకేశాయ నమఇతి వామకంఠే. పద్మనాభాయ నమ ఇతి పృష్ఠే- దామోదరాయ నమఇతి తృకే- ద్వాదశాక్షర మంత్రేణ శిరసి. ఏవంక్రమేణ ధారయేత్.భగవదభిషిక్తంబిల్వకరండస్థం హరిద్రాచూర్ణ మాదాయ. జలే నమిశ్రీకృత్య. ఊర్ధ్వపుండ్రేషుమధ్యే పుండ్రక్రమేణ దీపాకారం శ్రీయాదిమంత్రేణధారయేత్- నిరగుష్ఠాభిశ్చ తస్యభిరంగుళీ భిర్ద్వాదశపుం డ్రాణి ప్రణవాద్యై ర్నమోంతైశ్ కేశవాదినామభిర్ధారణక్రమేణస్పృష్ట్వ- అంజలింబధ్వా. లలాటాదిక్రమేణ చతుశ్చక్రంనమస్యామి కేశవంకనకప్రభమ్।నారాయణంఘనశ్యామం చతుశ్శంఖంనమామ్యహమ్ ; మాధవంమణిభంగాభం చింతయామి చతుర్గదమ్। చంద్రభాసంచతుర్బాహుం గోవిందమభి సంశ్రయే। విష్ణుంచతుర్భుజంవందే పద్మకింజల్క-సన్నిభమ్ । చతుర్భుజం కలంబాభం సంశ్రయే మధుసూదనమ్। అశ్రయామి చతుర్భి ర్ఘడ్గమగ్నివర్ణంత్రివిక్రమమ్ । వామనంచాలనూర్వ్యాభం చతుర్భుజం విభావయే । శ్రీధరంపుండరీకాభం చతుర్భిపట్టసమాశ్రయే । చతుర్భుర్దరమభ్యమి హృషీకేశంతటిత్ప్రభమ్ । పంచాయుధం పద్మనాభం ప్రణమామ్యర్క- రోచిషమ్ । దామోదరంచతుర్బాహుం పద్మకోపనిభంభజే । వాసుదేవముపాసేహం పూర్ణేందువ్యుతసన్నిభమ్ । ఇతిత త్తత్నామధ్యాత్వా - శ్రీయైనమ. అమృతోద్భవాయైనమ- కమలాయైనమ. చంద్రసోదర్యైనమ- విష్ణుపత్న్యైనమ- వైష్ణవ్యైనమ- వరారోహాయై నమ - హరివల్లభాయైనమ-శార్ఙ్గిణ్యైనమ - దేవదేవికాయైనమ-సురసుందర్యై

నమః.మహాలక్ష్మ్యై నమః- ఇతిధ్యాత్వా-అస్మద్గురుభ్యోనమః.
అస్మత్పరమ గురుభ్యోనమః । అస్మత్సర్వ గురుభ్యో నమః । శ్రీమ
తే వేదాంత గురవేనమః । శ్రీమతే రామానుజా యనమః । శ్రీమ
తే పరాంకుశ దాసాయనమః । శ్రీమ ద్యామున మునయే నమః ।
శ్రీమతేరామ మిశ్రాయనమః । శ్రీమతే పుండరీ కాక్షాయనమః । శ్రీ
మన్నాథ మునయేనమః । శ్రీమతే శఠకోపాయనమః । శ్రీమతే వి
ష్వక్సేనాయనమః । శ్రీయైనమః । శ్రీధరాయనమః । అస్మద్దేశిక
మస్మదీయ పరమాచార్యా నశేషాక గురూక్ ఇత్యాది - విష్ణుశ్రీ
పృతనాపతీనితిచ స్వాచార్య పర్యంత మనుసంధాయ - తులసీ కా
ష్ఠమాలాం పద్మాక్షమాలాం శ్రీపవిత్రమాలాంచ కంఠాదినాభిపర్యం
తం ధృత్వా- చతుర్ఘడ్వైర్ఘ్ద్వాభ్యాం వాహ్వ్యంగులవలయం
ఏకాంగుళి గ్రంధివత్ చతురం గులాగ్రం పవిత్రం కృత్వా - అనా
మికా మూలపర్వ మధ్యమపర్వణో మధ్యేహ స్తద్వయేవా దక్షిణ
హస్తేవాధారయేత్-బ్రహ్మాయజ్ఞజపహోమస్నానపితృతర్పణేషు
బ్రహ్మగ్రంధిః.అన్యత్రతుపవిత్రగ్రంధిః-భోజనేతువలయం.పాదౌప్ర
క్షాళ్యద్విరాచమ్య-ప్రాణానాయమ్యదేవర్షిపితృతర్పణంకృత్వా-

ప్రాతస్సంధ్యావందనం-

ద్విరాచమ్య - ప్రాణానాయమ్య - శ్రీభగవ
దాజ్ఞయా భగవత్కైంకర్యరూపం శ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థం
ప్రాతస్సంధ్యా ముపాసిష్యే - ఇతి సంకల్ప్య - జలేత్రికోణం విలి
ఖ్య - త్రికోణ మధ్యే హ్రీం కారం- కోణేషు ప్రణవం - దండేషు
వ్యాహృతీస్త్రిరో విలిఖ్య - ప్రణవేనావేష్ట్య - శోషణాదికం కృ
త్వా - అస్త్ర మంత్రేణ రక్షాంకృత్వా। సురభి ముద్రాం ప్రదర్శ్య
మూల మంత్రేణ సప్తకృత్వోభి మంత్ర్య - ఆపోహిష్ఠాదిమంత్రైర్-
ఆపోహిష్ఠేతి మంత్రస్య సింధు ద్వీపఋషిరాపోదేవతా గాయత్రీ ఛందః ఆపో

దేవతా । ప్రోక్షణే వినియోగః । ప్రణవేన ప్రథమం । తతస్సమస్తా
భి ర్వ్యాహృతిభిః.తతో గాయత్ర్యా-తత్స,ఆపోహిష్ఠామయోభువః-
తాన ఊర్జే దధాతేహ - మహేరణాయ చక్షసే . యోవ శ్శివత
మోరసః - తస్య భాజయతే హనః . ఉశతీరి వమాతరః . త
స్మా అరంగ మామవ ఇత్యేతై ర్మంత్రై ర్బ్రహ్మతీర్థేనాదా
యదేవతీర్థేనశిరసిప్రోక్ష్య- యస్యక్షయా యజిన్వయి - ఇతి పా
దద్వయేన-ఆపోజనయథాచనః-ఇతిపునశ్శిరసిప్రోక్ష్య-ఓం భూర్భువ
స్సువరి త్యాత్మానం పరిషిచ్య - సూర్యశ్చేత్యను వాక్యస్య అగ్నిఋ
షిః - గాయత్రీ ఛందః . సూర్యో దేవతా , అపాంప్రాశనే వి
నియోగః . హస్తే ఆదమన వజ్రలం గృహీత్వా . సూర్యశ్చ మామ
న్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యో పాపేభ్యోరక్షంతాం య
ద్రాత్ర్యా పాపమ కార్షం మనసావాచా హస్తాభ్యాం పద్భ్యా శి
ముదరేణ శిశ్నా రాత్రి స్తదవలుంపతు యత్కించదురితంమయి
ఇదమహం మామృతయోనా సూర్యే జ్యోతిషిజుహోమిస్వాహా
తి మంత్రం జపి త్వా . పిబేత్ - తత ఆచమ్య - దధిక్రా విణ్ణేతి
మంత్రస్య - వామదేవ ఋషిః - అనుష్టు ప్ఛందః - దధిక్రావా దే
వతా - ప్రోక్షణే వినియోగః - దధిక్రావిణ్ణే త్యాద్యైరా పోహిష్టా
భిశ్చ - దధిక్రా ధినోన అకారిషం; జిష్ణోరశ్వస్య వాజినః . సుర
భినో ముఖాకరత్ . ప్రణ ఆయూగ్ంషి తారిషత్ - ఆపో హి
ష్ఠామయోభువః — ఆపో జనయ థాచనః ఇతి పూర్వవ త్ప్రో
క్ష్య . ఆత్మానం పరిషిచ్య - ద్రుపదాదివముంచత్వస్య - గోకులరా
జపుత్ర ఋషిః - అనుష్టుప్ఛందః - ద్రుపదా దేవతా - ఆఘ్రా
ణే వినియోగః ॥ ద్రుపత్కాదివ ముంచతు - ద్రుపదాదివై న్ముమచా
నః . స్వి నస్మాత్వీ మ్లుదాదివ - పూతత్మ పవిత్రేణై వాజ్యం ఆప
శ్శుంధంతు మైనసః . ఇతి మంత్రేణ జలమాఘ్రాయ- వామహస్తేన

సిరస్య - ప్రాణాయాయ మ్యోత్థాయ- అఘ్మ్యా ప్రదాన మంత్రస్య విశ్వామిత్ర ఋషిః - దేవీ గాయత్రీ ఛందః - సవితా దేవతా - అఘ్మ్యా ప్రదానే వినియోగః - పాదౌ సంయుక్తౌ కృత్వా-అంజలినా జలమాదాయ - ప్రణవ వ్యాహృతి సహితయా గాయత్ర్యాభిమంత్ర్య - ఆగ్రేమధ్యంసముద్ధృత్య - ఆదిత్య మండలాంత స్థితంభగవంతం భాస్కరాయ పాష్ణిద్వయం సముద్ధృత్య-అఘ్మ్యా త్రయం జలమధ్యేషిప్తేత్-తతః ప్రాణానాయమ్య- శ్రీభగవ దాజ్ఞయాభగవత్కైంకర్యరూపం శ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థం ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యా ప్రదానం కరిష్యే . ఇతిసంకల్ప్య - పూర్వవ దర్ఘ్యమే కండత్వా . అస్త్రోప సంహార మంత్రస్య బ్రహ్మభార్గవ ఋషిః-గాయత్రీచ్ఛందః- త్రిమూర్తిర్దేవతా- అస్త్రోప సంహారే వినియోగః . పరమాత్మాన మాత్మానంభావ యిత్వాద్విజోత్తమః। ఆత్మాన మాత్మనాధ్యాత్వా ఆత్మాన ముపసం హరేత్ . అమూలం బ్రహ్మరంధ్రాంతం కోటిసూర్యసమప్రభం । మనసా వాయురోధేన పశ్యేదాత్మా నరంతరం - సోహ మగ్ని రహంజ్యోతి రకజ్యోతి రహంశివః। ఆత్మజ్యోతి రహంశుక్ల స్సర్వజ్యోతిరసోమహమ్-త్యాదచో ప్రనోదయాయో ధిహిమధీస్య వదేగోభయంని రేవతు విసత్తవ స్యువ భూభూరోమ్- ఆవాయవ్యయావాయవ్యా ఓర్వవాయ యావార ఇతి జపిత్వా-ప్రేతహరోపి పాప్మానంమేవిధి- ఓం- భం- సూర్యాయ స్వాహా - ఇత్యం కుశ ముద్రాం ఆదిత్యాయ ప్రదర్శ్య - ఉత్తిష్ఠదేవిగంతవ్యం పునరాగమ నాయచ। ప్రసీద దేవితుష్టోత్వం ప్రవిశ్య హృదయం మమ - ఇతి జపిత్వా- జలంస్పృష్ట్వా- పాణినాహృదయంస్పృశేత్- తీరంగత్వా-ప్రణవ సహిత వ్యాహృతి త్రయేణ ఆత్మానం పరి షిచ్య - ప్రద క్షిణీకృత్య - ఆసావాదిత్యో బ్రహ్మేతి ఆదిత్యమండలే భగవంతంధ్యాత్వా

త్వా. ఉపవిశ్య. ఆచమ్య. కేశవాదిచ్చాదశతర్షణంకృత్వా-ఆచమ్య-కృతంకర్మభగవతేసమర్పయేత్-జలేసంధ్యాంకుర్యాచ్చేత్ జానుదఘ్నజలేతిష్ఠన్‌కుర్యాత్-ఆర్ద్రవాసాసంధ్యాం నకుర్యాత్. కుర్యాచ్చేజ్జానుదఘ్నజలేస్థిత్వాప్రదక్షిణమపితత్రైవకుర్యాత్.

—* జపవిధిః. *—

అనంతరంశుచిస్థలంగత్వా-వ్యాహృతీభిఃప్రోక్ష్య - శోషణాదిభిర్విశోధ్య-ఆసనమంత్రస్యపృథివ్యాదిమేరుపృష్ఠఋషిః- సుతలంఛందః- శ్రీకూర్మోదేవతా.కూర్మాసనాయనమః, కమలాసనాయనమః.విమలాసనాయనమః, పద్మాసనాయనమః. యోగాసనాయనమః-ఇతిప్రాగగ్రాదర్భాక్తత్రసంస్తీర్య. పృథ్వీస్వస్తేతి ధృతాలూరా దేవిత్వంవిష్ణునా ధృతా ! త్వంచధారయమాంనిత్యం పవిత్రంకురుచాసనమ్- మాంచపూతంకురుచేసతోస్మిత్వాసుకేశ్వరి-ఇతిపృథ్వీంప్రార్థ్య-ఆసనేతిష్ఠక్రియాకాయమారభేయం కుర్యాత్.

—* ప్రాణాయామ విధిః. *—

తత్ప్రకారస్తు - కనిష్ఠా నామికాభ్యాంవా మనాసికాం రుధ్వా - దక్షిణ నాసయాంతర్వాయుంసంపూర్ణం బహిర్విసృజ్య - అంగుష్ఠేనదక్షిణ నాసికాం సమ్యగ్రుధ్వా - వామనాసయావాయుమాపూర్య - అంగుళీభిస్తాభిరేవనాసికాద్వయం రుధ్వా - పీడాభ్యా మాస్యంబధ్వా - హృత్పంకజేశ్రీయఃపతిరిత్యాయత్ప్రణవసహిత సప్తవ్యాహృతిసహితాం సశిరస్కాం గాయత్రీంనిపతిత్వా - దక్షిణనాసయావాయుం శనైశ్శనైర్విసృజేదితి - తతఃప్రాతస్సంధ్యా గాయత్రీ మంత్రజపం కరిష్య ఇతిసంకల్ప్య-ప్రణవస్యఋషిర్బ్రహ్మా- దేవీగాయత్రీచ్ఛందః - పరమాత్మాశ్రీమన్నారాయణోదేవతా - భూరాదిసప్తవ్యాహృతీనామత్రిభృగుకుత్సకసిష్ఠ గౌతమకాశ్యపాంగిరసబ్రుషయఃఋ- గాయత్ర్యుష్ణిగనుష్టుప్ బృహతీపంక్తీ త్రిష్టుప్ జగత్యశ్ఛందాగ్ంసి - అగ్ని వాయ్వా -

వాగీశవసుణేంద్రవిశ్వేదేవాదేవతా - సావిత్ర్యాబృహతీ ఛందస్సు ఋషిర్విశ్వామిత్రః దే
వీగాయత్రీఛందస్సుఋతాదేవతా - గాయత్రీశిరసఃబ్రహ్మఋషిః - అను
ష్టుప్ఛందఃపరమాత్మాదేవతా - జపేవినియోగః - అంగుష్ఠాభ్యా
నమః - ఉత్తరజటనీభ్యాంనమః - మంమధ్యమాభ్యాన్నమః - అంఅనామి
కాభ్యాంనమః - ఉంకనిష్ఠికాభ్యాంనమః - మంకరతలకర పృష్ఠాభ్యాం
నమః - అంజ్ఞానాయహృదయాయనమః - ఉం ఐశ్వర్యాయశిరసేస్వా
హా - మంశక్త్యైశిఖాయైవౌషట్ - అం బలాయకవచాయహుం - ఉం
తేజసేనేత్రాభ్యాంవౌషట్ - మంవీర్యాయాస్త్రాయఫట్ - ఓంభూః -
పాదయోః - ఓంభువః - జంఘయోః - ఓగ్ంసువః జానూన్యోః- ఓంమహః
ఊరుద్వే - ఓం జనఃకంఠే - ఓంతపఃముఖే - ఓగ్ంసత్యంశిరసి - ఇతివిన్య
స్య - ఓంతత్సవితుఃజ్ఞానాయహృదయాయనమః - వరేణియం ఐశ్వర్యా
యశిరసేస్వాహా - భర్గోదేవస్యశక్త్యైశిఖాయైవౌషట్ - ధీమహి- బ
లాయకవచాయహుం - ధియోయోనఃతేజసేనేత్రాభ్యాంవౌషట్-ప్ర
చోదయాత్ - వీర్యాయాస్త్రాయఫట్ - భూర్భువస్సువరోమితిదిగ్బన్ధః-
ఓమాపోజ్యోతీరసోమృతంబ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్ - ఇతిశిరసిః ప్రభృ
తిపాదపర్యంతంవ్యాపకన్యాసంకృత్వా॥ ధ్యానం ॥ ఓష్ణంధాస్వతిరీ
టాగదవలయకళాకల్పహారోదరాంఘ్రిశ్రోణీభూషాసువర్ణమణిమకర
మహాకుండలైర్మండితాంగం - హస్తోద్యద్ఘంఖచక్రాంబుజగదమలం
పీతకాశేయవాశాద్యోతే ద్భాసముద్యద్దినకరసదృశేనద్మసంస్థు నమా
మి ॥ శ్వేతశ్యామపీతపిశంగలాహేతినీలకనకవర్ణోజ్వలాః- శ్రోమవత్ర్ర
పరీధానాస్సర్వాభరణభూషితాః - దివ్యచందనలిప్తాగాదివ్య మాల్యో
పశోభితాః । సితోపవీహృదయాస్సపవిత్రచతుష్కరాః - ఉన్నిద్రవద
నాంభోజప్రభామండలమండితాః । జటాకలాపపూజేందు ప్రభాపూరి
తదిఙ్ముఖాః॥అథయోఽస్త్రగప్యాత్ర వరహస్త సగోయంహః॥ముక్తాద్రుమ
హేమనీలధవళచ్ఛాయైర్ముఖైస్త్రీక్షణైర్యుక్తామిందుకళాబద్ధమకుటా

తత్వార్థవర్ణాత్మికాం - గాయత్రీంవరదాభయాబ్జశంకరాంశాం
శుభ్రాంకపాలంగుణంశంఖంచక్రమథారవిందయుగళం హస్తైర్వహంతీంభజే ॥ అరుణమండలమధ్యస్థంసూర్యకోటిసమప్రభం । బ్రహ్మాదిసేవ్యపాదాబ్జంనౌమిబ్రహ్మరమాసఖం ॥ ఇతిక్రమేణధ్యాత్వా ॥ ప్రణవసహితాంసప్తవ్యాహృతిసహితాంశిరసాసార్ధాంగాయత్రీందశవారంజపేత్ - తత్రప్రమాణాని- స్మృతిరత్నాకరే ॥ సమాహితమనాఃప్రాణాయామైర్వితతాకృతిఃదశకృత్వోజపిత్వైవంప్రాగ్గాయత్ర్యాంతతోజపేత్ । జపక్రమోయమేవంస్యాత్సర్వపాపప్రణాశనఇతిభరద్వాజవచనం-తదాకృతింకుంభకజపోక్తరూపాం-ప్రాణాయామత్రయానంతరంసప్తవ్యాహృతిసహితాంగాయత్రీం శిరసాసహదశవారం జపిత్వా పశ్చాద్గాయత్రీమావాహ్య జపేదిత్యర్థఃఇతివ్యాఖ్యాతం - సప్తవ్యాహృతి సంయుక్తాం గాయత్రీంశిరసాసహ - దశవారంజపిత్వైవ ప్రాగ్గాయత్ర్యాంతతోజపేదితిస్మృత్యుత్తరవచనం- ఏవంధ్యాత్వా యథాన్యాయందశవారంజపేద్బుధఃసప్తవ్యాహృతి సంయుక్తాం గాయత్రీం శిరసాసహేతి నారదీయవచనంచ ॥ అయాఽత్యనువాకస్య వామదేవఋషిఃఅనుష్టుప్ఛందఃజగత్యౌభందసీగాయత్రీదేవతా - గాయత్ర్యావాహనేవినియోగఃఆయాతువర్దాదాదేవ్యక్షరంబ్రహ్మసమ్మితం । గాయత్రీంఛందసాంమాతేదంబ్రహ్మజుషస్వనఃఓజోసిసహోసిబలమసిభ్రాజోసిదేవానాంధామనామాసివిశ్వమసివిశ్వాయుఃసర్వమసిసర్వాయుఃఅభిభూరోంగాయత్రీమావాహయామి- ప్రాణధ్యాయామిగాయత్రీంరవిమండలమధ్యగాం । ఋగ్వేదమఃచ్చారయన్త్రిరక్తవర్ణాంకుమారికాంఅక్షమాలాకరాంబ్రహ్మదైవత్యాంహంసవాహనాం ఇతిధ్యాయన్నావాహ్య - సావిత్ర్యాఋషివిశ్వామిత్రఃదేవీగాయత్రీఛందఃసవితాదేవతా - గాయత్ర్యాకరద్వయేవ్యాపకన్యాసంతతఃకృత్వా - ఓంభూఃఅంగుష్ఠాభ్యాంనమః - ఓంభువఃతర్జనీభ్యాంనమః - ఓంసువఃమధ్యమాభ్యాంనమః - ఓంతత్సవితుర

శేణియం అనామికాభ్యాంనమః - భూర్భోదేవస్యధీమహిధీయోయోనఃప్రచోదయాత్ కరతలకర పృష్ఠాభ్యాం నమః-
ఇతికరన్యాసంకృత్వా ॥ గాయత్ర్యాఋషిరఙ్గుష్ఠాదిపాదపర్యంతంత్రిఃవ్యా
పకన్యాసంకృత్వా - ఓంభూమ్ హృదయాయనమః ఓంభువః ఐ
శ్వర్యాయశిరసేస్వాహా - ఓంసువఃశక్త్యైశిఖాయైవషట్ - ఓంత
త్సవితుర్వరేణియమ్ బలాయకవచాయహుం - ఓంభర్గోదేవస్యధీమ
మహితేజసేనేత్రాభ్యాంవౌషట్-ధీయోయోనఃప్రచోదయాత్ పీర్యాయా
స్త్రాయఫట్-భూర్భువస్సువరోమితిదిగ్బంధః ॥ ఇత్యంగన్యాసం కృ
త్వా శంఖముద్రాంముఖముద్రాంచప్రధానభూతాందర్శయేత్ - శం
ఖచక్రధరందేవంకిరీటాదివిభూషితం । సూర్యమండలమధ్యస్థాధ్యాయే
త్సవితారుచిం హరిమితి సవిత్రుమండలమధ్యస్థం భగవంతం ధ్యాత్వా-
యోదేవస్యసవితాస్తౌకంధియోధర్త్రాదిగోదరాః । ప్రేరయేత్తస్య యద్భర్గ
స్తద్వరేణ్యముపాస్మహేఇతి గాయత్ర్యృక్తం విచారయేత్ గాయత్రీమ
ష్టోత్తరసహస్రంఅష్టోత్తరశతంఅష్టావింశతివారందశవారంవాజపేత్-
జపస్తుమానసశ్చైర్ఋక్షఉపాంశుమధ్యమస్మృతఃఉచ్చైస్తునీచఃకథితఇ
త్యుక్తప్రకారేషూపాంశుస్వరేణమనసావాకించిదాకుంచితతలం పరస్ప
రమసంయుతంసంహతాంగుళికరద్వయం మాస్యన్తముద్ధృత్య కనిష్ఠికా
మూలపర్వమారభ్యప్రాదక్షిణ్యక్రమేణౌన్నామికా మూలపర్వం తంగణ
యేత్పంచావసానాంజపేత్ - దేవతాసన్నిధావాసీనఏవజపేత్- పరో
రజసేసావదోమ్ మూఃప్రపదోమితితురీయం గాయత్రీమపి యధోప దేశంన్యా
సధ్యానాదిసహితాంగాయత్రీదశాంశంజపేత్-శ్రీమదప్తోర్యామంచగాయ
త్రీసమసంఖ్యాకంసాంగన్యాసంజపేత్- ఎవమూర్ధ్వోదయాత్పూర్వో
త్తరాశాధిముఖస్సాయంపరోత్తరదిఙ్ముఖఇత్యాదిస్మృత్యనుసారేణ ప్రా
ఙ్ముఖఃప్రాగుదఙ్ముఖోవాతిష్ఠన్నాచార్యఏవాదోక్ష్యాగాయత్రీం జపవ ర్తి
ష్యన్నేవజపేత్- దిఙ్నియమస్తూవస్థానవిషయస్తుగాయత్రీజపవర్జ్యేషు- *

—* మూలమన్త్రాదిప్రకారాః- *—

అష్టాక్షరసంఖ్యాకేన మూలమంత్రేణ ప్రణవాయామత్రయం కృత్వా - శ్రీమదష్టాక్షరమహామన్త్రాదిపంకరిష్యఇతిసంకల్ప్య - అస్యశ్రీమదష్టాక్షరమహామన్త్రస్యబదరికాశ్రమవాసీశ్రీమన్నారాయణఋషిః- దేవీగాయత్రీఛందః-పరమాత్మాశ్రీమన్నారాయణోదేవతా- అంబీజం - ఆయశక్తిః - మఃకీలకం - శ్రీంకవచం - హ్రీంఅస్త్రం - ఋక్లౌవర్ణాఃఉదాత్తాదిస్వరాః- వైకుంఠంక్షేత్రం - బుద్ధిస్తత్త్వం - జీవాత్మపరమాత్మసాస్వస్వామిభావసిద్ధ్యర్థం - శ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థేజపే వినియోగః - ఓంనమఃపరేభ్యశ్శ్రీమదష్టాక్షరమంత్రప్రదాతృభ్యోస్మద్గురుభ్యోనమః - ఓన్నమఃపరేభ్యశ్శ్రీమదష్టాక్షరమన్త్రప్రదాతృభ్యోస్మత్పరమగురుభ్యోనమఃఓంనమఃపరేభ్యశ్శ్రీమదష్టాక్షరమన్త్రప్రదాతృభ్యోస్మత్పరమగురుభ్యోనమఃఇతిప్రత్యేకంశిరస్యంజలింవిన్యస్య-ఓంనమఃపరాయశ్రీమదష్టాక్షరాత్మనేమంత్రరాజాయనమఇతిముఖే - ఓంనమఃపరాయ శ్రీమదష్టాక్షరబ్రహ్మఋషయేబదరికాశ్రమవాసినేశ్రీమన్నారాయణాయనమఇతిశిరసి - ఓంనమఃపరాయ శ్రీమదష్టాక్షరఛందసేదేవైవ్యాగాయత్రేయినమఇతిముఖే-ఓంనమఃపరాయైశ్రీమదష్టాక్షరదేవతాయైపరమాత్మనేశ్రీమన్నారాయణానమఇతిహృదయే - ఓంనమఃపరాయశ్రీమదష్టాక్షరబీజభూతాయఅకారాయదుష్టితాయప్రణవాయనమఇతిగుహ్యే - ఓంనమఃపరాయాష్టాక్షరశక్తిగర్భాయ శ్రీమతేనారాయణాయ నమఇతిపాదయోశ్చాంజలింవిన్యస్య- ఆకూర్పరమంగుళ్యగ్రపర్యంతం పర్యాయేణ మూలమంత్రేణకరవ్యాపకన్యాసంకృత్వా - అంగుష్ఠాగ్రేణఓంఓమితిదక్షిణతర్జనీమధ్యమపర్వణీవిన్యస్య- ఆద్యంతపర్వణోఃప్రత్యేకంప్రణవంవిన్యస్య-ఓంనమితిమధ్యమపర్వణి . ఓంఓమిత్యాద్యన్తపర్వణోఃఓంమోమిఃఅనామికామధ్యమపర్వణి. ఓంఓమిత్యాద్యన్తపర్వణోఃఓంనారాయణేతికనిష్ఠికామధ్యమపర్వణి- ఓ ఓమిత్యాద్యంతపర్వణోఃఓం రా

మితివామతర్జనీమధ్యమపర్వణి - ఓంఓమిత్యాద్యంత పర్వణోః - ఓం
యంఇతివామమధ్యమామధ్యమపర్వణి - ఓం ఓమిత్యాద్యంతపర్వణోః-
ఓంణామితివామానామి కానిష్ఠ్యమపర్వణి - ఓం ఓమిత్యాద్యంతపర్వ
ణోః-ఓంయమితివామకనిష్ఠికామధ్యమపర్వణి ఓమ్ ఓమిత్యాద్యన్త
పర్వణోః - ఓంయంజ్ఞానాయహృదయాయనమ ఇతిదక్షిణతర్జన్యాదక్షిణాం
గుష్ఠే -ఓంనంఐశ్వర్యాయశిరసేస్వాహేతిదక్షిణాంగుష్ఠేనదక్షిణదర్జ
న్యాం - ఓంమోమ్శక్త్యైశిఖాయైవౌషట్ఇతిదక్షిణమధ్యమాయాం-ఓం
నాంబలాయకవచాయహుం - ఇత్యనామికాయాం - ఓంరాం - వీర్యా
యాస్త్రాయఫట్ - ఇతిదక్షిణకనిష్ఠికాయాం ఓంయం తేజసేనేత్రాభ్యాం
వౌషడితివామతర్జన్యావామాంగుష్ఠే - ఓంణాం తేజసేఉదరాయనమ
ఇతివామాంగుష్ఠేనవామతర్జన్యాం- ఓంయంతేజసే హృష్ఠాంభ్యాంనమ
ఇతి వామమధ్యమాయాం - ఓమ్యంతేజసే చాహుభ్యాం నమఇత్యనా
మికాయామ్ - ఓంయం తేజసే ఊరుభ్యాం నమఇతికనిష్ఠికా
యాం - ఓంయంతేజసేజానుభ్యాంనమఇతిదక్షిణాజ్ఞుష్ఠేన దక్షిణాజ్ఞుల్య
గ్రేషు - ఓమ్యమ్తేజసేపాదాభ్యా నమఇతినామాంగుష్ఠేనవామాం
గుల్యగ్రేషుచవిన్యసేత్-తతోమూలమన్త్రేణపాణిభ్యాంశిరః ప్రభృతిపా
దపర్యంతంవ్యాపకన్యాసం కృత్వా - ఓమ్ఓమితిదక్షిణాంగుష్ఠకనిష్ఠికాభ్యాంనాభ్యాం - ఓంనమి
తిసిరంగుష్ఠాభిరంగులీభిరుద్ధృత్య । ఓంమోమితితాభిరేవ జానూన్యాః-
ఓంనామితిసాంగుష్ఠాభిఃపాదయోః- ఓంరామితిమధ్యమాంగుల్యా శిరసి-
ఓంయంఇతితర్జనీమధ్యమాభ్యాంనేత్రయోః - ఓం ణామితిసాంగుష్ఠానా
మికయాదానాగ్రే ॥ ఓంయంఇతిసాంగుష్ఠతర్జన్యగ్రేణ హృదయేన్యస్య-
ఓంఓంజ్ఞానాయహృదయాయనమ ఇత్యంగుష్ఠతర్జనీభ్యాంహృదయే-ఓం
నంఐశ్వర్యాయశిరసేస్వాహాఇత్యనం గుష్ఠాభిరుద్ధృత్యశిఖాయాం - ఓంమోం
క్త్యైశిఖాయైవౌషట్ఇతి అనుష్ఠేనశిఖామధ్యే - ఓంనాంబలా

యకవచాయహుం- ఇతికణ్ఠాదికటిపర్యంతంతనుంవర్మవత్సంస్పృష్ట్వా
ఓంరాం వీర్యాయాస్త్రాయ భట ఇతి బాహ్వోఃఅంగుష్ఠతర్జనీభ్యాం
అంసయోర్యుగపత్స్ఫోటయేత్ - ఓ యంతేజసేనేత్రాభ్యాంవాపి
తితర్జనీమధ్యమాభ్యాంయుగపన్నే తద్వయే। ఓంణాం తేజసేఉదరాం
నమఇతి సమస్తాధిరంగులిభిర్నాభ్యాం - ఓంయంతేజసేపృష్ఠాభ్యాంన
ఇతిపృష్ఠయోఃఓంయంతేజసే బాహుభ్యాంనమఇతిబాహ్వోఃఓం
యంతేజసేఊరుభ్యానమఇతిఊర్వోఃఓంయంతేజసే జానుభ్యాంన
ఇతిజాన్వోఃఓంయంతేజసేపాదాభ్యాంనమఇతిపాదయోఃవీర్యాయ
స్త్రాయభట ఇతిపూర్వాద్యాశ్చతుర్దిశఃపశ్చాదగ్న్యాది విదిశశ్చ
స్ఫోటంఅంగుష్ఠతర్జన్యగ్రాభ్యాంబధ్నీయాత్ - ఓంబలాయ కవచాయ
హుమితి దేహావకుంఠనంకృత్వా- ముఖస్యప్రథమస్యదశనాయనమఇతి
రద్వయేనచక్రముద్రాంప్రదర్శయేత్-ధ్యానం - సవ్యంపాదంప్రసార్య
శ్రితదురితహరందక్షిణంకుంచయిత్వాజానున్యాయవ్యేతరమితరభుజ
నాగభోగేనిధాయ - పశ్చాద్బాహుద్వయేనప్రతిభట శమనే ధారయన్
శంఖచక్రేదేవిభూపాదిజుష్టోజనయతుజగతాంశర్మవైకుంఠనాథఃఇతి
ధ్యాత్వా॥ అకారనారాయణశబ్దవాచ్యసర్వరక్షకత్వసర్వాధారత్వాది
విశిష్టస్య శేమతోనారాయణస్యైవకుకారశబ్దవాచ్యజ్ఞానానందగుణ కజ్ఞా
నానం. దాణుస్వరూపోహం అనన్యార్హనిరుపాధికశేషభూతఃనానా
స్య-అన్యతిరించిత్ప్రతినాహంనిరుపాధికస్వామీ-నాపినిరపేక్షస్వతంత్ర
ఇత్యాద్యర్థానుసంధానపూర్వకంజపేత్-ఉపస్థానాత్పూర్వంఅపాతు
మంత్రజపకరణేప్రమాణాని - అష్టోత్తరశతంమూలమంత్రమావృత్యోపా
స్థాయపరిక్రమ్యనమస్కృత్య - ఇతిభగవద్భాష్యకారోక్తకృత్య క్రమస్య
వాక్యం-గాయత్రీమావాహ్య అష్టోత్తరసహస్రం- శతంవా-యథాశక్తి
గాయత్రీంజపేత్ఇత్యుక్త్వా - తస్మాదష్టాక్షరంమన్త్రం మధ్యకైర్వీతక

మంత్రాస్తోక్త శ్రీమదష్టాక్షరమంత్రజపోపయథాశక్తిసంధ్యాయాం మమ సకలకార్యసిద్ధ్యుపస్థానప్రతిపాదనాత్- పూర్వం శ్రీనిగమాంత దేశికోక్త శ్రీపాంచరాత్రాగమోక్తస్థానాక్యం- శ్రీమద్రామానుజమునిభిః నిత్యగ్రంథేఽపస్థానాత్పూర్వమూలమంత్రజపాభిధానాదుపస్థానాత్పూర్వమేవమూలమంత్రజపకర్తవ్యమితిశ్రీమన్నారాయణయతీంద్రమహాదేశికోక్తాచార్యగుణాదర్శగ్రంథస్థవాక్యం-తస్మాదష్టాక్షరమస్త్రీమద్భక్తైర్వ్రతకల్పమైఃసంధ్యాకాలేషుజప్తవ్యంసతతంచాత్మశుద్ధయే॥ అన్యేషామపిఃప్రాణాంకిల్బిషఃహిప్రణశ్యంతి-ఉభౌసంధ్యే ఉపాసీతతస్మాద్విప్రోఃశుద్ధయేఽతి- ఉపస్థానాత్పూర్వంవఃగివంశేశ్వరాజ్ఞాతశ్రీవైకుంఠాచార్యోక్తప్రపన్నధర్మసారసముచ్చయస్థవాక్యం-ఉపస్థానాత్పూర్వమేవనిగమాంత గురూక్తంరామానుజయతీంద్రోక్తనిత్యగ్రంథేతస్మైవఽ ఇతిసచ్చరిత్రసుధాస్రోచ- తతఃప్రాణాయామత్రయంకృత్వా ॥ ప్రాతస్సంధ్యోపస్థానంకరిష్యఇతిసంకల్ప్య - తురీయగాయత్రీముపస్థాయ - ఉత్తమఇతిమంత్రస్య వామదేవఋషిః - అనుష్టుప్ ఛందః - గాయత్రీదేవతా - గాయత్ర్యాద్వసనేవినియోగః- ఉత్తమేశిఖరేదేవిభూమ్యాంపర్వతమూర్ధని।బ్రాహ్మణేభ్యోఽభ్యనుజ్ఞాతంగచ్ఛదేవియథాసుఖం ॥ ఇత్యాద్వాస్య - మిత్రస్యేత్యుపస్థానమంత్రస్యఃశ్యావిమిత్రఋషిఃభీరుర్గాయత్రీత్రిష్టుప్ ఛందాగ్ంసిమిత్రోదేవతాప్రాతస్సంధ్యోపస్థానేవినియోగఃమిత్రస్యచర్షణీధృతశ్శ్రవోదేవస్యసానసిం- సత్యంచిత్రశ్రవస్తమంమిత్రోజనాఁ యాతయతి ప్రజానన్మిత్రోదాధారపృథివీముతద్యాం , మిత్రఃకృష్టీరనిమిషాభిచష్టేసత్యాయహవ్యంఘృతవద్విధేమ - ప్రసమిత్రవర్తాఅస్తు ప్రయస్వాన్యస్యైఆదిత్యశిక్షమిత్రతేన- నవాన్యస్యేనజీయతేత్వాతోనైనమగ్ంహోఅశ్నోత్యన్తితోనదూరాత్ ఇత్యాదితంసూర్యముపస్థాయ - సన్ధ్యాయైనమఃసావిత్ర్యైనమఃగాయత్ర్యైనమఃసరస్వత్యైనమఃసర్వాభ్యోదేవతాభ్యోనమోనమఃఇతిప్రాచ్యాదిక్రమేణాఞ్జలిం బధ్వా - కాయా

కాసీన్నమస్కృత్య కాష్ఠాదితిచాంజలింబధ్వా- అభివాదనంకుర్యాత్ - తతః,
ప్రాచ్యైదిశేనమః -దక్షిణాయైదిశేనమః ప్రతీచ్యైదిశేనమః - ఉదీచ్యై
దిశేనమః - ఇతిప్రాచ్యాది దిఙ్ముసాకారంకృత్వా - ఊర్ధ్వాయనమః-
అధరాయనమః- అంతరిక్షాయనమః - భూమ్యైనమః- విష్ణవేనమః- స్వే
యస్యదాస్యవితృకుండలమధ్యవర్తినారాయణస్సరసిజాసనసన్నివిష్టః | కే
యూరవాక్మకరకుండలవాకిరీటహారీహిరణ్మయవపుర్ధృతశంఖచక్రః॥
శంఖచక్రగదాపాణేద్వారకానిలయాచ్యుత! గోపీనిర్పుండరీకాక్షరక్షమాం
శరణాగతం- నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయగోబ్రాహ్మణహితాయచ । జగ
ద్ధితాయకృష్ణాయగోవిన్దాయనమోనమః - ఇతిప్రణమ్యాభివాదయేత్-
అష్టాక్షరమహామంత్రమిత్యాదినారదీయవచనానుసారేణఅష్టాక్షరద్వయ
చరమశ్లోకద్వాదశాక్షరషడక్షరాద్యుపదిష్టమన్త్రైకయథాశక్తిజపిత్వా-

—* ఆధారశక్త్యాదితర్పణక్రమః,*—

ద్వారవత్యా-ప్రాణానాయమ్య- శ్రీభగవదాజ్ఞయాశ్రీమన్నారాయణప్రీత్య
ర్థంభగవత్సేవైకరసకర్తృత్వరూపంఆధారశక్త్యాదితర్పణంకరిష్యఇతిసంకల్ప్య-ఓమ్
ఆధారశక్త్యైనమః ఓం మూలప్రకృత్యైనమఃఓంఅఖిలజగదాధారాయకూ
ర్మరూపిణేశ్రీమతేనారాయణాయనమః -ఓంఅనన్తాయనాగరాజాయన
మః-ఓంభూంభూమ్యైనమఃఓంశ్రీవైకుంఠాయదివ్యలోకాయనమఃఓంశ్రీ
వైకుణ్ఠాయదివ్యజనపదాయనమఃఓంశ్రీవైకుణ్ఠాయదివ్యజగరాయనమఃఓం
శ్రీవైకుణ్ఠాయదివ్యవిమానాయనమః - ఓంఆనందమయాయదివ్యరత్న
మండపాయనమఃఓంఆస్తరణభూతాయఅనన్తాయనాగరాజాయనమఃఓం
ధర్మాయపీఠపాదాయనమఃఓంజ్ఞానాయపీఠపాదాయనమఃఓంవైరా
గ్యాయపీఠపాదాయనమఃఓంఐశ్వర్యాయపీఠపాదాయనమఃఓంఋగ్వే
దాయపీఠవాహకాయనమఃఓంయజుర్వేదాయపీఠవాహకాయనమఃఓం
సామవేదాయపీఠవాహకాయనమఃఓంఅథర్వణవేదాయపీఠవాహకాయ
నమఃఓంఅగ్నేయపీఠగాత్రాయనమఃఓంజ్ఞానాయపీఠగాత్రాయనమః

ఓంఅజైరాగ్యాయపీఠగాత్ర్యాయనమః - ఓం అజైశ్వర్యాయపీఠగా
త్ర్యాయనమః - ఓంఏభిః పరిచ్ఛిన్నతనవేపీఠభూతాయానన్తాయనాగ
రాజాయనమః - ఓంఅష్టదళపద్మాయనమః - ఓం వహ్నిమండలాయన
మః-ఓంసోమమండలాయనమఃఓంసూర్యమండలాయనమఃఓంవిమలా
యైచామరహస్తాయైనమః - ఓంఉత్కర్షిణ్యైచామరహస్తాయైనమఃఓం
జ్ఞానాయైచామరహస్తాయైనమఃఓంక్రియాయైచామరహస్తాయైన
మఃఓంయోగాయైచామరహస్తాయైనమఃఓంప్రహ్వ్యైచామరహస్తా
యైనమఃఓంసత్యాయైచామరహస్తాయైనమః - ఓం ఈశానాయైచా
మరహస్తాయైనమః - ఓంఅనుగ్రహాయైచామరహస్తాయైనమః -
ఓంఐంకల్పితమేయోగపీఠాయనమః - ఓం దివ్యయోగపర్యంకాయ
నమః - ఓంసహస్రశీర్షాయనన్తాయనాగరాజాయనమః - ఓంపృ
థవ్యాదిపాదపీఠాయ - ఓంఅస్మద్గురుభ్యోనమః - ఓంఅస్మత్పరమ గురు
భ్యోనమః - ఓంఅస్మత్పరమ్పరాగురుభ్యోనమః - ఓంశ్రీమతే వేదాన్తగుర
వేనమః - ఓంశ్రీమతే రామానుజాయనమః - ఓం శ్రీపరాంకుశదా
సాయనమఃఓంశ్రీమద్వ్యాసమునయేనమఃఓంశ్రీరామమిశ్రాయనమఃఓం
ఓంశ్రీమతేపుండరీకాక్షాయనమఃఓంశ్రీమన్నాథమునయేనమఃఓంశ్రీమ
తేశఠకోపాయనమఃఓంశ్రీమతేవిష్వక్సేనాయనమఃఓంశ్రీమతేనమః
ఓంశ్రీధరాయనమఃఓం శ్రీమతేనారాయణాయనమఃఓంశ్రీంశ్రీ
యైనమఃఓంభూంభూమ్యైనమఃఓంనీంనీళాయైనమఃఓంసర్వాభ్యోభగ
వన్మహిషీభ్యోనమఃఓంకిరీటాయమకుటాధిపతయేనమఃఓంకిరీటమా
లాయైఅపీడాత్మనేనమఃఓందతీణకుండలాయమకరాత్మనేనమఃఓంవా
మకుండలాయమకరాత్మనేనమఃఓంవైజయన్త్యైవనమాలాయైనమఃఓం
శ్రీమత్తళత్సైన్యనమఃఓంహారాయసర్వాభరణాధిపతయేనమఃఓంశ్రీవత్సా
యశ్రీనివాసాయనమః -ఓంకౌస్తుభాయదివ్యరత్నాధిపతయేనమః -ఓం
కాంచీగుణోజ్వలాయదివ్యపీతాంబరాయనమఃఓంసర్వేభ్యోభగవద్విద్వ్యభూ

షణేభ్యోనమః-ఓంశ్రీమత్సేనాన్యేనమః-ఓంపాండవజ
న్యాయశంఖాధిపతయేనమః-ఓంకౌమోదక్యైగదాధిపతయేనమః-ఓంనం
దకాయఖడ్గాధిపతయేనమః-ఓంశార్ఙ్గాయచాపాధిపతయేనమః- ఓంప
క్షాయనమః-ఓంసర్వేభ్యోభగవద్విద్వాయుధేభ్యోనమః-ఓంసర్వాభ్యోభగ
వత్పరివారవిద్దసంవాహినీభ్యోనమః - ఓంసర్వేభ్యోభగవత్పరిజనేభ్యో
నమః-ఓంఅనన్తాయనాగరాజాయనమః-ఓంవనమాలాయైనమః-ఓంకంకా
తైనమః - ఓంభగవత్పాదుకాభ్యాంనమః - ఓంవైనతేయాయనమః - ఓంరుంరుమ్రదాయైనమః - ఓంసుసుంసుకీర్తైనమః - ఓంవిష్వక్సేనాయనమః - ఓంసుసంసూత్రపతయేనమః- ఓంగరుడాయనమః- ఓంజంజయత్సేనాయనమః - ఓంపరివక్త్రేయనమః - ఓంకుముదాదిపరిసృష్టకార్యాయనమః - ఓంసర్వేభ్యోనిత్యక్షేమపరిజనేభ్యోన మః - ఓంచండాయద్వారపాలాయనమః - ఓంప్రచండాయద్వారపాలాయనమః - ఓంభద్రాయద్వారపాలాయనమః - ఓంసుభద్రాయద్వారపాలాయనమః - ఓంజయాయద్వారపాలాయనమః - ఓంవిజయాయద్వారపాలాయనమః - ఓంధాత్రేద్వారపాలాయనమః- ఓంవిధాత్రేద్వారపాలాయనమః- ఓంసర్వేభ్యోభగవద్ద్వారపాలేభ్యోనమః - ఓంకుముదాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః - ఓంకుముదాక్షాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః - ఓంపుండరీకాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః- ఓంవామనాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః - ఓంశంకుకర్ణాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః - ఓంసర్వనేత్రాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః - ఓంసుముఖాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః - ఓంసుప్రతిష్ఠితాయగణాధిపతయేసవాహనపరివారప్రహరణాయనమః - ఓంసర్వేభ్యోభగవద్గణాధిపతిభ్యో

నమః ఒంసర్వేభ్యోభగవత్పారిషదేభ్యోనమః - ఒంసత్యోన్యోనమః-
ఒంముక్తేభ్యోనమః-ఒంసమస్తపరివారాయశ్రీమతేనారాయణాయనమః-
దేవాఁక్ ఋషీక్ కాణ్ణఋషీక్ పితృంశ్చ భగవదాత్మకాక్ ధ్యాత్వా
సంతర్ప్య సోమః పితృమాక్ —నృష్యతేతి త్రిరుచ్చక్ తీరేజలంత్రిః
ప్రక్షిర్య్య॥ *

—* నవ్రహ్మయజ్ఞప్రదీపనం. *—

ఆదమ్యా॥ నివీతీ- స్నానవస్త్రంచతుర్గుణీకృత్య-యేకేచాస్మత్కుల
లేజాతాఅపుత్రాగోత్రజావృతాః। తేషాంస్తృప్తయేతవయాదత్తంవస్త్రంనివీ
దనోదకం ఇతిమన్త్రేణశుచౌదేశేఅపసవ్యంనిష్పీడ్య - వామప్రకోష్ఠేని
ధాయ- ఉపవీతీ- ఆదమ్య- *

—* బ్రహ్మయజ్ఞక్రమః *—

పునర్హ్వాచమ్య-ప్రాణాయామాన్యేవ్య - శ్రీభగవదాజ్ఞయా భగ
వత్సేవాంకర్తుంరూపంభగవత్ప్రీత్యర్థంబ్రహ్మయజ్ఞంకర్మాహంకరిష్యే- కృతినకల్వ్య-
విద్యుదసివిద్యమే పాపాత్మానమృతాత్మత్యమాపైతిమిత్ర స్తాజలేన సమ్మృ
జ్య- ఆదమ్య- జపదేశంసంప్రోక్ష్య - ప్రాఙ్ముఖఆసీనఃపవిత్రపాణిస్త్రిః
ప్రాణానాయమ్య- దక్షిణోత్తరేనాణీ పాదౌకృత్వా ఓంభూఃతత్సవి
తుర్వరేణీయం ఓంభువఃభర్గోదేవస్యధీమహి - ఓంసువఃధియో
యోనఃప్రచోదయాత్ ఓంభూర్భువఃతత్సవితుర్వరేణీయంభర్గోదేవస్యధీమ
హి- ఓంభువర్ధియోయోనఃప్రచోదయాత్ ఓంసువఃతత్సవితుర్వరే
ణీయంభర్గోదేవస్యధీమహి ధియోయోనఃప్రచోదయాత్- ఓంభూర్భువ
స్సువఃతత్సవితుర్వరేణీయం భర్గోదేవస్యధీమహి - ధియోయోనఃప్ర
చోదయాత్-హరిఓం-అగ్నిమీ(డే)ళేపురోహితంయజ్ఞస్యదేవమృత్వి
జం-హోతారంరత్నధాతమం -హరిఓంఇషేత్వోర్జేత్వావాయవస్థోదే
వోవఃసవితాప్రార్పయతుశ్రేష్ఠతమాయకర్మణేహరిఓంఅ
గ్నఆయాహివీతయేగృణానోహవ్యదాతయే నిహోతాసత్సబర్హిషి-

హరిఃఓం॥ శన్నోదేవీరభిష్టయఆపోభవన్తుపీతయే- శంయోరభిస్రవన్తునః - హరిఃఓం - ఇతిపరిత్వా - ప్రశ్నమనువాకంవాపురుషసూక్తంశిరసా-పురుషసూక్తంవాపరిత్వా-ఓంసత్యంతపశ్రద్ధాయాంజుహోమి-ఓం నమోబ్రహ్మణే - నమోఅస్త్వగ్నయే - నమఃపృథివ్యై - నమఓషధిభ్యఃనమోవాచే-నమోవాచస్పతయే - నమోవిష్ణవెబృహతేకరోమి. ఇతిత్రిఃపరిత్వా - పృథ్వీసివృథ్వీమేపాహ్యాంతరిక్షంమాపాహిద్యాంమాపాహి-ఇతి హస్తాజలేనసంమృజ్య - ఆచమ్య- భాగవతానాచార్యాంశ్చప్రణమ్య-సోపవణేరజలేతాంపాత్రేవాజలమాదాయగృహమాగచ్ఛేత్-తతఃపాదౌప్రక్షాళ్య - ఆచమ్య- గోమయోపలిప్తసమ్మార్జితంగృహంఉపకరణానిపరిచారకాఃస్వాత్మానంచశుద్ధతీర్థేనాభ్యుక్ష్య- స్వసూతవిధినాబోపాసనంకుర్యాత్ - అగ్నిహోత్రీచేత్ ఉపస్థానానంతరం అగ్నిహోత్రంకృత్వామంత్రజపాద్యారశక్త్యాదితర్పణాంతబ్రహ్మయజ్ఞాన్తంకుర్యాత్- *

—* అథాభిగమనవిధిః *—

తతఃపాదౌప్రక్షాళ్యద్విరాచమ్య - స్వారాధ్యభగవత్సన్నిధింగత్వా - భగవన్తంప్రణమ్య - దేశకాలాద్యానుగుణ్యేనప్రతిపుష్పాభిరర్చయిత్వా-ద్వయేనమితగద్యేనదభగవన్తంశరణముపగమ్య భగవానేవేత్యాదినాభిగమనంసమాపయేత్- *

—* అథోపాదానవిధిః. *—

తతఃకృతంచేత్యాదినాఽపాదానంసంకల్ప్య-

—* పుష్పతులసీదర్భాహరణవిధిః,*—

స్వారామేరణ్యేవా- తులస్యమృతజన్మాసిసదాత్వం కేశవప్రియే- కేశవార్థంలునామిత్వాంవరదాభవశోభనే- ఇతిమన్త్రేణ చతుఃపత్రసంయుక్తానిసాంకురాణితులసీదళాని విహితకాలేస్వాహృత్య - ఓంహుమితిదర్భాన్స్పృష్ట్వా - విరించేనసహోత్పన్న పరమేష్ఠినిసర్గజ - నుదసృణేపాపానిదగ్ధస్యస్మిన్గోభవ- ఇతిమన్త్రేణోపహృత్య- ఆరాధనోప

యుక్తాసికా స్త్రీయాణిభనధా న్యాదీనిచార్జయేత్ - భగదాకారధన సామ
గ్రీభూతశమదమాది హేతుభూతాధ్యాత్మశాస్త్ర పరిశీలనంచ కుర్యాత్ -
తతఃభగవానే వైత్యాదినాడిపదానంసమాప్య- *

—* మాధ్యాహ్నికస్నానాదిక్రమః *—

తతఃకృతంచేత్యాదినాజిజ్ఞాసంకల్ప్య - తీర్థంగత్వా - పాడోప
కోద్వివారచమ్య - త్రిఃప్రాణాయామ్య - శ్రీభగవదాజ్ఞయాభగవ
త్ప్రీ-ంకర్యసూపంశ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థంమాధ్యాహ్నికస్నానంకరిష్య
ఇతిసంకల్ప్య- తతఃపూర్వోక్తపూర్వాచార్యోక్తమృత్తికాస్నానం-ప్రా
తర్మృత్తికయాస్నానం నాతిమధ్యందినేగవా। మధ్యందినేతుకర్తవ్యంన
చభోజనార-వారయోః - ఇతిస్మృతిమవలంబ్యస్మృతికారకేసీధా
త్- ఆసిద్ధదినేమధ్యందినవీవాకృత్వా- వక్ష్యధారణాన్యాన్యర్థంవ
క్ష్యామికృత్వా-దేవర్షిపితృతర్పణపూర్వకంమాధ్యాహ్నికంకుర్యాత్-

అత్రతువిశేషః - ఆపఃపునంత్వితృనువాకస్య ఆపఃపునంతు పృథి
వ్ఛందఃబ్రహ్మాగ్నిస్వతిర్దేవతా- ప్రాశనేవినియోగః - ఆపఃపునన్తుపృథి
వీంపృథివీపూతాపునాతుమాంపునన్తుబ్రహ్మణస్పతిఃబ్రహ్మపూతాపునాతు
మాంయదుచ్ఛిష్టమభోజ్యంయద్వా దుశ్చరితంమమ సర్వం పునంతుమా
మాపోసతాంచప్రతిగ్రహగ్ స్వాహా- ఇతిప్రాశ్నియాత్ -ఏకమభ్యుక్ష్య ఏ
భ్యుద్వయంవాయథోపదేశంకుర్యాత్- జపేత్తశక్తిశ్చేత్సూర్యాభిముఖ
స్తిష్ఠన్నశక్తశ్చేత్ప్రాఙ్ముఖఆసీనఃరవిమండలమధ్యగాంయజుర్వేదంవ్యా
హరన్ధ్యాయేత్ - ఆవాహ్యకరాంసంభుజమభ్యర్చ్యకృత్వా- అష్టోత్తర
శతంఅష్టావింశతివారందశవారంవాజపేతి-ఉపస్థానేత్ఆదిత్యోపస్థానం
కరిష్యఇతిసంకల్ప్య - ఆసత్యేనేత్యాదిమన్త్రాణాం హిరణ్యస్తూపఋషిస్త్వమి
త్రకుత్సవసిష్ఠాబుషయఃతృష్టుప్ గాయత్రీజగత్యష్టిక్శక్వరీఛందాగ్ం
సి- ఆదిత్యోదేవతా- ఉపస్థానేవినియోగః- అసత్యేనరజసావర్తమానో

నివేశయన్నమృతం మన్త్రాంచహృదయేనసవితారఞ్చనాదేవోయాతిష్ఠ
వనావిపశ్యేత్ - ఉద్వయంతమసస్పరిపశ్యన్తోజ్యోతిరుత్తరం - దేవందే
వత్రానూర్య్య మగన్మ జ్యోతిరుత్తమం- ఊదుస్యాజాతవేదసుదేవంవహ
న్తికేతవఃదృశేవిశ్వాయసూర్యం-చిత్రందేవానాముదగాదనీకం చక్షుర్మి
త్రస్యవరుణస్యాగ్నేః - ఆప్రాద్యావాపృథివీఅన్తరిక్షగ్సూర్యఆత్మాజగత
స్తస్థుషశ్చ - తచ్చక్షుర్దేవహితంపురస్తాచ్ఛుక్రముచ్చరత్ - పశ్యేమశరద
శ్శతంజీవేమశరదశ్శతంనందామశరదశ్శతంమోదామశరదశ్శతంభవా
మశరదశ్శతంశృణువామశరదశ్శతంప్రబ్రవామశరదశ్శత. అజీతాస్యామ
శరదశ్శతంజ్యోక్సూర్య్యందృశేయంఉదగాన్మహతోర్ణవాత్ - అభ్రాజసూ
నస్సరిస్యమధ్యాస్సూవృషభో లోహితాక్షస్సూర్యోవిపశ్చిన్మనసా పు
నాతు- ప్రతీచ్యాదిదిఙ్ముఖస్థాఃదాదియథాపూర్వంకృత్వా వజ్రంప్రో
ఢనంకృత్వా-గ్రహాఃయథాగచ్ఛేత్ -

—* అక్షభగవదారాధనక్రమః. *—

తతస్నుప్రక్షాళిత పాణిపాదస్స్వచాన్తాభగవత్సన్నిధిం గత్వా-
శ్రీదక్షిణేప్రణామేచదేవతాగురుసన్నిధౌ-వజ్రంనిష్ప్రోజనేస్నాన ఉపసా
నేభివాదనే - ధార్య్యకట్యాముత్తరీయంపితృకార్య్యేసుగాలయేజ్ఞోపవీత
ప్రకారేణకట్యాముత్తరీయసంవేష్ట్య - చండాదిద్వారపాలేభ్యోనమఇ
తివిసృజేత్య- తాననుజ్ఞాప్య-దక్షిణపాదపిన్యాసపూర్వకంయాగసూ
ఖంప్రవిశ్యేత్తశ్చ- అభిస్సన్యాహృతిభిఃపోత్య - అపసవ్యతయేభూతా
యేభూతాభువినసంస్థితాఃఃయేభూతావిఘ్నకర్తారస్తేగచ్ఛన్తువిధ్వంసకా
రాఃఇత్యుక్త్వాఘంటానాదేనహస్తతాళత్రియేణచభగవన్నముద్ఘోష్య -
యంవాయవేనమఇతిమన్త్రేణఅస్త్రమన్త్రేణచకవాటోద్ఘాటనంకృత్వా-ప్ర
ణమ్య- తమేవప్రార్థ్యత్వేనప్రాపకత్వేనానిష్టనివర్తకత్వేనచయథావస్థి
తస్వరూపరూపగుణవిభూతిలీలోపకరణమనుసన్ధాయ- తమేవఅభిలషన్
జినాన్యాసదశకేనచశరణమ్ముపగచ్ఛేత్. భూంభూమ్యైనమఇతిభూమిం

సంకల్ప్య - తాంశోషణాది విశేష్య - అస్త్రమన్త్రేణ కుశాంకృ
త్వా-ముఖిముద్రాంప్రదర్శ్య - అస్త్రమన్త్రేణాసనంబధ్వాయ- ఆసనమ
న్త్రేణఆసనమడిపవిశ్య - గురుపరంపరామనుసంధాయ - అష్టావింశతిసం
ఖ్యాకేనమూలమన్త్రేణప్రాణాయామత్రయంకృత్వా - ఓంతత్సత్కృతం
చకరిష్యామిభగవన్నిత్యేన భగవత్ప్రీత్యర్థేనమహావిభూతిచాతుర్థ్య
భగవద్భాసుదేవ మహాదివిన్యాచ్చ నేనఇజ్యాయాభగవతఃకమలాభగవ
న్తమర్చయిష్యామీతిసంకల్ప్య - భగవతోబలేనభగవతోవీర్యేణభగవతస్తే
జసాభగవతఃకమలాభగవతఃకర్మకరిష్యామీతిబలమన్త్రేణ మనుసన్ధా
య-భగవానేవస్వనియామ్యస్వరూపస్థితిప్రవృత్తిస్వశేషైకరసేనాత్మనా
స్వకీయైశ్చ చేతోవాక్కాయైరనన్యార్హంకైంకర్యంతదుచితద్రవ్యమా
యాపచారికసాంస్పర్శిక సాంద్రీపికాభ్యవహారికాదిసమస్తభోగాన
తిప్రధూతానతిప్రియతమానతి సమగ్రానన్యంతభక్తికృతానఖిల పరిజ
నపరిచ్ఛదాన్వితాయ స్వస్మైస్వ ప్రీతయేస్వయమేవ ప్రతిపాదయితుముప
క్రమతే - స్వశేషభూతేనమయాస్వీయైస్సనన్వపరిచ్ఛదైః । విధాతుంప్రీత
మాత్మానంచేత్ప్రక్రమతేస్వయమిత్యనసన్ధాయ- *

—*భగవదారాధనాంగభూతభూతశుద్ధికర్మ:-*—

మూలమన్త్రేణప్రాణాయామత్రయంకృత్వా- శ్రీభగవదాజ్ఞయా
శ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థంభగవదారాధనేయోగ్యతాసిద్ధ్యర్థంభూతశు
ద్ధింకరిష్యే- ఇతిసంకల్ప్య - లాంనమఃపరాయశక్త్యాత్మనే నారాయణాన
మఇతిమూలమంత్రశిరస్కముచ్చార్య- పృథివీంగన్ధతన్మాత్రేపిలాపయామి-
అంధతన్మాత్రమప్సువిలాపయామి-ఇతిదక్షిణహస్తేన పాదద్వయాదిజానుప
ర్యంతంక్రమేణస్పృశేత్ - తతఃవాంనమఃపరాయశివాత్మనే అని
రుద్ధాయనమఇతిమూలమంత్రశిరస్కముచ్చార్య—అపఃరసతన్మాత్రేవిలాప
యామి - రసతన్మాత్రంతేజసివిలాపయామి- ఇతిజానుద్వయాదికటిప
ర్యంతంక్రమేణస్పృశేత్- రాంనమఃపరాయవిశ్వాత్మనేప్రద్యుమ్నాయ న

వజ్రమూలమన్త్రశిరస్క-ముచ్చార్య - తేజఃరూపతన్మాత్రే విలాపయామి - రూపతన్మాత్రంవాయావిలాపయామి- ఇతికట్యాదిహృదయపర్యంతంస్పృశేత్- యాంనమఃపరాయపురుషాత్మనే సంకర్షణాయనమఇతిమూలమంత్రశిరస్క-ముచ్చార్య- వాయుంస్పర్శతన్మాత్రేవిలాపయామి- స్పర్శతన్మాత్రమాకాశేవిలాపయామి - ఇతిహృదయాదినాసాపర్యంతంస్పృశేత్- వోంనమఃపరాయపరమేష్ఠ్యాత్మనేవాసుదేవాయనమఇతిమూలమంత్రశిరస్క-ముచ్చార్య- ఆకాశంశబ్దతన్మాత్రేవిలాపయామి - శబ్దతన్మాత్రంఅహంకారేవిలాపయామి - ఇతినాసాదిశిరఃపర్యంతంస్పృశేత్- తతఃఘ్రాణరసనచక్షుస్త్వక్శ్రోత్రాణిజ్ఞానేంద్రియాణి పాయూపస్థపాదపాణివాగ్రూపపంచకమేతాంద్రియాణి మనశ్చాహంకారేవిలాపయామి-అహంకారంమహతివిలాపయామి మహాంతంప్రకృతౌవిలాపయామి-ప్రకృతితమసివిలాపయామి తమఃపరఏకీ(భూతం)భావయామీత్యనుసంధాయ - తతఃదక్షిణనాసయావాయుంతూష్ణీంవిసృజ్య - వామనాసయాచతుర్దశవారంమూలమంత్రంజపక్త్వావాయుమాపూర్య - అష్టావింశవారం మూలమంత్రం జపక్త్వాకుంభకం కృత్వా- దక్షిణనాసయాస్పృష్ట్వారంమూలమంత్రంజపక్త్వారేచకసమయేహృత్పుండరీకస్థితం పరమాత్మానంబహిర్నిర్గమయ్య- స్వశీర్షోపరిద్వాదశాంగులాదూర్ధ్వంశతదళపద్మంధ్యాత్వా- తన్మధ్యేభగవంతంస్థాపితంధ్యాయేత్- దక్షిణకరతలేలయఃఇతివిలిఖ్య- నాభిదేశంస్పృష్ట్వా- యంవాయవేనమఇతిమూలమంత్రశిరస్క-ముచ్చార్య ఏతన్మంత్రోద్భూతచండవాయ్వాప్యాయితనాభిదేశస్థవాయునాతతత్సమష్టి ప్రలీనంసర్వకిల్బిషసర్వాజ్ఞానతద్వాసనాసహితంశరీరమంతశ్చహిశ్చతత్పుర్వమేణ శోషయామీతి శోషితంధ్యాయేత్- దక్షిణనాసయావాయుంతూష్ణీం విసృజ్య- వామనాసయాచతుర్దశవారం మూలమంత్రంజపక్త్వావాయుమాపూర్య- అష్టావింశతి వారం మూలమంత్రంజపక్త్వాకుంభకంకృత్వా - కుంభకసమయేహృత్స్థితంప్రకృతి వియు

క్తంజీవాత్మానం మూర్ధన్యనాడ్యా బహిర్నిర్గమయ్య - భగవద్దక్షిణపాదాంగుష్ఠే నివేశితంధ్యాత్వా- దక్షిణనాసయా మూలమంత్రం సప్తవారంజపక్త్వా వాయుం విసృజేత్ - దక్షిణకరతలేరంభిత్వివిలిఖ్య - హృదయంస్పృష్ట్వా రం అగ్నయే నమఇతి మూలమంత్ర శిరస్క- ముచ్చార్య - ఏతన్మంత్రోద్భూత చక్రాగ్ని జ్వాలాభ్రహ్మాత జాతరాగ్నినాత త్తస్మిష్టి ప్రలీననర్వకిల్బిష సర్వాజ్ఞాన తద్వాసనా సహితం శరీర మంతబహిశ్చ తత్వక్రమేణ దాహయామీతి దగ్ధం ధ్యాయేత్ - తద్భస్మన్ని రాజస తామసాం శావహోహ్య - సాత్వికాంశం స్థితం భావయేత్ - దక్షిణ నాసయా వాయుంతూష్ణం విసృజ్య - వామనాసయా చతుర్దశవారం మూలమంత్రం జపక్త్వా వాయు మాపూర్య- అష్టావింశతివారంమూలమంత్రంజపక్త కుంభకంకృత్వా- కుంభకసమయే భగవద్దక్షిణ పాదాంగుష్ఠ స్థితంజీవా త్మానం వామపాదాంగుష్ఠస్థాపిత ధ్యాత్వా- దక్షిణ నాసయా సప్తవారం మూలమంత్రం జపక్త వాయుం విసృజేత్ - వామ కరతలేవ మితివిలిఖ్య-శిరస్సు స్పృష్ట్వా- వం అమృతాయనమఇతి మూలమంత్రశిరస్క-ముచ్చార్య - ఏతన్మంత్రోద్భూత భగవద్వామ పాదాంగుష్ఠ సథ శీతాంశు మండల గళద్ధివ్యామృత ధారయా ఆత్మానం సాత్వికభస్మచాభిషేచ యామీత్యభిషిచ్య - తతశ్చ పరమాత్మ ప్రసాదేనతేనామృత జలేనతద్దగ్ధమనఘం ఘనతాం గత్వా - వ పురస్యో పజాయత ఇతి శరీరం ముత్పన్నం ధ్యాత్వా - (తస్మిన్శరీరే మంజీవాయనమఇతి జీవాత్మానంప్రవిష్టం ధ్యాత్వా) తత్కపరమాత్మానశేమఇనియోజయామి- తమసరిప్రకృతిముత్పాదయామి - ప్రకృతేమహాంతముత్పాదయామి-మహతోహంకారముత్పాదయామి - అహంకారా జ్ఞేంద్రియాణ్యుత్పాద

యామీత్యనుసంధాయ - తతః ప్రాణమరి కరాయ పర మేష్ఠ్యా త్మనే వాసుదేవాయ నమఇతి మూలమంత్ర శిరసా- ముచ్చార్య - అహంకారాచ్ఛబ్ద తన్మాత్ర ముత్పాదయామి-శబ్దతన్మాత్రా ద్వా కాశ ముత్పాదయామీతి శిరః ప్రభృతినాసా పర్యం తం స్పృశేత్ - యాంనమఃపరాయ పురుషాత్మనే సంకర్షణాయ నమ ఇతి మూలమం తశిరసా- ముచ్చార్య - ఆకాశాత్ స్పర్శ తన్మాత్రముత్పాదయామి- స్పర్శతన్మాత్రా ద్వాయుముత్పాదయామి - ఇతినాసాప్ర భృతిహృదయపర్యంతంస్పృశేత్-రాంనమఃపరాయ విశ్వాత్మనే ప్రద్యుమ్నాయనమఇతిమూలమంత్రశిరసా-ముచ్చార్య- వాయోరి రూపతన్మాత్ర ముత్పాదయామి- రూప తన్మాత్రా త్తేజ ఉత్పాదయామీతి హృదయప్రభృతి కటిపర్యంతం స్పృశేత్ - వాం నమఃపరాయ నివృత్యాత్మనే అనిరుద్ధాయ నమఇతి మూల మంత్రశిరసా- ముచ్చార్య- తేజసోరసతన్మాత్ర ముత్పాదయామి - రస తన్మాత్రాదప ఉత్పాదయామీతి కటిప్రభృతి జాను పర్యంతంస్పృ శేత్- లాంనమఃపరాయ సర్వాత్మనే శ్రీమతే నారాయణాయ న మఇతి మూలమంత్ర శిరసా- ముచ్చార్య - అద్భ్యోగంధ తన్మా త్ర ముత్పాదయామి- గంధతన్మాత్రా త్పృథివీ ముత్పాదయా మీ తి జానుప్రభృతి పాదపర్యంతం స్పృశేత్- భగవదారాధనయో గ్యం దివ్యదేహ ముత్పన్నం ధ్యాత్వా - తస్మిన్ శరీరే హృదయ కమలంధ్యాత్వా- తస్మ ధ్యేజీవాత్మానం ప్రవిష్టం ధ్యాత్వా- వామ హస్తేనం ఇతివిలిఖ్య- శిరస్పృష్ట్వా- వంఅమృతాయ నమఇతిమూ లమంత్రశిరసా- ముచ్చార్య- వీవన్మంత్రోద్ధృత భగవ ద్విగ్రహ పాదాంగుష్ఠ నఖశీతాంశుమండల గళ ద్దివ్యామృత ధారయా శరీర వి శిష్ట మాత్మాన మభిషిక్తం ధ్యాయేత్.

తతఃప్రాణాన్నాయమ్య - ప్రాణప్రతిష్ఠాం కరిష్య ఇతి సంక

ల్ప్యం ప్రాణప్రతిష్ఠామంత్రస్యబ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాఋషయఃఋ-
ఋగ్యజుస్సామాథర్వఛందాంసి ఛందాగ్ంసి- ప్రాణప్రతిష్ఠాశక్తిధరా
దేవతా- ఆంబీజం - సోఁ శక్తిఃఁ - క్రోంకీలకం - ప్రాణ ప్రతిష్ఠా
సిద్ధ్యర్థే జపేవినియోగఃఁ - రక్తాంబోధిస్థ పోతోల్లస దరుణ స
రోజాధి రూఢా కరాబ్జై రభీతంకో దండ మిక్షూద్భవమఖి ల
ణ మప్యంకుశం పంచబాణాంఁ ధ్ । బిభ్రాణా సృక్క- పాలం । తిన
యన లలితా ప్తినవయ్ రుహాభ్యా చేవీ బాలార్క- భాగ్ంశో భ వ
తు సుఖకరీ ప్రాణశక్తిరిహాగతఃఁ - ఆం- హ్రీం- క్రోం యర లవ
శష సహోంహంసఃఁ ప్రాణాపాన వ్యానోదాన సమానాస్స్వో
ప్రాణా ఇహైవాగత్య స్వస్తయే సుచిరం సుఖేన తిష్ఠం తు స్వా
హా- తతఃఁ వామనాసయా వాయుంతూష్ణీం విసృజ్య- దక్షిణ నాస
యా చతుర్దశనారం మూలమంత్రం జపఁ వాయుమాపూర్య-
పూరణసమయే స్వశిరోఁపరి శతదళపద్మస్థితం భగవంతం వా
యునాసహా స్వాంతశ్ప్రవేశ్య- అష్టావింశతివారం మూల మం
త్రం జపఁ కుంభంకృత్వా- కుంభకసమయే హృదయకమలే సా
పితం ధ్యాత్వా- వామనాసయా మూలమంత్రం సప్తవారంజపఁ
వాయ్ము విసృజేత్ - తతఃపంచోపనిషన్మంత్రాఁ సృష్టి క్రమేణ
శరీరే న్యసేత్ - మానసిక స్నానాదికం కృత్వా- సాంగ న్యాసం
మూలమంత్రం అష్టోత్తరశతం అష్టావింశతి వారంవా జపి త్వా-
బాహ్యే రాధన వన్మానసి కారాధనం కృత్వా- భగవన్ముఖరీ కా
తు హృద్యాగంతు మయాకృతమ్ । ఆత్మసాత్కురు దేవేశ చా
హ్యేత్యాహ్వాం సన్యగర్చయే ఇత్యనుసంధాయ - ఆత్మనోవామ
భాగే పూర్ణకుంభం నిధాయ - దక్షిణతోపూజా ।దవ్యాణి ని
ధాయ • భగవత్పురతఃశ ఆగ్నేయాది కోణేషు మధ్యేచఅభ్యుపా
ద్యాదమస్సీయస్సాన్నసీయస్సర్వాభ్యఃతోయపాత్రాణినిధాయ-పూర్ణా

కుంభే తులసీగంధే లాక్షే నిక్షిప్య - దక్షిణహస్తేయం ఇతి వా
ధూపబీజం విలిఖ్య- యం వాయవేనమశోషయ- ధీతికుంభే ప్రదర్శ్య-
తత్రైవ రంఇతి విలిఖ్య- రం అగ్నయే నమ- దాహయామీతికుం
భే ప్రదర్శ్య - వామహస్తేవంఇతివిలిఖ్య - వం అమృతాయనమ-
ప్లావయామీతి కుంభేప్రదర్శ్య - సురభిముద్రాం ప్రదర్శ్య - అ
స్త్రమంత్రేణ రక్షాంకృత్వా - మూలమంత్రేణ సప్త కృత్వాభిమ
న్త్ర్య- భగవాన్ పవిత్రం వాసుదేవ- పవిత్రం శత ధార గం
ధహస్తధారం అపరిమితధారం అచ్ఛిద్రమరిష్ట మత్యుష్ణంపరమం
పవిత్రం భగవాన్ వాసుదేవ పునాత్వితి పవిత్ర మంత్రేణ సకృ
దభిమంత్ర్య - కుంభజలే నాభ్యుక్షణి పాత్రాణి మూలమంత్ర శి
రసాస్త్ర మధిత్రేణ సంశోష్య - శోషణాదిభిర్విశోష్య - ఆభ్యుక్ష
ణిపాత్రాణి మూలమంత్రశిరస్క- హృదయమంత్రేణ కుంభ తోయే
నోక్షార్ఘ్య - పూజాద్రవ్యాణి శోషణాదిభి ర్విశోధ్య- అభ్యుక్ష
ణిపాత్రే గంధపుష్పకుశాగ్రాక్షతాంశ్చ నిక్షిపేత్ - ఝూర్ఘ్వాంవిష్ణు ష
డ్భీం శ్యామకం పద్మకం పాద్యపాత్రే - ఫీలాలవంగ తక్కోల
లామజ్జకజాతీ పుష్పాణ్యాచమనీయే - ద్వ్యోహరిద్రే ముద్గాశ్చేలేయ
తక్కోల ఫటామాంసీ మలయజ గంధచందకపుష్పాణిస్నానీయే-
సర్వేషుపాత్రేషులాకర్పూరగంధతులసీంనిక్షిప్య-శోషణాదిభిర్వి
శోధ్య-అస్త్రమంత్రేణ రక్షాంకృత్వా-సురభిముద్రాంప్రదర్శ్య-ప
త్యేకంసప్తకృత్వఃమూలమంత్రేణసకృత్పవిత్రమంత్రేణాభిమన్త్ర్య-
ఓంన మోభగవతే వాసుదేవాయాభ్యుక్షంపరికల్పయామి- ఘృతాద్యం
పరికల్పయామి- ఆచమనీయం పరికల్పయామి- స్నానీయం పరికల్పయా
మి-సర్వార్థతోయంపరికల్పయామీతిపాత్రాణిస్పృశేత్-పరికల్పయ-
ఉద్ధరిణ్యాభ్యుక్ష్య జలమాదాయ - తత్రైకం పుష్పంనిక్షిప్య-ధార
ణ విధారణే కృత్వా - హృదయేన సమముద్ధృత్య - మూలమంత్ర

చతురా వృత్య - విం విరజాయైనమ ఇతి విరజా మావాహ్య . అ ఘ్యాది పాత్రేషు కుంభేచకించిత్కించి జ్జలం నిక్షిప్య- శేషేణభ గవద్విగ్రహం యోగ భూమిం పూజా ద్రవ్యా ణ్యాత్మా నంచ ప్రోక్ష్య - ఆధార శక్త్యాదినమ ఇత్యారభ్య పృథివీ పాదపీఠా యనమ ఇత్యంత ముచ్చార్య - తత్తత్ స్థానేషు ప్రత్యేకంపుష్పా దికం సమర్ప్య - సర్వేశ్వరివారాహ్యాం శ్రీం పద్మాసనేభ్యో న మఇతి తత్తత్స్థానేషు సపీఠ పద్మాసనాని సమర్ప్య - అనంత గరుడ విష్వక్సేనానాంసపీఠ పద్మాసనేభ్యో నమఇతి తత్తత్స్థా నేషు సపీఠ పద్మాసనానిపరికల్ప్య. సర్వత్ర పుష్పాణిసమర్ప్య- యోగ పీఠస్య పశ్చిమోత్తర దిగ్భాగే అస్మద్గురుభ్యో నమఇతి స ర్వాన్ గురూన్ భగవ ల్పాదార విందా త్తత్తన్మాతృకామంత్రై రావాహ్య . అపాటురా మంత్రేణ వ్యాపకన్యాసం కృత్వా- గం ధ పుష్ప ధూప దీపాదిభి రభ్యర్చ్య - ప్రణమ్య - గురువస్త్రీయ గురవోదిశంతు నమస్తా భ్యాను గ్రహం। యుష్మ దుపజనిత శక్తి మతిరహం హరి మనఃయ్యామ్మి గతభీ: ప్రసీదత - ఇతి ప్రార్థ్య- అనుజ్ఞాం లబ్ధ్వా .

—* భగ వదా వాహన క్రమః *—

ఉద్ధరిణ్యాశ్యాజలమాదాయ- తత్రపుష్పద్వయంనిక్షిప్య-ధారణవి ధారణే కృత్వా. నాసికాసమముద్ధృత్య. మూలమంత్రం చతురా వృత్య - పద్మ భాసూ వస్థిత పదను గ్రహాభినుఖో ద్యత్తా వతా రాభి మత స్సిద్ధిదమంత్ర శరీర ఏహ్యేహి భగవన్నాగచ్ఛా గచ్ఛ- శ్రీం సౌంనమఇ పరాయ పరమేష్ఠ్యాత్మనే వాసుదేవాయనమఇతి స్వాభిమత దేవా ద్భగవ దుద్యోగం ధ్యాత్వా . యాన్నమఃపరా య పురుషాత్మనే సంకర్షణాయ నమ ఇతి ఉద్ధరణీ తీర్థే భగ వంతం ప్రవిష్టం ధ్యాత్వా - రాంనమఇ పరాయ విశ్వాత్మనేప్ర

ద్యుమ్నాయ నమఇతి ఉద్ధరణీ తీర్థం భగవ న్ముఖే దర్శయిత్వా-
ఉద్ధరణీం పురత స్థాపయ్య - ఏకం పుష్పం సజలం హస్తేనాదాయ,
ఋజ్యాకాల స్మృతీయోయ మహోల్కాంశ స్సముపా గతశి - సంభృ
తాశ్చైవ సంభా రాః కల్పితా న్యాస నాన్యపి . ఆయాతు భగ
వాక్ చేవ స్సర్వ సంపత్కరః ప్రభుః - అచ్యుతోమే గ్రహణాచా
యాం మదనుగ్రహ కాంక్షయా - ఆవాహయామి లక్ష్మీశం పర
మాత్మానమవ్యయం - ఆతిష్ఠతామి మాంమూతిం మదను గ్రహ
కాంక్షయా - శ్రియా సార్థం జగన్నాథో దివ్యోనారాయణఃప్ర
భుః - వాంనమఇ పరాయ నివృత్యాత్మనే అనిరుద్ధాయ నమఇత్యు
చ్చరణ మూలమంత్రేణ మూర్తిం మంత్రేణ చావాహయా మీతి శి
రశి స్రభృతి పాదపర్యంత మభిషిచ్య - బింబే ప్రవిష్టంధ్యాయేత్ -
తత్పుష్పం నిరస్య . అన్య త్పుష్ప మాదాయ . లాంనమఇ పరా
య సర్వాత్మనే నారాయణాయ నమఇతి బ్రహ్మరంధ్రంవిధాయ,
శేషం ప్రతిగ్రహ పాత్రే నిక్షిపేత్ . ఏకం పుష్పమాదాయ- భగ
వద్విగ్రహే శిరఃప్రభృతి పాదపర్యంతంపంచోపనిషన్మంత్రాన్న్యస్య-
మూలమంత్రేణవ్యాపకన్యాసం కృత్వా-మూలమంత్రేణ ద్వాదశాం
గన్యాసం నా సాది పాద పర్యం తం శిర్యప్రభృతి హృద య
పర్యంతం అక్షరన్యాసంచకృత్వా - మూల మంత్రేణ ప్రణమ్య -
మూలమంత్రేణోత్థా య - బ్రహ్మోద్యాస్సకలా దేవాయన్న స్స్తుత
మపిశ్వరాశి । నపీమ భగజ్ఞానద్య మాంతార యితు మూగతశి - ప
న్యోస్మ్య నుగృహీతోస్మి కృతార్థోస్మి కృపానిధే - భగవత్స్వా
గత మితిపృష్ట్వా- మూలమంత్రేణ భగవత్పాదా వించే పుష్ప
మేకం సమర్ప్య - ఉద్ధరిణ్యాశ్చ్యుత జలమాదాయ . తత్రపుష్పం
నిక్షిప్య - ఓంజ్ఞానాయ హృదయాయ నమశి . సన్నిధత్వేనహ భ
గవత్ ఇత్యుచ్చరణ భగవతే దర్శయిత్వా - తేన పుష్పేణభగవ

న్మూర్ధ్నిక కించిజ్జలం నిసీయ . శేషంప్రతిగ్రహ పాత్రే నిక్షిపేత్-పునరుద్ధరిణ్యాశ్యక్ జలమాదాయ . తత్ర పుష్పం నిక్షిప్య - ఓం నాం బలాయక వచాయహుం . సన్నిరుంధ్యస్వాహా భగవక్ ఇత్యుచ్చరక్ భగవతే దశక్ యిత్వా - తేన పుష్పేణ భగవన్మూర్ధ్నిక కించిజ్జలం నిసీయ . శేషం ప్రతిగ్రహ పాత్రే నిక్షిపేత్-పునరుద్ధరిణ్యాశ్యక్ జల మాదాయ - తత్రపుష్పం నిక్షిప్య- ఓంయం తేజసే నేత్రాభ్యాం వౌషట్ భగవక్ యావదారాధన పరిసమాప్తితావ త్సాన్నిధ్యం భజస్వే త్యుచ్చరక్ భగవన్మూర్ధ్నిక కించిజ్జలం నిసీయ . శేషం।పతిగ్రహ పాత్రేనిక్షిపేత్ - సాన్నిధ్యం కురుదేవేశ సర్వచా సర్వ కామద । ద్రవ్యమంత్ర క్రియాభక్తి । శద్ధాహానీ స్సహస్రభో - ఇతి ప్రార్థ్యక్ - సుదర్శనాయ నమఇతి చక్ర ముద్రాంముఖే. పద్మాయ నమఇతి ముద్రాందక్షిణపార్శ్వే- కౌమోదక్యై గదాధి పతయే నమఇతి ముద్రాం వామే- సుదర్శనాయ హేతి రాజాయ నమఇతి ముద్రాం దక్షిణే - పాంచజన్యాయ శంఖాధి పతయే నమఇతి వామే - నంద కాయ ఖడ్గాధి పతయేనమ ఇతివ క్షిణే . శార్ఙ్గాయ చాపాధి పతయే నమ ఇతి వామే - కిరీటాయ మకుటాధి పతయే నమఇతి శిరసి - ।శివాస్త్రాయ శ్రీనివాసాయ నమఇతి దక్షిణోరసి - కౌస్తు భాయ దివ్యరత్నాధి పతయేనమ ఇత్యురో మధ్యే - వైజయంత్యైవ నమూలాయై నమఇతి పురతి పార్శ్వయోఃి - శ్రీం శ్రియైనమ ఇతిదక్షిణపార్శ్వక్ . హ్రీం పుష్ట్యైనమఇతి వామే - ఐం సరస్వత్యైనమఇతి ముఖే- ద్రాం ద్రాన్తైనమఇతి పశ్చాద్భాగే - క్లీంకాంత్యైనమఇతిఊర్ధ్వభాగే-కం పృథివ్యై నమఇతి పాదయోఃి - గం గరుడాయ నమఇతి ఊర్వోఃి - ఇతి తత్తత్స్థానేషు తత్తన్మూర్తిం ప్రదర్శ్యక్ . పురతతి , ఆవాహినీ , స్థాపినీ , సన్నిధాపినీ , సన్నిరోధీ

నీ , సన్ముఖీ కరిణీ, అవకుణ్ఠనా, ప్రార్థనా, యోని ముద్రా, మ
హాయోని ముద్రా, మూలముద్రాశ్చ ప్రదర్శయేత్ - ఊర్ధ్వ రిన్యా
ర్ఘ్యజలమా దాయ - తత్ర పుష్ప ద్వయంనిక్షిప్య ధారణ విధాన
కేకృత్వా . శ్రీం ।శిమైనమశి భగవ త్యాగచ్ఛాగచ్ఛ . హాంనమ
ఇతి భగవ ద్దక్షిణ పక్షసన్నిధ్యా ఉద్యోగ ధ్యానం - యాంనమ
ఇతి పాత్ర ప్రవేశ ధ్యానం - రాంనమ ఇతి పుష్పోప దర్శనం -
వాంనమఇతి శ్రీం శ్రీదైనమ ఇత్యాహ్వానం - లాంనమ ఇతి బ్ర
హ్మ రంధ్ర ధానంచ కృత్వా - శిరశి ప్రభృతి పంచోపనిషన్మ్యా
సం - శ్రీమంత్రేణ వ్యాపకన్యాసం . క్రాంజ్ఞానాయ హృదయాయ
నమశి-క్రీం ఐశ్వర్యాయ శిరసే స్వాహా - క్రూంశక్త్యై శిఖాయై
వౌషట్ - క్రైంబలాయ కవ చాయహుం - క్రౌంతేజసే నేత్రా
భ్యాం వౌషట్- క్రఃఃవీర్యాయా స్త్రాయఫట్ ఇతి షడంగన్యాసం
కృత్వా - శ్రీమంత్రేణ ప్రణమ్య . ఉత్థాయ స్వాగతంపృష్ట్వాపూ
ర్వవ త్సన్నిధ్య యాచనం కుర్యాత్ - ఏవం భూమి నీళయో ర
స్యాహానాది సన్నిధ్య యాచన పర్యంతం తత్త న్మంత్రేణ కు
ర్యాత్ - కిరీటాయ మకుటాధి పతయేనమ ఇత్యా రభ్య సమస్త
పరివారాయ శ్రీమతే నారాయ ణాయ నమ ఇత్యంత ముచ్చరన్
పుష్పాణి సమర్పయేత్ - ఆధార శక్త్యాదీనా మత్రా నుక్తా స్థా
న వివేకస్తు నిత్యగ్రంథాదా ద్రష్టవ్యః - తతశి ।పనమ్యాంజలిం బ
ధ్వా - మూలమంత్రేణ భగవతె స్నాత్నానం నివేద్య - భగవత్
త్వ దారాధనాయ మానుజానీ హీత్య నుజ్ఞాప్య - ఇజ్యా కాల
స్మృతీయాయ మహ్నాంశ స్సముపాగతశ్ - సంభృతా స్త్రైవసం
భారాః కల్పితా న్యాస నాన్యపి - స్నానాద్యర్థా నిదేవేశతవే
చ్ఛావర్తతెయది - అవలోకన దానేన తత్సర్వం సఫలంకురు-త
దర్థం సహచేసిభ్యం సానుగైస్సచివైస్సహ - మదనుగ్ర హాయ

కృపయా హ్యత్రా గంతుం త్వమర్హసి - యావదాద్యాసనం మంత్రాసనాంతం పూజ్యామేమయా - తావత్సాన్నిధ్య మత్రై వ కురుష్వ పురుషోత్తమ - ఇతిప్రార్థ్య-మంత్రాసనాయ నమఇతి మ న్త్రా సనం సమర్ప్య- పాదుకాభ్యాం నమఇతి పాదుకేసమర్ప్యం గంధపుష్పాభ్యా మభ్యర్చ్య - మంత్రాసన మలంకురు ష్వేతి ప్రా ర్థ్య - తదుపవిష్టేభగవతిఅర్ఘ్యపాత్రాదుద్ధరిద్యాద్యర్ఘ్యజలమా దాయ - పాణిభ్యాం భూమి సమముద్ధృత్య - భగవన్మత్పూజాం ప్రతిగృహ్ణీష్వేతి ప్రార్థయమానో ముఖేదర్శయిత్వా-ఓంనమో నారాయణాయార్ఘ్యం సమర్పయామి - అర్ఘ్యం।పతి గృహ్ణీ ష్వేతి ప్రార్థయమానఠి దక్షిణహస్తే కించిత్స్పృదాయ - శే షం అర్ఘ్యపాత్రే ప్రక్షిపేత్ - పాద్యపాత్రా త్తీర్థ మాదాయ - ఓం నమో నారాయణాయ పాద్యం సమర్పయా మి. పాద్యం ప్రతిగృహ్ణీష్వేతి ప్రార్థయమానః పాదయోఠి కిం చిత్స్పృదాయ.మనపాపాదౌప్రక్షాళ్య. శేషంపాద్య ప్రతిగ్రహ పా త్రేప్రక్షిపేత్ . ఆచమనీయపాత్రా త్తీర్థమాదాయ - ఓంనమో నారాయణాయ ఆచమనీయం సమర్పయామి - ఆచమనీయంప్రతి గృహ్ణీష్వేతి ప్రార్థయ మానః భగవద్దక్షిణ హస్తేకించిత్స్పృ దాయ - ఆచామంతం భగవంతంధ్యాత్వా- శేషంఆచమనీయపా త్రిగ్రహపాత్రే నిక్షిపేత్ - ప్రోక్షణపాత్రేణ ఏకయా దశయా ఆ స్యం హస్తంచసంమృజ్య-దక్షాంతరేణ పాదౌ సంమృజ్య-పవిత్రం కణేనిధాయ - గంధద్వారేతిమంత్రేణ(గంధద్వారాం దురా ధర్షాం నిత్యపుష్టాంకరీషిణీమ్ । ఈశ్వరీగ్ం సర్వ భూతానాం తామిహోపహ్వయేశ్రియమ్) భగవద్వక్షసి గంధం సమర్ప్య - పాదయోస్తులసీపుష్పాణిసమర్ప్య-ధూరసీతిమంత్రేణ(ధూరసిధూ ర్వధూర్వంతంధూర్వంతం యోస్మాన్ ధూర్వతి తంధూర్వయామ

యంఘూర్వామస్తు దేవానామసి) ఘూపమాఘూర్ణ్యా- ఉద్దీప్యస్వేతి మంత్రేణ (ఉద్దీప్యస్య జాత వేదోపఘ్నం నిబు ఘుతిం మమ. తశూగ్ంశ్చ మహ్యమావహ జీవనంచ దిశోదశ) దీపం దర్శయిత్వా- తతశ్చ ఆచమనీయం దత్వా- ముఖవాస తాంబూలాన్దత్వా- ఏవం శ్రీఘానీశానాం అనంత గరుడ విష్వక్సేనానాం సర్వ పరివారాణాంచ సర్వార్థతోయా దఘ్యూర్ది తాంబూలాం తం సమర్ప్య - ప్రణిపత్య - ఆత్మాత్మీయంచ సర్వం భగవన్నిత్య కింకరత్వాయ స్వీకుర్వితి భగవతే నివేద యేత్ - స్నుటి కృతం మయా దేవ ఇదం స్నానా ఘనం మహత్ - ఆసాదయాశు స్నానార్థం మదనుగ్రహకామ్యయా - ఇతిశిజ్ఞాప్య - స్నానాసనంపాదు కేచసమర్ప్య - గంధపుష్పాభ్యా మభ్యర్చ్య - తమప విష్టే భగవతిఅర్ఘ్యాది తాంబూలాంతం సమర్ప్య. ఏవం దేవ్యాదీనామపి. మాల్యవస్త్ర భూషణాదిక మపనీయ- విష్వక్సేనాయదత్వా. స్నానశాటికాం సమర్ప్య. పాద్యాచమన పాదపీఠ ప్రదా నదంతకాష్ఠజిహ్వా నిర్లేఖన గండూష హస్తప్రక్షాళన పాద్యాచమనీయ ముఖవాస తాంబూలాని సమర్ప్య - మాత్రా దానంచకృత్వా - అభ్యంజనో ద్వర్తనా మలకతోయ దేహశోధన కూర్చ ప్రసరణ హరిద్రా తోయ గంధ తోయ వస్తో ర్ధ్వోత్తరీయోప వీత పాద్యాదమనీయాదీని సమర్ప్య- నృత్త గీతవాద్యాదిభిర్ధి పురుష సూక్తేన మూలమంత్రేణ మూర్తిమంత్రేణచ భగవంతం స్నానీయతోయేన నుద్వోదకేన చాభిషిచ్య - దేహశోధన వస్తో ర్ధ్వోత్తరీయ పాద్యాచమనీయాని సమర్ప్య - ఏవం దేవ్యాదీనామపి కుర్యాత్ అర్ఘ్యాదిజలాని ప్రతిగ్రహపాత్రే నిక్షిప్య - పూర్వవ త్పాత్రాణి సంశోధ్య - శోషణాదికంకృత్వా- కుంభ తోయేన పాత్రా ణ్యా పూర్వ్య- శోషణాదిధిర్విశోధ్య- అర్ఘ్యపాద్యాచమనీయ పా నీయ

సర్వార్థ లోయాని పరికల్ప్య - అలంకా రాసనం పాదుకేత
సమర్ప్య - గంధపుష్పాభ్యామభ్యర్చ్య - దేవ దేవ జగన్నాథ
భూషాప్రక్చంద నాదికమ్ । అలంకా రాసనంభద్ర మతిష్ఠ త్రితీ
యకం- ఇతిప్రార్థ్య - తదుపవిష్టేభగవతిఅభ్యూ పాద్యమ
నీయ వస్త్రో త్తరీయ పాద్యచమన ఊర్ధ్వ వుండ్రాక మనీయ
ఉపవీతాచమనీయదివ్యాభరణగంధపుష్పధూప దీపాచమనీయ తాం
బూల నీరాజనాచమనీయాదర్శ చ్ఛత్రచామరనృత్తగీత వాద్యాది
కానిసమర్ప్య-వేదాదిపురుషసూక్తపంచోపనిషన్మంత్రేతిహాస పు
రాణాదిభిః కేశవాది ద్వాదశనామభిః మత్స్యాదినామభిః అష్టో
త్తరశత నామభిశ్చ పుష్పాణిసమర్ప్య- దేవ్యాదీనా మప్యభ్యర్చా ది
మంత్రపుష్పాంతంసమర్ప్య- యథాశక్తి మూలమంత్రంజపిత్వా- భో
జ్యాసనం పాదుకేచసమర్ప్య - గంధాదిభిరభ్యర్చ్య-మృష్టమేధ్య
స్థిరాస్నానిభక్ష్యభోజ్యాన్యనేకశః- సంపన్నానిజగన్నాథ భోజ్యా
సనము పాత్రాయ-ఇతిప్రార్థ్య-తదుపవిష్టేభగవతిఅభ్యూ పాద్యా
చమనీయగంధపుష్పధూ పదీపాచమనీయమధుపర్కాచమనీయ తాం
బూలాసిసమర్ప్య- ఏవం దేవ్యాదీనామపిసమర్ప్య-తతస్సంస్కృ
తమాజ్యాభ్యంశాల్యన్నంససూపవ్యంజనజాతం ఫలాన్యపూ పాదీని
చిత్రాన్నంపాయసందధిచాన్యానిచశాస్త్రో పదుద్ధాని ఆత్మ్రపశ్చే
ప్లానిసంభృత్య- అభ్యుజలేన ప్రోక్ష్య-శోషణాదిభిఃశోధ్య - అ
స్త్రమంత్రేణరక్షాంకృత్వా- సురభిముద్రా ప్రదర్శ్య-మూలమం
త్రేణాభిమంత్ర్య - భగవద్దక్షిణ హస్తే అహ్ణ కాంబు అభ్యు
జలేనసమర్ప్య - తేనైవ పరిషేచనే అపోశనంచ సమర్ప్య-
ఘంటానాదపూర్వకంప్రాణాహుతిమంత్రైఃప్రాణాహుతీ కా
రయిత్వా - హస్తోదకంసమర్ప్య - చుళువా తా ఋతా యత
ఇతిమధుత్రయేయాల(మధువాతా ఋతాయతే - మధుక్షరంతి సింధ

వక్షిమూర్ధ్వేనక స్సంత్వోషధీః మధునక్త ముతో వసి - మధు
మత్పార్థివరగ్ం రజః - మధుద్యౌరస్తునః పితా - మధు మాన్నో
వనస్పతిః- మధుమాగ్ అస్తుసూర్యాః - మూర్ధ్వీగావో భ
వంతునః-) మూలమంత్రేణ మూర్తి మంత్రేణచ క్రమేణ గ్రా
సముద్రయా నివేదయేత్ - మధ్యేమధ్యే పానీయంచసమర్పయే
త్ - తతః అభ్యుక్షణేన ఉత్తరాపోశనం సమర్ప్య - సర్వార్థక
లో యెనహస్తప్రక్షాళన గండూషముఖ ప్రక్షాళనాని సమర్ప్య -
తతఃపాద్యాచమనీయంచ సమర్ప్య - ప్లోతవస్త్రేణ ముఖ శో
ధనం వస్త్రశోధనంపాదశోధనంచకృత్వా - గంధపుష్ప ముఖ
వాసతాంబూలాని సమర్పయెత్ - భగవన్నివేదితా న్నాది కం
యోగ్యమిభజ్య- వైశ్వదేవార్థ మేకంభాగంనిధాయ- ఏకంభాగం
శిష్యై-ఏకంభూనీళాభ్యాం- ఏకమనంతాయ - ఏకం వైనతేయా
య ఏకందివ్యభూషణ దివ్యాయుధపాదుకా పరిజన పరిచ్ఛదే
భ్యోనివేద్య- శిష్టమైనివేదితం భాగం విష్వక్సేనాది శతకోపాది
స్వాచార్యపర్యంతంనివేద్య-మధ్యేమధ్యే పానీయతీర్థా న్సానీయ
ఛ్ఛసమర్ప్య- గంధపుష్ప తాంబూలానిసమర్పయెత్ - తతఃపు
నర్ముఖ్యతాసనం పాదుకేచసమర్ప్య-మంత్రాసనం కూర్చేనమూ
ర్ధ్న్యాయిశ్యై- గంధపుష్పాభ్యామభ్యర్చ్య - మంత్రాసన మిదంతు
భ్యమంత్రాదర్శ మనుత్తమమ్ । కూర్చేన శోధితం విష్ణోపుర
తాపాదయుగ్మకం- ఇతివాగ్విశ్య-తదుపవిష్టేభగవతి - అభ్యుక్ష
ణాద్యాసనమర్పయిగంధపుష్పధూప దీపాచమనీయఫలాపూవాదిచమ
నీయతాంబూలాదినిసమర్ప్య-ఏవంమహాపాద్యాదీనామపి సమర్ప్య -
వృత్తగీత వాద్యాభిస్తుతిం నీరాజనం మాచమనీయంచ భగవతే
శేషాయ విష్వక్సేనాయ సమర్పయేత్ - వేదసమాపన మంత్రైర్విద్వాంసో
సనర్మసూపత్ని గాంధర్వాభిశ్చ పుష్పాణి సమర్పయేత్-

తతశ్చ పర్యంకాసనం పాదుకేచ సమర్ప్య - గంధ పుష్పాభ్యా మభ్యర్చ్య - దేవ స్వామిన్ జగన్నాథ శ్రియా భూ మ్యాచ సేవయా - జగద్రక్షణ జాగర్యాం యోగనిద్రా ముపాకురు- ఇతిప్రార్థ్య - తదుప విష్టే భగవతి అర్ఘ్యాది తాంబూ లాంతం సమర్ప్య - దేవ్యాదీనా మపి సమర్ప్య - పూర్వ సమర్పితవస్త్ర మాల్యా భరణాదీ న్యపాదాయ - విష్వ క్సేనాయ దత్వా- సుఖ శయనోచిత వస్త్ర భూషణ మాల్యాదికం సమర్ప్య - శ్రుతి సుఖైశ్చ స్తోత్రై ర్భక్తి మ్యాయ - ప్రదక్షిణ నమ స్కారాన్ కృత్వా- అజ్ఞానా దథవా జ్ఞానాద శుభం యన్మయా కృతం - తంతు మహ్యసి తత్సర్వం దాస్యేనచ గృహా ణమాం - జ్ఞానతో జ్ఞానతో వాపి విహితం యన్మయా శుభం - తత్సర్వం పూర్ణమే వాస్తు (ప్రీతోభవ జనార్దన) ప్రీత్యో భవతు సర్వదా - ఓమచ్యుత జగన్నాథ మంత్ర మూర్తే జనార్దన - రక్షమాం పుండరీకాక్ష శమస్వ పురుషోత్తమ - ఇతి భగవంతం ప్రార్థ్య . సర్వే భవంత స్సగణా స్సన్నద్ధా స్సర్వ దిక్ష్వపి-సావధానాశ్చ తిష్ఠంతు నిక్షిపామి భవత్స్వహం - మమనాథం మమ గురుం పితరం మాత్మ రం చమే - పరిం శ్రియం భువంచాపి తాక్ష పాలయత సర్వదా- యథా సందిష్టరూపంమే సందర్శ యత సర్వదా - భవత శ్చర ణం లబ్ధ్వా వ్రజామి గత సాధ్వ సః - ఇతి ప్రార్థ్య - విష్వక్సే నాదిభ్యోనమఇతిప్రణమ్య-భగవానేవేత్యానిజేజ్యాం పరిసమాప్య- తీర్థాదికం స్వీకృత్య . గంధ పుష్పాణి ధృత్వా . పృష్ఠభాగమప్ర దర్శ్య సాంజలి బంధం బహి ర్నిర్గత్య - హగ్ంస శ్శు చిషదితి ఋచా సూర్య మవలోక్య ద్వారాణా మేత్ - శ్రీకృష్ణ జయంతీ శ్రీనృసిహ్మ జయంతీ శ్రీరామ నవ మ్యాది విశేషోత్సవది నేషు నైమిత్తికారాధనం కుర్యాత్ . ధనుర్మాసేతూ దయాస్తూ

ర్వమేవ వ్యంజనా ద్రూప సహి తం ఘృత మిశ్ర మన్నం నివే
ద్య తతస్సంధ్యా కర్మ సమాచరేత్ .

— * అథ వైశ్వదేవ ప్రకారః * —

తతఃపాడా ప్రక్షాళ్య-ద్విరాచమ్య-త్రిరి ప్రాణాయామ్య-శ్రీమ
గవ చాజ్ఞయా-శ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థం వైశ్వదేవంకరిష్య ఇతి
సంకల్ప్య - ఔపాసనాగ్నిం విచ్ఛి న్నాగ్ని శ్చేత్పచ నాగ్నింవా
ప్రతిష్ఠాప్య - భార్యాదిరి పాకకర్మజ్ఞనః వైశ్వ దేవార్థం స్థాపిత
మన్నం సూపవ్యంజన సహితం భాగమాదాయ . భూతమిత్యు
క్త్వాయ జమూ నాయ దద్యాత్ . తత్సు ఘృతం సావిరాట్ త
న్మాత్రోయా త్యుచ్చరన్ యజమానో గృహీత్వా . అగ్నా వధి
శ్రిత్య - వామభాగే నిక్షిప్య - ప్రోక్ష్య-ద్వేధా విభజ్య . ఉత్తర
భాగం త్రేధా విభజ్య - దక్షిణ భాగం ద్వేధావిభజ్య - అగ్నింప
రిషిచ్య . అగ్నావేకాం సమిధం దధర్ం వాప్రక్షిప్య . దక్షిణభా
గమోః పూర్వ భాగాచా మూలక ప్రమాణ మాదాయ - హవిషా
త్రం వామహస్తేన స్పృశన్ సంహతాంగుళినా ఉత్తానేన పా
ణినా అంగుష్ఠ శిరసా సన్నిపీడ్య - అగ్నయే స్వాహా - అగ్నయ
ఇదం . విశ్వేభ్యో దేవేభ్య స్స్వాహా . విశ్వేభ్యో దేవేభ్యఇదం.
ధ్రువాయ భౌమాయ స్వాహా - ధ్రువాయ భౌమాయేదం . ధ్రువ
క్షితయే స్వాహా . ధ్రువక్షితయ ఇదం . అచ్యుత క్షితయే స్వా
హా - అచ్యుత క్షితయ ఇదం . అగ్నయే స్విష్ట కృతే స్వాహా-
అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదం. ఇతిషడా హుతీర్హుత్వా - సూప
వ్యంజనం వాహ విష్వంస్వా హేత్యుత్తరతో హుత్వా-దర్భాం
ప్రతిప్య పరిషేచ యేత్ . దక్షిణ భాగద్వయమేకీ కృత్య - సూ
పేన వ్యంజనేనవామి శ్రీకృత్య - అగ్నేః పశ్చాన్ముఖావప స్సం
స్పృజ్య . వ్యాహృ తిభిరి ష్టోక్త్వా - ఓం ధర్మా య స్వాహా -

ధర్మా యేదం . తదు త్తరతో అధర్మా య స్వాహా . అధర్మా యేదం - ఉభయం పరిషిచ్య - ధర్మ స్య పశ్చిమా దారభ్య సర్వే షాం బలీనాం ప్రతిబలి అర్చి స్సంమృజ్య ప్రోక్ష్య - అద్భ్య స్వాహా - అద్భ్య ఇదం . పరిషిచ్య - తత్పూర్వతశ్ - ఒషధివనస్ప తిభ్య స్వాహా - ఒషధి వనస్పతిభ్య ఇదం - తత్పూర్వతశ్ - రక్షో దేవ జనేభ్య స్వాహా- రక్షో దేవ జనేభ్యఇదం- ఉభయం పరిషిచ్య . అధర్మ బలే రుత్తరతశ్ పశ్చిమా దారభ్య - గృహ్యే భ్య స్వాహా - గృహ్యేభ్య ఇదం - తత్పురతశ్ - అవసా నేభ్య స్వాహా- అవసానేభ్య ఇదం - అవ సాన పతిభ్య స్వాహా- అవసాన పతిభ్య ఇదం-తత్పూర్వతశ్ - సర్వ భూతేభ్య స్వా హా . సర్వ భూతేభ్య ఇదం - చతుర్ధా మేకం పరిషేచనం కృ త్వా - అధర్మ బలెశ్ పశ్చిమా దారభ్య - కామాయ స్వాహా- కామా యేదం . తత్పరిషిచ్య- తత్పూర్వతశ్ . అంత రిక్షా యస్వా హా - అంతరిక్షా యేదం - పరిషిచ్య - తత్పురతశ్ . య దే జతి జగతి యచ్చ చేష్టతి యన్నామ్నో భోగో య న్నామ్నో స్వాహా- నామ్నఇదం . పరిషిచ్య - సర్వబలే ద క్షిణతశ్ పశ్చి మాచార భ్య - పృథివై స్వాహా - పృథివ్యా ఇదం- తత్పురతశ్ - అంత రిక్షా య స్వాహా-అంతరిక్షా యేదం-దివేస్వాహా.దివఇదం.సూర్యా యస్వాహా . సూర్యయేదం . చంద్రమసే స్వాహా - చంద్రమసఇ దం . నక్షత్రేభ్య స్వాహా . నక్షత్రేభ్య ఇదం .ఇంద్రాయ స్వా హా . ఇంద్రాయేదం - బృహస్పతయే స్వాహా . బృహస్ప తయ ఇదం - ప్రజాపతయే స్వాహా - ప్రజా పతయ ఇదం . బ్రహ్మణె స్వాహా - బ్రహ్మణ ఇదం- సర్వేషామేకం పరిషెచనం - ఆదితః పూర్వబలిపర్యంతం చతుష్పయం. మధ్యేధర్మ బలిపర్యంతంచ త్రుష్పయం - తత్పురతో బలిద్వయంచ కుర్యాత్ - ఆయుమీవవ్య

జ్ఞానాకారః . ఏతవ్దక్షిణతః ప్రాచీనావీతీ . భూమావవస్తంమృ
జ్య . ప్రోక్ష్య . స్వధా పితృభ్య ఇతి పితృ తీర్థేన బలిందత్వా . పి
తృన్యజ్ఞియం . ఉపవీతీ . తదుత్తరతశ్ . భూమి మద్భిస్సంమృజ్య .
ప్రోక్ష్య . రుద్రా య పశు పతయే స్వాహా . రుద్రా య పశు
పతయ ఇదం . ప్రాచీనావీతీ . పితృబలిమ ప్రదక్షిణం పరిషిచ్య .
ఉపవీతీ . రుద్రబలిం పరిషిచ్య - సర్వేషాం బలీనాం ప్రతిబలి ఆ
ద్భిశ్భూమిం సంమృజ్య . ।పోక్ష్యబలిహరణం తూర్ణీతో - అవ
శిష్టా న్నే ముష్టిత్రయం పాత్రాంతరేగృహీత్వా - బహిర్గత్వా -
అద్భిశ్భూమిం సంమృజ్య . ప్రోక్ష్య - యేభూతాశ్ ప్రచరంతి
దివా బలిమిచ్ఛంతో విషుదస్య ప్రేష్యాశ్ - తేభ్యోబలిం పుష్టికా
మో హరామి మయిపుష్టిం పుష్టిపతిదధాతు స్వాహా - దివాచ
రేభ్య ఇదం - పరిషిచ్య - తత్పురతః- ఐంద్రవారుణ వాయ వ్యా
స్సామ్యా యామ్యాశ్చన్నే బుతాశ్ - వాయసాశ్ ప్రతిగృహ్ణంతుబ
లిం భూమా మయాపితం - వాయసేభ్య ఇదం - పరిషిచ్యత
త్పురతశ్ . యాశ్శాన్వా నాశ్యామశ బళా వైవస్వత కులూద్భవా -
తాభ్యాం బలిం ప్రదా స్యామి స్యాతా మేతావ హింసకౌ - శ్వ
భ్యామిదం - పరిషిచ్య - పాదౌ ప్రక్షాళ్యాచమ్య - భార్యాదినా
పితృబలిం రుద్రబలిం బహిశ్ ప్రక్షిప్య . ఇతరేషు బలిషు అన్యత్రా
ప సీతేషు సత్సు అగ్ని సమీప మాగత్య ప్రాణానా యమ్య - అ
గ్రదానం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య - అగ్నేశ్ పశ్చా దుత్తర భాగ
త్రయే పూర్వభాగ మాదాయ - మనుష్య బలేశ్ పురతశ్ అకా
మోప హతాయ శ్రోత్రియాయా గ్రంద దామీతి భూమా నిధా
య . అకామా యేదం - పరిషిచ్య - ప్రాణానాయమ్య - దేవ
యజ్ఞేన యక్ష్య ఇతి సంకల్ప్య - విద్యుద సీత్యద్భిశ్ హస్తౌసంమృ
జ్య - అగ్నిం పరిషిచ్య - అగ్నౌ దర్భాం ప్రక్షిప్య- ఉత్తర భా

గద్వయే పశ్చిమ భాగాద్ధ విగృహీత్వా - దేవేభ్య స్వాహేతి
ఇత్యగ్నౌ హుత్వా . దేవేభ్య ఇదం . దభ్రం ప్రక్షిప్య - పునర్ది
పరిషిచ్య - వృష్టిర సీత్యద్భి హస్తౌ సంమృజ్య - పునః ప్రాణా
నాయమ్య - ప్రాచీనావీతీ . పితృయజ్ఞేన యక్ష్య ఇతి సంకల్ప్య-వి
ద్యుదసీతిహస్తౌసంమృజ్య- అగ్నేర్దక్షిణతోభూమిమద్భిసంమృజ్య-
ప్రోక్ష్య-దేవ యజ్ఞ శేషాద్ధవిగృహీత్వా. పితృభ్య స్వధానమ
ఇతి పితృతీర్థేన బలిం నిధాయ - పితృభ్య ఇదం- అప్రదక్షిణం
పరిషిచ్య- వృష్టిరసీతిహస్తౌసంమృజ్య-ఉపవీతీ. ప్రాణానాయమ్య-
భూత యజ్ఞేన యక్ష్యఇతి సంకల్ప్య - విద్యుదసీతి హస్తౌ సంమృ
జ్య - దేవ పితృయజ్ఞ శిష్టం హవిగృహీత్వా - భూతేభ్యోన
మ ఇత్య గ్రచానా ల్పశ్చిమే దేవతీర్థేన భూతబలిందత్వా-భూ
తేభ్యఇదం - పరిషిచ్య - వృష్టిరసీతి హస్తౌ సంమృజ్య - ప్రాణా
నాయమ్య - మనుష్య యజ్ఞేన యక్ష్యఇతి సంకల్ప్య - విద్యుదసీ
తి హస్తౌసంమృజ్య - మధ్యమ భాగాద్ధనిరాహృత్య - అగ్రభూత
బల్యో మద్ధ్యే మనుష్యే భ్యోహంతేతి దేవతీర్థేన భూమౌబ
లిం నిధాయ . మనుష్యేభ్య ఇదం . పరిషిచ్య - వృష్టిరసీతిహస్తౌ
సంమృజ్య - శ్రీవిష్ణవే స్వాహేత్యగ్నౌ దభ్రం ప్రక్షిప్య . శ్రీవిష్ణ
వే పరమాత్మన ఇదం . అగ్నేనమ ఇత్యగ్ని ముపస్థాయ-ప్రణమ్య-
అభివాద్య-బహిర్నిర్గత్య - ఆచమ్య - పితృబలి మన్యేనాన్య
త్ర ప్రక్షిప్య - పాత్రస్థం శిష్టాన్నం భోజనార్థాన్నేన సం
యోజ యేత్ - యథా సూత్రం యథోప దేశం వైశ్వ దేవం
కుర్యాత్ . కృతం కర్మ భగవానే వేత్యాదినా భగ వతే సమ
ర్ప్య - తతోయ తీనాం వణిజానాంచ భిక్షాం దద్యాత్ - వైశ్వ
దేవాత్పూర్వం యతయో భిక్షార్థమాగతాశ్చే ద్వైశ్వ దేవాథ
మన్న ముద్ధృత్య . పాత్రాంతరే నిధాయ - యతిభ్యో భిక్షాంద

త్వా - ఉద్ధృతాన్నేన వైశ్వదేవం కుర్యాత్ - తతో తిథిమంకృత్వా గోదోహన మాత్రం ప్రతీక్షమాణ స్తిష్ఠేత్ - ఇజ్యా భోజనయో ర్మధ్యే ఆగతోఽ తిథి భగవద్భక్తం శ్చేన్నివేదితాన్నేన పూర్వం భోజయేత్ - అయోగ్య శ్చేదన్య వేదితాన్నేన భోజయేత్.

—* భోజన విధిః *—

తతః పాదౌ ప్రక్షాళ్య - ద్వారా చమ్య - వస్త్రేణ దగ్ధ పవిత్ర మనా మికాయాంధృత్వా - భుక్తిపాత్ర స్యాన్యూనా తిరిక్తా చతురశ్రం భూత లంగో మయేనానులిప్య - తత్ర న్యస్తే జం బూపన సకాంచీ నాళికేరప లాశక దళ్యుహో నాపి శాఖా దుంబర పద్మా మపత్రాణా మన్యతమే శోధితే భార్యాదినా పరిపిక్వమన్నం ఆజ్యసిక్తం ప్రణవేనాభి మంత్ర్య - చేతీర్థేన వ్యాహృతిభిః ప్రోక్ష్య - శోషణాదిభి ర్విశోధ్య - గాయత్ర్యా మూల మంత్రేణ చాభి మంత్ర్య - స్వాంతర్యామినే నివేద్య - అభ్యుక్ష తీర్థేన వ్యాహృతి భిరభిఘార పరిషేచనం కృత్వా - ప్రాణాగ్నిహోత్ర మంత్రస్య బ్రహ్మా ఋషిః - అనుష్టుప్ ఛందః - వైశ్వానరాగ్నిర్దేవతా - ప్రాణాగ్నిహోత్రే వినియోగః ఓం వానుహస్తేన పాత్రం కనిష్ఠికాం విసృస్పృశ్య కుక్కుటాసన సంస్థితః - అన్నాద్యత్తే నాభ్యుక్ష తీర్థేన సత్యం త్వర్తేన పరిషించామీతి ద్వితీయ పరిషేచనం కృత్వా - అన్నస్య దక్షిణ భాగే గృహీత్వా పాద్య తీర్థేన అమృతోప స్తరణ మసీతి మంత్రేణ నిశ్శబ్దమాపోశనం కృత్వా - మధ్యమానామికాం గుష్ఠేన అమలక ప్రమాణమన్నం ప్రాగాది చతుర్దిక్షు మధ్యేచ గృహీత్వా - ప్రాణాయస్వాహేత్యాదిభిః సప్రణవైః పంచభిర్మంత్రైరి ప్రాణాగ్నిహోత్రం హుత్వా(కృత్వా)- దంతస్పర్శవర్జం పృథక్పృథక్ త్రిరశ్నన్గీర్య - ఉత్తరాపోశన పర్యంతం భుక్తిపాత్రం స్పృశన్ భోక్తుం శక్తశ్చే ద్భూమౌ

హస్తం నత్యజేత్ - నోచేత్పాణిహతి పర్యంతం వాస్పృశేత్ - తదనంతరం వానుహస్తం ప్రక్షాళయేత్ - తావత్పర్యంతం కాష్ఠవస్థానం. అనంతరమన్నోపదంశాద్యానయనసిద్ధార్థంవా చంవజేత్ . నాన్యంవాచంవజేత్ - భక్తనిస్సృతం భుక్తశిష్టం కబళ శేషం నపున ర్భుంజీత . పాత్రేచన మిశ్రయేత్ . భుక్తా దక్షిణ హస్తేన జలాదికం నపిబేత్ - చషకేన నపిబేత్ - చషకస్థ మపిపీత శేషం నపిబేత్ . ప్రత్యక్ష లవణం వజ్రయేత్ . ఓదన వ్యంజనాదిషు దోషోక్తిం నవజేత్ - నేవ సదనే తమస్యనావృ తస్థలే హర్మ్యే శూన్య గృహేన భుంజీత - తిర్యన్నాసనారూ ఢ సాదరి అకృతాచ మనఃప్రావృతమస్తకోన భుంజీత - భార్యా దిభిశ్చ కలహం పుత్రాదీనాంచ భర్త్సనం తేషాముచ్ఛిష్టదానం చ వజ్రయేత్ . పాయ సదధిక్షీర అంబుసర్పిరాది అన్యానిచని శ్శబ్దం పిబేత్ - పానపాత్రం దక్షిణ పార్శ్వేన్యసేత్ - తామ్రా ది పాత్రస్థం పానీయం పీత శేషం భూమా కించిన్నిక్షి వ్యపి బేత్ - దధిక్షీరాజ్య సలిల సక్తుపాయ సవ్యతిరిక్తం సర్వంస శేష మశ్నీయాత్ - గోవించాయ నమశ్నతి ప్రతికబళం గోవించమనుస్మ రేత్ - హస్తం ప్రక్షాళ్యా చమ్య నిర్హేత్య చోత్తరా పో శనం నగృహ్ణీయాత్ - తతో వటుక పవిత్ర వేష్టనంవిస్రస్య- అనామికాయాం ధృత్వా . అన్యచ్చత్తేన పాద్య తీర్థేన అమృతా పిధాన మసీతి అభ్యంపీత్వా . అవశిష్టార్థం భుక్తిపాత్రేస్యోత్త శే దక్షిణేవా దేవ తీర్థేన. రౌరవే పుణ్యనిలయే పద్మాబ్జనని వాసినాం । అర్థినా ముదకం దత్త మమృత్యు ముప తిష్ఠతు- ఇతి మంత్రేణ నిసీయ - పవిత్ర దర్భం మండలేత్యజేత్ - నతు పాత్రే- అనం తరం పాత్రం నస్పృశేత్ - తత ఉత్థాయ గండూషాద్ కృ త్వా - మూషాది చూర్ణైర్ మృత్తికయా వాభ్యహ్యాస్యం ప్ర

త్వాత్మ్య - దంతా స్వీశోధ్య - ఆసీనో వామ భాగే పాడశ గండూ షాక్ష కుర్యాత్ - అస్యస్థం గండూషతోయం నపిబేత్ - తతశ్చా దా ప్రక్షాళ్యాభ్యక్తిస్థలే శోధితే భోజనాసనం బహిరాసీయ. తత్ర స్థిత్వా ద్విరాచామేత్. ఆచమనా త్పూర్వం శ్వపూర్వాదీన్ననిరీక్షేత - తతో నాభిదేశం స్పృష్ట్వా - శ్రద్ధాయాం ప్రాణే నివిశ్యామృతం హుతం ప్రాణమన్నే నాప్యాయస్వ - అపానే నివిశ్యామృతం హుతం అపాన మన్నేనా ప్యాయస్వ - వ్యానే నివిశ్యామృతంహుతం వ్యానమన్నే నాప్యాయస్వ - ఉదానే నివిశ్యామృతం హుత ముదానమన్నే నాప్యాయస్వ - సమానే నివిశ్యామృతంహుతం సమాన మన్నే నాప్యాయస్వ - బ్రహ్మణిమఆత్మామృతత్వాయ. ఇత్యంతం జపిత్వా - ప్రాణానాం గ్రంథిరసి రుద్రో మావిశాంతక స్తేనా న్నేనాప్యాయస్వ - ఇత్యంతం జపత్ హృదయం స్పృశేత్ - అంగుష్ఠ మాత్రశ పురుషోఽన్తశ్చంచ సమాశ్రితః. ఈశస్సర్వస్య జగతః ప్రభుశ ప్రీణాతి విశ్వ భుక్ - ఇత్యంతం జపత్ దక్షిణ పాణినా జలమాదాయ - ఊర్ధ్వాగ్ర పాణినా బ్రహ్మతీర్థేన దక్షిణ పాదాం గుష్ఠేన నినయేత్. నారాయణాయ విద్మహేవాసుదేవాయధీమహి - తన్నోవిష్ణుః ప్రచోదయాత్ - ఇతిమంత్రేణసూర్యాయార్ఘ్యా మేకందత్వా - వాగ్యం సశ్శుచిషద్వ సురంత రిక్షసదో ధా వేదిషదతిథిర్దురోణసత్ - నృషద్వర సదృత సద్వ్యోమ సదబ్జాగోజాఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్ - ఇతి మంత్రేణ సూర్యమభి వీక్ష్య ఆసీనోయ థా శక్తి ద్వాదశా తరాది మంత్రజపం కుర్యాత్.

—* తాంబూల చర్వణ క్రమ *—

సహభుక్తవద్భ్యస్తాంబూలం దద్యాత్ - ఏకంక్రముకం క్రముకత్రయమధికంవాదద్యాత్ - నక్రముకద్వయం - తాంబూ లచర్వణ దశా

యాంవాగవల్లీదళమాస్యాంతరే నిధాయ-అనంతరంశంఖితక్రముకం చ నిధాయ - అగ్రమూల సిరావటం సచూర్ణం వాగవల్లీ పర్ణం చూర్ణోద్ధార పర్ణవజ్జం చర్వయేత్ - తతః పాద్రా ప్రక్షాళ్యాచమ్య - ఇజ్యాం పరిసమాప్య -

—* స్వాధ్యాయ విధి *—

అనంతరం స్వాధ్యాయం సంకల్ప్య - ప్రేమ ద్రామాయ ణాది పారాయణం కుర్యాత్ - అనంతరం సాయం సంధ్యాయాః పూర్వం లౌకిక కార్యే వ్యాప్రియేత.

—* సాయం సంధ్యాది విధి *—

తతస్నాయాత్ సంధ్యా మాం పాద్రాప్రక్షాళ్య. ద్విరాచమ్య - మాంత్ర మానసిక స్నానంచ కృత్వా. ద్విరాచమ్య - సకృత్ప్రాణాయామ్య. సాయం సంధ్యా ముపాసిష్యఇతిసంకల్ప్య - అపోహిష్ఠాది మంత్రైరి పూర్వవ చ్ఛిరసి ప్రోక్ష్య - అగ్నిశ్చేత్యస్య వాక్యస్య పూర్వ బుషిః-గాయత్రీ ఛందః - అగ్నిర్దేవతా. ప్రాశనే వినియోగః. అగ్నిశ్చ మామన్యశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యు కృతేభ్యః. పాపేభ్యో రక్షంతాం. యదద్వాపాపమకార్షం మనసా వాచా హస్తాభ్యాం - పద్భ్యా ముదరేణ శిశ్నా. అహస్తదవలుంపతు. యత్కించ దురితంమయి- ఇదమహం మామమృత యోనౌ సత్యే జ్యోతిషి జుహోమి స్వాహా- ఇత్యపఃప్రాశ్య. దధిక్రావిణ్ణేత్యాదిసర్వంప్రాతః కాలవత్కృత్వా- అర్ఘ్యత్రయందత్వా- శేషం పూర్వవత్కృత్వా.జపస్థలమాగత్య. పశ్చిమముఖ ఉదఙ్ముఖోవా ఆసీనోహస్తౌనాభి సమాకృత్వా. దశవారం జపంకృత్వా. తతస్సరస్వతీం శ్యామాం రవిమండల మధ్యగాం। సామవేదం వ్యాహరంతీం చ క్రాయుధధరాం కుభ్భాం - ధ్యాయంశ్చీం విష్ణుత్వేత్యా వృద్ధం

గరుడ వాహనాం ధ్యాత్వా . ఆవా హ్య . ఆదిత్య ముండలే
పూర్వోక్త ప్రకారేణ భగవంతం ధ్యాయన్ గాయ త్ర్యర్థాం వి
చింతయన్ ప్రదోషే విహిత సంఖ్యయా అన్యత్రా ప్యుత్తరశత
సంఖ్యయా దశవారం వా గాయత్రీం అష్టోత్తర మపి తత్సమసం
ఖ్యాకం జపిత్వా . ఉద్వాసనం కుర్యాత్ . ఇమమ్మ ఇత్యానిమం
త్రాణాం దేవరాతఋషిః . గాయత్రీతృష్టుప్ జగతీఛందాగ్ం
సి . వరుణో దేవతా . ఉపస్థానే వినియోగః . ఇమమ్మే వరుణ
శ్రుధీహవ మద్యాచ మృడయత్వా మవస్యు రాచకే - తత్వా యా
మి బ్రహ్మణా వందమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః.
అహేడమానో వరుణే హబో ధ్యురుశగ్ సమాన ఆయురి ప్రమో
షీః . యచ్చిద్ధితే విశోయథా ప్రదేవవరుణ వ్రతం . మినీమసిద్యవి
ద్యవియత్కిం చేదం వరుణ దైవ్యే జనేభి ద్రోహాం నును ప్యా
శ్చరామసి . అచిత్తీ యత్తం వ ధర్మా యుయోపిమ మాపస్తస్మా
దేనసో దేవరీరిషః . కితవాసో యద్రి రిపు ర్నదివి యద్వా
ఘసత్య ముతయన్న విద్మ . సర్వాతా విష్య శిథిరేవ దేవాథా
తేస్యామ వరుణ ప్రియాసః - ప్రతీచ్యాది క్రమేణ సంధ్యాయై నమ
ఇత్యాదికం కృత్వా . గృహంగత్వా . ప్రాతరికాల వదాహితాగ్ని
రగ్నిహోత్రం కృత్వా ఔపా సనం కుర్యాత్ . అనా హితా
గ్ని రౌపాసనం కుర్యా త్- తతో భగవంతం యథా శక్త్యా రా
ధ్య - హవిరాది నివేదనం కృత్వా . బలిహరణ పంచమహాయజ్ఞ
విధానం-యేభూతాని ప్రచరంతి నక్తం బలిమిచ్ఛంతో వితుదస్య
ప్రేష్యాః - తేభ్యో బలిం పుష్టికామో హరామి మయిపుష్టింపు
ష్టి పతిర్దధాతు స్వాహా - నక్తంచరేభ్యో భూతేభ్యఇదం - ఇ
తిమంత్రేణ నక్తం బలిసహితం వైశ్వదేవం కృత్వా - భోజనం
కుర్యా త్- కేనచి న్నిమిత్తేన భోజనే విలుప్తే ప్రాణాగ్ని హో

త్ర మంత్రంజపేత్ · ప్రథమయామే అవకాశేసతి వేదాధ్యాపాది
కం చరేత్ - తతో భగవానేవేత్యాదినా స్వాధ్యాయంసమాప్య.

—* యోగవిధిః *—

యోగం పూర్వవ త్సంకల్ప్య - యమనియమాసనప్రాణా
యా మప్రత్యాహార ధారణా ధ్యాన సమాధి రూపాష్టాంగయో
గం కుర్యాత్ - తత్స్వరూప ప్రకారస్తు - బ్రహ్మచర్య మహిం
సా సత్య మక్రోధ మేతత్స మాఖ్యా ఏవ యమఃి . సంతో షశ్శౌ
చం మంత్రజప స్వాధ్యాయ ఆస్తిక్య మేతత్సము దాయో నియ
మఃి - ఉపలప్తే ఋచో దేశే దర్భా నాస్తీర్య తదుపర్య జినంత దు
పరి దక్షిణం ఏత దేవాసనం - ప్రాణాయా మస్వరూప ప్రకార
స్తు పూర్వ మేవోక్తఃి - విషయేషు ప్రసక్తానా మింద్రియాణాం
తేభ్యో వినివర్తనం ప్రత్యాహారః - మనఃగ్రహస్య చంచలస్య
మనసఃి బ్రహ్మణి అచంచలత్వేన స్థాపనం ధారణా . తత్రైవస్థి
తేన మనసా హరే స్సమస్తావయవ నిరంతరాను సంధానం ధ్యా
నం - నివాతస్థాచల దీపవద చంచలస్య మనసః భగవతో ప్రత్యు
తి స్సమాధిఃి - తదనుష్ఠాన ప్రకారస్తు యమ నియ మాసన ప్రా
ణాయా మప్రత్యా హారాంతం కృత్వా . ధారణ దశాయాం శ్రీ
వైకుంఠ గద్యాను సంధాన పూర్వకం భగవతి మనః అచంచలం
నిధాయ - మనసా భగవతఃి సమస్తా వయవాన్ నిరంతరంధ్యా
త్వా - తస్మా న్మనో నప్రచ్యావ యేదితి - ఏవంరూప యోగా
నుష్ఠానాశక్తౌ భగవ ద్ధ్యాన సోపానం వాను సం ధాయ - శ్రీ
రంగనాథంధ్యాయేత్ - తద శక్తౌచ స్వాచార్యం హృది నిధాయఅ
ష్టాక్షరేణమంత్రేణ త్రేనవార్ధ్యాయేత్ -యావన్నిద్రాగమనంయో
గమాచరేదితి-తతోనిద్రాప్రారంభేశయనే స్థితఃి-క్షీరసాగరతరంగ
కర సార తార కీర్తి చారు మూర్తయే - భోగి భోగ శయనీ

య శాయినే నూధవాయ మధు విద్విషేనమః - ఇతి లక్ష్మీపరిష్వ
క్తం మాధవ మనుసంధాయ తచ్చరణారవింద సమీపే సన్నిహి
తశ్శిరస్క- శ్శయీత - నిద్రాంతరే ప్రబుద్ధశ్చేత్ హరి నామాని
సంకీర్త్య పున నిద్రా మను భవేత్ - అనిషిద్ధదివ సేషు సువేష
యా అరోగయా శుద్ధ చిత్తయా స్వస్త్రియా సహశయీత- సం
గమా నంతరం పృథక్శయీత -

—*అథ స్త్రీధర్మా-8 *—

సువాసినీ స్త్రీ బ్రాహ్మే ముహూర్తే భర్తు శ్శపూర్వము
త్థాయ పాదౌహస్తౌచ ప్రక్షాల్య - అచ్యుతానంత గోవిం దేతి
త్రిః ప్రాశనరూప మాచమన ద్వయం కృత్వా- హరి హరిరితి స
ప్తకృత్వో చ్చార్య - శ్రీవిష్ణు చిత్తాది కృత ద్రమిడ గాథానుసం
ధానం కృత్వా - సదన మంతర్బహిర్గోమయాం బుభిస్సిక్త్వా-స
మ్మార్జన్యా మార్జయిత్వా - విశేష దినేషు గోమ యాంబు భి
ర్గృహం లేపయేత్ -విణ్ మూత్రో త్సర్జనా నంతరం గ్రహ్య
స్థాధ శౌచం . యావ న్మనస్తుష్టివాశౌచం కృత్వా - గండూ
షాచమన దంత ధావన గండూషాచ మనాని కృత్వా -ఉదయా
నంతరం హరిహరిరితి ప్రతిదినం శిరసి హరిద్రా జలప్రోక్షణస
హితం కండ స్నానం కుర్యాత్ . విశేష దినేషు నిమి త్తేషు చా
ప్యాక్షరేణ శిరస్స్నానం కుర్యాత్ - తతో రక్త వస్త్రద్వయంధ
ర్త్వా- పాదౌ ప్రక్షాళ్యాచమ్య . హరిపాదా కృతిమధ్యేదీపశ
ఖాకార శ్రీచూర్ణ సహితం సచ్ఛిద్ర మూర్ధ్వ పుండ్రమపిధ
ధ్యే కూష్మాండ బీజాకార శ్రీచూర్ణ సహిత మధ చంద్రాకృ
తింవా ధృత్వా - సూయా- యాఘ్యం దత్వా . గురుపరంపరా
మనుసంధాయ -యథాశక్తి ప్రాప్తాష్టాద్యుపదిష్టమంత్రాజపిత్వా

అగ్న్యగారం హోమోపకరణానిచ సంశోధ్య - భస్మోద్ధృత్య- అగ్నిముపజ్వాల్య - అక్షతై రభ్యర్చ్య - భక్తాఁ హోమేకృతెతు షంక రీషపిండాంశ్చ అగ్నౌ నిక్షిప్య - పిధానేనాగ్నిమాచ్ఛాద్య- తస్య రక్షణం కృత్వా - భగవత్సన్నిధి మాగత్య- మాజఁనోపలే పనేకృత్వా - రంగవల్ల్యాద్యై ర్మనోహర మలంకృత్య - పూజోపకరణాని పాత్రాణి నిర్మలీకృత్య - భగవంతం ప్రణమ్య - ద్రామిడై స్సంస్కృతై ర్వా స్తోత్రై స్తోషయిత్వా- బాలానాం జేహ శుద్ధింకృత్వా - అలంకృత్య- భగవద్వందనాదీని కారయిత్వా - పృథక్పృథగయం పుత్రః- ఇయంపుత్రీ తిదేవదేవాయనివేద్య - ప్రదక్షిణ ప్రణామాఁ కృత్వా - గురుపితృశ్వశురభక్తాఁ దీక్షాప్రణమ్య- పాదప్రక్షాళనార్థఁ మంబు, వస్త్రేణ శోధితంభగవద్ దారాధనార్థఁ మంబుచ పాకార్థఁ మంబుచాహృత్య పృథక్పృథక్ క్షాపయేత్ - తిలముద్గ తండులాగ్ని పక్వహ్రీహీ నుపలిప్తే దేశేస్థాప్య - శుద్ధాభిఃకులస్త్రీభి రవహననంకారయిత్వా- పూర్వదినోపయుక్త భాండాని నిర్లేపాని కృత్వా . అతపాగ్ని భ్యా మధితాప్య. లేషపాకం కుర్యాత్-కాకాది స్పృష్టాని భిన్నాని మాసాతీతానిచ భాండాని త్యజేత్ - తామ్రకాంస్యాదిపాత్రేషు సత్సుతేష్వేవ కుర్యాత్ - పరగృహా త్పచనాగ్నిం నాహరేత్ - స్వగృహ ఏవాగ్నిం సంరక్ష్య తేనైవ వాగ్య తాసతీ ప్రాఙ్ముఖా ఉదఙ్ముఖావా పాకం కుర్యాత్ - శాస్త్రీయాణి శాకాదీని సంభృతాని తోయేన సంశోధ్య- శస్త్రేణసక్కుంత్య - క్రిమి కీట దూషితాని పరిత్యజ్య కంటకాని నిహృత్య శాక ముద్గ తండులాని చతుర్గుపక్షిప్య పచేత్ - శాకానిద్వేవా త్రీణివావిభవేసతి అధికంవా-ముద్గాన్న గుడాన్న చిత్రాన్న పాయసాపూపాదీని విశేష దినేషు కుర్యాత్ - స్వేదాక్తాని న్వాం గావిచ స్పృ

ష్టా వ్య కర్మాప్రకుర్యాత్ - పాకభాండ స్థితం సర్వ మోదనా
దికం చకా ర్యేద్యంకిదేషు పాత్రాంతరేషు నిధాయ-పాకభాండాదీ
ని విశోధ్య- పాకశాలాంచాభ్యుక్ష్య-మార్జయిత్వా - వస్త్రాంత
రంధృత్వా- పాదా హస్తావ ప్రక్షాళ్య - ఆచమ్య - భగవద్ధ్యా
నో మహిష్యాజ్యై ర్వా ౨ లైర్వా దీపమా రోప యేత్-
గంధ పుష్ప ధూప దీప మధుపర్కా- తాంబూలా దీని తత్తత్కా-
లే దద్యాత్ . తతో ౨ న్న వ్యంజనా దీని భగవ త్పన్ని ధావ ను
లిప్తం ప్రదేశే నివేద్య సమ ర్పయేత్ - ప్రద క్షిణ నమ స్కా
రాంత కృత్వా - వైశ్వదేవసమయే వహ్నౌశ్రోత్రియం కుర్యాత్-
అనంతరం వణిగ్భ్యో ఋత్విగ్భ్యశ్చ హస్తోదక పూర్వకం భిక్షాం ద
ద్యాత్- భ్రాత్రాదీనాం భుక్తిశేషం గోమయాంబునా సం శోధ్య,
హస్తద్వయేన సోపచారం స్తోకపక్వ వ్యతిరి క్తంసవ్యం దద్యాద్ది
నా పరిక్షయేత్ . భ్రాత్రాదిషు భుక్తవత్సుస్వయంభుంజ్యాత్-
భోజనసమయే పాదప్రసారణ సూసరోదన బహుభాషణానిసంత్య
జేత్ - భోజనాద్యంతయో ౨ పాదప్రక్షాళ నాచమనం కుర్యాత్-
సాయంకాలే స్వగృహే దేవస్యాధ్రే చ దీపమారోప్య-దేవంశ్చతు
రాదీంశ్చ ప్రణమ్య - అగ్నిశేషాన్నిరణం కృత్వా - ధాత్రిఫల తిలా
న్ వినా వ్యంజనా న్యానీ కృత్వా - దేవాగ్నిశ్రోత్రియా మ
గ్నిహుతంచ కృత్వా- దధ్యాద్రకం వినా భ్రాత్రాదీక్షభోజయి
త్వా - స్వయమపి భుక్త్వా- భర్త్రే తాంబూలానిదత్వా- స్వయమ
పి వస్త్రభూషణ గంధపుష్పాణిధృత్వా- తాంబూల చర్వణంచ
కృత్వా- భర్తుర్యథాప్రియం పాద సంవాహనంచకృత్వా- భర్త
రిశయితే స్వయమపి శయీత. పతి శ్శ్రూషణాదీని పాకా దీని క
ర్మాణి శ్రీశకైంకర్య బుద్ధ్యైవ కుర్యాత్.

——*పతివాధనం ౪.*——

విధవాతు బ్రాహ్మీముహూర్తే చోత్థాయ భగవన్నా

ఘ సంకీర్తనం కృత్వా - విణ్మూత్రోత్సర్గా సంతరంగ్రీహస్తో
క్తశౌచ చతుర్గుణ శౌచం- గుదేవింశతి మృచ్ఛౌచంవా కృత్వా-
గం ధూప పాద ప్రక్షాళ నాచ మనా స్య శోధన గంచూష పా
ద ప్ర క్షా ళ నా చ మనా ని కృత్వా - ఉద యా నం తరం హ
రిహరితి స్నాత్వా- తత్తద్గోత్ర శర్మాణమోచ్చార్య- భృతృ
తత్పితృ పితామహా నుదకాంజలినాపి తృప్తీర్థేన తాత స్వధా న
మస్తర్పయామీతి తర్పయిత్వా- కాషాయాంబరద్వయంధృత్వా-
ఊర్ధ్వ పుండ్రం ధృత్వా- యథాశక్తిమూలమంత్రాదీక్ష జపిత్వా-
విష్ణ్వారాధన నామసంకీర్తన భగవన్మందిర సంమార్జనోప లే
పనరంగవల్యా ద్యలంకారమహాభాగవతసాంతోదకప్రోక్షణ స్వీకరణ
మహా భాగవత సంగాధన ప్రదక్షిణ నమస్కారమష్టోత్తాది స మ
ర్పణైకాదశీ జాగరణాద్యుపవాసాదీనిచర్యాత్- మాసిమాసిమా
సద్వయేవా శిరోముండనంకారయేత్ - గంధపుష్ప భూషణతాం
బూలాని వర్జయేత్ - ఉష్ణోదక స్నానపర్యంక శయన రక్త వ
స్త్రధారణ తైలాభ్యంగా దర్శనవేషణ శరీరోద్వర్తన బహుభా
షణ పరాపవాద పైశున నిష్ఠూరాసత్య భాషణా నతి సంగ కో
ధపుత్రాదితాడనభర్తృశ్వశ్రూశ్వశురగురునిందనదివాస్వాప మానస
మైథు నా స దా వ ర్జ్య స ల్లా సా ం గా నా చ్ఛా ద నబ
హిస్సదాసర్యటన సదాన్యగేహా వస్థాన అస్నాన భుక్తి పూర్వా
హ్న భుక్తిరాత్రి భుక్త్యాదీని వర్జయేత్ - పితృభ్రాతృ పరాధీ
న తీర్థయాత్రా భగవ దుత్సవాథ భగవత్ క్షేత్రగమనా త
త్రజన సమ్మర్ద ప్రవేశ భయాన్వితా పురుషా వయవ స్పర్శత్ర
స్తాయువ సంభాషణ పరిహాస రహితా ఇతి హాసాది శ్రవణ నిర
తా దివ్య ప్రబంధ రహస్యాను సంధాన పరాసతీ వర్తేత-

—※ అనుప నీత ధర్మ ※—

అనుప నీతస్యతు మహాపాతకవ్యతిరిక్త కామచారా స్నేలానృతభా

మణపర్యుషితాది భక్షణాది షూప నయ నాల్ పూర్వం షష్ఠ వ
ర్షాదర్వాఙ్న దోషః . షష్ఠ వర్షాద నంతరం పిత్రా దిభిః వ
ర్ణత్రయేషు నియోజనం- ఉపనయన కాలాతి క్రమేపి ఆమాం జీ
బంధాన్న బ్రహ్మచారి ధర్మః - పంచ వర్షా త్పూర్వం పిశా
చాది రక్షణార్థంమాత్రాదిభి శ్శాచాదికం. తతఊర్ధ్వంస్వైవ
శాచాదికంపంచవర్షాత్పూర్వంజస్వలాది స్పర్శేప్రోక్షణం- త
తఊర్ధ్వం స్నానం.పంచవర్షాదూర్ధ్వం స్త్రీవదాచ మనం- పి
తృకార్యవ్యతిరిక్తేషు నవేదమంత్రో చ్చారణమితిధర్మః-

—* బ్రహ్మ చారి ధర్మః *—

బ్రహ్మచారిణ స్త్రిరాత్రౌ చరమయామాదౌ ఉత్థాన పాద
ప్రక్షాళ నాచమన పూర్వక వేదాధ్యాసః . గ్రహ స్థోక్త ద్విగు
ణ శౌచం . సకృత్ స్నానం కౌపీన కటి వస్త్ర ధారణ ఊర్ధ్వ
పుండ్ర ధారణ నియత మౌంజ్యజిన పలాశ దండధారణ దేవర్షి
పితృ తర్పణ సంధ్యావందన జపోప స్థానా ధార శక్త్యాది తర్ప
ణ బ్రహ్మయజ్ఞ సమిదాధాన పూర్వధీన సాంగ వేదా ధ్యయన మా
ధ్యాహ్నిక భిక్షాచరణ గుర్వనుజ్ఞా పూర్వక భగవన్ని వేదన పూ
ర్వక వైశ్వభోజన పునర్వేదా ధ్యయన సాయం సంధ్యోపాసన స
మిదాధాన పునర్భైక్ష భోజన వేదాభ్యాస ఇతి ధర్మః .

—* అథ యతీనాం నిత్యధర్మాః *—

బ్రాహ్మే ముహూర్తే- ఊర్ధ్వతిష్ఠ బ్రహ్మణస్పతేదేవయం
తస్త్వేమహే - ఉపప్రయంతు మరుత స్సుదా నవః- ఇంద్రప్రా
గూ ర్ధ్వవాసచా . ప్రైతు బ్రహ్మణ స్పతిః - ప్రదేవ్యేతు సూ
నృతా - అచ్ఛావీరం నర్యం పంక్తిరాధసం - దేవాయజ్ఞంనయంతు
నః - ఇతి మంత్రేణ శయనా దుత్థాయ - హరిర్హరి రితి సప్త

రు పరంపరాను సంధాన పూర్వకం భగవద్విష్ణు నామాహ్యానం సంభానం కృత్వా - భగవంతం శరణ ముప గమ్య - వ్యూహ విభవాచ్చాది దివ్య నామాహ్యానుసంధాయ - తద్ది వ్యాయుధనామ సంకీర్తనం కృత్వా - యోగ సమాప్తిం కృత్వా - అభిగమనా ది పంచకాల సమాపనంచ కృత్వా - ప్రాణాయామత్రయంచ కృత్వా - కృతంచ కరిష్యామీత్యాదినా అభిగమనాది యోగాంత పంచకాల సంకల్పం సామాన్యేన కృత్వా - విశేష తశ్చాభిగమన సంకల్పం కృత్వా • సభామా గోపా యేతి దండమా దాయ • నమ శ్శీ ధరాయ వరాహ రూపిణే-నమోస్తు ప్రియ నత్తాయై తుభ్యం చేని వసుంధరే ! త్వన్మూతా సర్వ లోకానాం పా దప్ర శ్నం తుమస్వమే . ఇతివామ పాద న్యా స పూర్వకం భూమా స్థిత్వా - విష్ణోర్ క్రమోస్యభి మాతిహా గాయత్రీ ఛందసా వృ థివీ మను విక్రమే- నిశ్చక్రస్వ్యాయంద్విష్ణోర్విష్ణోర్ క్రమోస్యభిశస్తి హా - త్రైష్టు భేన ఛందసా- అంతరిత మనువిక్రమెనిశ్చక్రస్వ్యా యం ద్విష్ణోర్ విష్ణోర్ క్రమోస్యా రాతీయతోహంతరా జాగతే న ఛందసా దివ మనువిక్రమే- నిశ్చక్రస్వ్యాయం ద్విష్ణోర్ విష్ణోర్ క్ర మోసి శత్రూయతోహం తానుష్ట భేన ఛంద సాదిశోనువిక్రమేని శ్చక్రస్వ్యాయంవిక్రమ- ఇతి ముద్రేణ శేషాయ నమ ఇత్య నేనేచ పదవిన్యాసంచ కృత్వా - శాచాద్యర్థం మృత్తికామాచా మ్య- తీర్థ దేశంగత్వా- శుచౌదేశే నిక్షిప్య - మాత్రాచికంని సృజ్య- ఉద్ధృత జలేనైవ శౌచం కుర్యాత్ . తద భావే తటా కాదావాకుర్యాత్- శౌచప్రకారస్తుమూ తోత్సర్గే సోపమృదశ్చత స్రోమృదశ్చ లింగే- వామహస్తేద్వాదశమృదశ్చ- హస్తద్వయేషట్ పా చయో స్తి క్రమ - అనంతరం గండూష త్రిరాచ మ్య మన ప్రాణాయామ పునరాచ మనాని - మలోత్సర్గేతు సోపమృ

దో వింశతి సంఖ్యామృదో గుదే - వామహస్తయోశ్చత్వారింశత్-
హస్తద్వయ యోరష్టావింశతిః - పాదయోఃప్రత్యేకంనవ- మిళి
తయో స్త్రింశత్ - కర ద్వయయోశ్చ లునస్త్రింశత్ - ఆచమన ప్రా
ణాయామ పునరాచ మనాని పూర్వవత్ . ప్రణవేన దంతధావ
నం పూర్వోక్తస్నానంచ కృత్వా - కటి సూత్ర కౌపీనేధృత్వా-
మృజ్జలాభ్యా మూరూజంఘాపాదా ప్రక్షాల్య - యజ్ఞోపవీతీ
పరిహిత ఆగత్య ఉశ్రేయాఽభవతిజాయమానః- తంధీరాసః కవ
య ఉన్నయంతి స్వాధియోమన సాదేవ యంతః - ఇతి మంత్రే
ణ కాషాయం గృహీత్వా . ధృత్వా-పాదౌప్రక్షాల్య- ఆచమ్య-
వరుణస్య స్కంభ నమసి- వరుణస్య స్కంభ సజఽ నమసి - వ
రుణస్యఋత సదనమసి - వరుణస్యోఋజఽ సదనమసి- ఇతిచతుర్వ-
మంత్రే ణాచమ్య - పునరాచమ్య - మంత్రస్నానం మానసీకస్నా
నంచ పూర్వవత్ కృత్వా - ఊర్ధ్వ పుండ్రాణి ధృత్వా- పాదౌ
ప్రక్షాల్య . సపవిత్రాణామి కాంజల పవిత్రేణాపేవ్య - ఆచమ్య-
స్నానాంగం కేశవాది తర్పణం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య - దక్షి
ణ హస్తేన కేశ వాయ నమ ఇత్యాది ద్వాదశ మంత్రైః తర్ప
యిత్వా-హస్త ద్వయేన దేవ తీర్థేన - ఓంభూ స్తర్పయామి-
ఓంభువస్తర్పయామి. ఓంసువ స్తర్పయామి.ఓంభూర్భువస్సువ
ర్నమస్వయో మితిచ తర్పయిత్వా - ఆచమన చతుష్కాఽచ
మన పునరాచ మనాని కృత్వా- పూర్వోక్త ప్రకా రేణ సంధ్యా
వందనం కుర్యాత్ - అర్ఘ్య ప్రదానేతు ప్రాయశ్చి త్తార్ఘ్యాఽ
నంతరం- నారాయ ణాయవిద్మహే వాసు దేవాయ ధీమహి- త
న్నోవిష్ణుః ప్రచోదయాత్ - ఇతి విష్ణు గాయత్ర్యాఏక మభ్యూం
దద్యాత్ - సభామా గోపా యేతి త్రిదండ మాదాయ - ఓంభూః
ఓంభువః ఓంసువరి ఓంభూర్భువస్సువరి ఇత్యగ్రం విహ్నోర్మనస
సా మధ్యంజ ప్రపద్యే ఇతి మూలం ద్రుపదాదివే న్మము చానకి

స్నిన్నస్నాత్వా మలాదివ - పూతం పవిత్రేణైవాజ్య మాపశ్యేథం తు మైనసా - ఇతి జల పవిత్రేణ జలేన ప్రోక్ష్య - ఇంద్రస్య వజ్రో సివా త్రక ఘ్నిత్వ యా యం వృత్రం వధ్యాత్ - ఇత్యా మూలాగ్రంత్రిరభి మృశ్య - క్వచిత్స మీపే విష్ణో స్నానమసీతినివే శ్య - జల పవిత్రేణ హస్తాన్నిధాయ - గాయత్రీమూలమంత్రంపూ ర్వోక్త రీత్యాజపేత్ . గాయత్ర్యాస్తువిశేషస ఉపదేశ లభ్యస - ప్రాతస ఉపస్థానాత్పూర్వంసూర్యాయ గాయత్ర్యాసకృదేకమర్ఘ్యం దత్వా . అనంతరం ప్రాణానాయమ్య - ఉపస్థానం కుర్యాత్ - ఉ పస్థానే విశేషః - అంతి లోన మూరా దిత్య నంతరం - ఓమితి బ్ర హ్మ - ఓమితీదగ్ంసవగ్ం- ఓమిత్యే తదనుకృతి హస్మవా అపో శ్రావయేత్యా శ్రావ యంతి- ఓమితిసామాని గాయంతి- ఓగ్ం శోమితి శస్త్రాణిశగ్ంసంతి- ఓమిత్యధ్వర్యుస్ప్రతిగరంప్రతిగృణా తి . ఓమితి బ్రహ్మా ప్రసౌతిః . ఓమిత్యగ్నిహో త్రమనుజానాతి. ఓమితి బ్రాహ్మణాః ప్రవక్ష్యన్నాహ బ్రహ్మోపా ప్నవా నీతి. బ్ర హ్మైవోపాప్నోతి-ఇత్యనువాకంజపేత్ - శేషంపూర్వవత్ -

ఇతి శ్రీమద్రంగనాథసంయమీంద్రస్యకృతిషు

ఆ హ్ని కసమ్పూ ర్ణమ్.

శ్రీమత్శ్రీరంగనాథయతీంద్రమహాదేశికాయనమః.

—※ శ్రీరామజయంతీనిర్ణయః ※—

శ్రీరామనవమ్యాదిజయన్తీస్వరూపోత్సవాంతపారణానిణ్ణ య ఉచ్యతే - వసిష్ఠసంహితాయాం- వక్ష్యామిదేవదేవస్యరామజ న్మదినోత్సవమ్ । బుక్షేపునర్వసౌకుర్యాచ్చైత్రేనావమికేతిథౌ - అగస్త్యసంహితాయాం - చైత్రేమాసి నవమ్యాంతు శుక్లపక్షేత్వ భాత్మమి - విష్వక్సేన సంహితాయాం - రాఘవస్యైవ వక్ష్యా

మి తభూజన్మదినక్రియామ్ । ఋక్షే పునర్వసౌకుర్యాచ్చైత్రే నా
వమికేతిథౌ । శ్రీపరాశర ధర్మశాస్త్రే - మాసిచైత్రే శుక్లపక్షే
నవమ్యాంచ పునర్వసౌ - వసిష్ఠస్య మృతా షష్ఠ్యాంయే- మాసిచైత్రే
శుక్లపక్షే నవమ్యాంతు పునర్వసౌ । కౌసల్యాయాం సముత్పన్నో
విష్ణుశీకాకుత్థ్స ఈరితః. పాద్మే చర్యాపాదే- చైత్రేమాసిపునర్వ
స్వో ర్జన్మ రామస్యమంగళమ్ - ఇత్యాదివచనై శ్చైత్ర శుక్ల
నవమ్యే వ శ్రీరామ జన్మోత్సవ దినత్వేన గ్రాహ్యో- యద్యపి- తత
శ్చ ద్వాదశే మాసే చైత్రేనావమికే తిథౌ । నక్షత్రేతిథి చైవత్యే
స్వోచ్చసంస్థేషు పంచసు - గ్రహేషుకరకర్కటేలగ్నే వాక్ప తావిం
దునాసహ । ప్రోద్యమానేజగన్నాథం సర్వలోక నమస్కృతమ్ -
కౌసల్యా జనయద్రామం సర్వలక్షణసంయుతమ్ - ఇతి శ్రీరామా
యణవచనే ఉచ్చస్థేషు పంచ స్వీక్ష్యత్ర సూర్యస్యా ప్యుచ్చ సం
స్థ పంచగ్రహాంత ర్గతత్వేన మేషశుక్లనవమీతి ప్రతీయతే. తథా
పి చైత్రశుక్ల నవమ్యారి మీనేమేషెచ సంధావ్య మాన తయా శ్రీ
రామావతారకాలే మేషె సంధావితత్వాత్- తథోక్తంవాల్మీకిమ
హర్షిణా- ఉచ్చసంస్థేషు పంచస్వితి- చైత్రశుక్లనవమ్యాం తి
థౌ వ్రతానుష్ఠానస్య నానుపపత్తిరి- నన్వవతార కాలస్యమేష శు
క్లనవమీత్వా త్తాదృశ దినస్యైవవ్రతానుష్ఠానకాలతయామేషశుక్ల
నవమ్యా మేవోత్సవఃకార్య ఇతి చేత్తథ్యం - అవ తార దినస్య
పునర్వసుయుతత్వేచ్చ గ్రహ పంచకవత్వ సేందు బృహ స్పతి క
త్వ కథనా త్తాదృగ్గుణ విశిష్ట దిన మీత్సవస్య కర్తవ్యతయా
తాదృశ దినస్యేదానీం దుర్లభతయా ఉత్సవానుష్ఠాన మేవ
నస్యాత్ - తస్మాన్మీనే మేషెవా యథాసంభవం చైత్ర శుద్ధన
మ్యైవ వ్రతదినత్వేన పరిగ్రాహ్యో . సాపినవమీ శ్రీవైష్ణవై ర్వైధర
మీతైవగ్రాహ్యా - విద్ధాయాం నిషిద్ధత్వాత్ - నిషేధశ్చ పాద్మే :

అష్టమ్యా నవమీ విద్ధా త్రి ముహూర్తం యదా భవేత్ । తదా పరేద్యురేవేయం స్థితా గ్రాహ్యేతు వైష్ణవైః - అగస్త్య సంహితాయాం - నవమీచాష్టమీ విద్ధా త్యాజ్యా విష్ణుపరాయణైః - స్కాందే - పునర్వసు యుతా రామ నవమీయ దివణ్మఖ । త్రిభి ర్ముహూర్తైర్ విద్ధాచేన్న గ్రాహ్యావిష్ణు తత్పరైః - ఇత్యాది వచనైరవ గమ్యతే - పరే ద్యురుదయా నంతరం కలామాత్ర నవమ్యా భావేపి దశమ్యా మేవోత్సవః కార్యః - నను, ఏకాదశీతృతీయాచషష్ఠీ చైవ త్రయోదశీ । పూర్వ విద్ధాపి కర్తవ్యా యదినస్యా త్పరేహని. ఇతి వృద్ధవసిష్ఠోక్త తిథ్యంతర న్యాయేన పరేద్యు రుదయా నంతరం నవమ్యా భావే పూర్వేద్యు రష్టమీ విద్ధాపి నవమీ గ్రాహ్యేతి చేన్న - పరేద్యు స్సూర్యోదయా నంతరం నవమ్యా భావే పూర్వేద్యు స్త్రిముహూర్తాధికాష్టమీ విద్ధాపి నవమీ గ్రాహ్యేతి విశేష వచనా దర్శనాత్ - ఉదాహృతస్మృత్యా కాదశీ ఘటితతయా విద్ధాయా ఏకాదశ్యాః శ్రీవైష్ణవై రుపవాస దినత్వేన అనంగీకరణాదవైష్ణవ విషయత్వా త్తథ్యటిత తద్వచన మూలన్యాయ స్యాత్రా నవతా రాచ్చ - అనిరుద్ధ సంహితాయాం - జయంతీనాంచసర్వాసాముత్సవాంతేతుపారణం । కర్తవ్య మైహికా సంగైః పంచకాల పరాయణైః - సంహితాంతరేపి - తిథ్యంతే పారణం కార్యం తత్తత్ఫల మభీప్సతా । ఉత్సవాంతేతు తత్కార్యం న్యస్తాత్మభి రధీశ్వర . జయం త్యేనసం హితాయాం - తిథ్యంతే వాథ భాంతేవాహ్యుత్సవాంతేతు పారణం । ముముక్షూణామకామానా ముత్సవాంతేతుపారణం - కామ్యార్థినా మశేషేణ పరేద్యుః ఖలుపారణం - సుమంతురపి - తిథి నక్షత్ర నియమే తిథి భాంతేచ పారణం । అతో న్యథా పారణాయాం వ్రతభంగమవాప్నుయాత్ - పారణాముత్సవాంతేతు

కుర్య్యా దేకాంతి నోహిసే . ఇత్యా దివచ నైశ్చైత్ర శుద్ధ నవ మ్యాం కటక లగ్నే శ్రీరామ భద్ర జయంతీ విశేషా రాధనం కృ త్వా ఆరాధ నాంతే పారణం ముముక్షుభి ర్కార్య్యమ్ - నను జ యంతీ నాంతు సర్వాసా మిత్యాది వచన బలేన శ్రీరామ నవమ్యా మభ్యుత్స వాంతే పారణం కర్తవ్య మిత్యుక్తం తదయుక్తం- శ్రీ రామ నవమ్యాం జయంతీత్వ వ్యవహారాదర్శ నాత్ - ఇతిచేన్న- సంగ్రహే - జయంతీ ద్వివిధా ప్రోక్తా మత్సా వ్యది దశజన్మనాం| తిథి ప్రభానం సర్వేషాం వినార్కృష్ణ త్రివిక్రమా . ఇతి వచనేన తస్యాపి జయన్తీత్వ ప్రతిపాదనస్య దృష్ట త్వాత్ - సనుయస్తురా మ నవమ్యాంతు భుజ్యే- పోహ వియూ ధ్ధిః | రావణనరకం ప్రాప్య వర్తతే కల్పకోటికం - బ్రహ్మ హత్యాది పాపా నాం దృష్టాం శాస్త్రేషు నిష్కృతిః| రఘునాథనవమ్యాంతు భోక్తృ ణాం నాస్తి నిష్కృతిః - శ్రీరామ నవమీ ప్రోక్తా కోటిసూర్యగ్రహాత్మికా | ఉపోషణం జాగరణం తస్మిన్కార్య్యా విశేషతః- వసిష్ఠస్మృతౌ - మాసిచైత్రే తు శుక్లపక్షే నవమ్యాంతు పునర్వసౌ | కౌసల్యాయాం సముత్పన్నో విష్ణుశ్చాకారుత్స ఈరితః | తస్యాం స్నానోప వాసాద్యైర్పూజా జాగరణాదిభిః | అచ్చ యేద్దం ధ పుష్పాద్యై ర్గీతవాదిత్రనర్తనైః - ఇత్యాది వచనై శ్రీరా మ నవమ్యా ముపవాస ఏవకార్య ఇతి చేన్న - ముముక్షూణామి త్యాది వచనాత్ * ముముక్షువిషయత్వేన యస్మా రామనవమ్యా స్తి వ్రత్వాది వచనానాం జయంతీ విశేష విషయత్వేన ఉత్సర్గాప వాద న్యాయేన శ్రీరామ నవమ్యా ముత్సవాంత పారణాయా బా ధ ఇతివాచ్యమ్- పూర్వోక్త వచనానాం జయంతీ సామాన్యవిష యత్వేపి అధికారి విశేష విషయత్వే వ్యధికారి సామాన్య విషయ త్వా దధికారి విశేష విషయక వచనాంత రా భావాచ్చ ముము

ష్ణు విషయే ఉత్సవాంతపారణాయా అబాధితత్వాత్. నచ పార
ణాయా ఉపవాస పూర్వ కత్వా చ్ఛ్రీరామ నవమ్యా మహో
రాత్రో పవా సస్యా హ రుప వాసస్యవా అసం భవా దు త్స
వాంత పారణం కథం సంగ చ్ఛత ఇతి వాచ్యం. అత్రా వ్యుపవా
సపూర్వకత్వస్యా ఋతేశ్. కథమితి చేవసూర్యుపవాస రాత్ర్యుప వా
స అహోరాత్రోప వాసాదిషు ఞాప్తగత స్యోపవాస శబ్ద ప్రవృ
త్తి నిమిత్తస్య వక్తవ్యతయా లే ష్వహ భోజన నివృత్తిత్వా చ్చేర
వను గతతయా సర్వ త్రాను గతం ప్రవృత్తి నిమిత్తం కించిదా స్థే
యం - తచ్చ కిమిత్య పేక్షాయాంశాస్త్రీ యాయా భోజన నివృ
త్తిస్తత్వమే వేతివక్తవ్యమ్. నాన్య త్కించి దుచ్యతే. తథాచ
శ్రీరామ నవమ్యా మపి తాదృశ ధర్మా వచ్చి న్నోపవాసస్య ఉ
త్సవాంత పర్యంతం సద్భావా ద్భారణాయా ఉపవాస పూర్వక
త్వ మప్రతిబంధమేవ - అత ఏవ తిథ్యంత భాంత పారణయోర్ధ వ్యుప
వాస పూర్వకత్వ ముపపన్నం భవతీతి - నను మునుక్తనాము
త్సవాంతే పారణాయా అపి ఉపవాస పూర్వకత్వోపపాదనాన్మ
ముక్తూ ణామ కామానా మిత్యా ద్యుపవా సాంత పార ణా వి
ధాయక వచనైః ఉపోషణం జాగ రణం తస్మిన్ కుర్యా ద్విశేష
త ఇత్యా ద్యుపవాస విధాయక వచ నానాం ముముక్షు విషయ
త్వేన వ్యవస్థాపన మసంగత మితిచేన్న - జాగరణాది నియమస
హితాహోరాత్రోపవాసస్యాముముక్షునిషయవచనగతోపవాస శ
బ్దార్థత్వేనాస్థితత్యాపాదనస్యైవాసజ్గత త్వాన్నకించిదపహీనమ్.

—* శ్రీనృసింహ్మ జయంతీనిణ్ణయః *—

త్రిముహూర్తే త్రయోదశీ వేధ రహి తాయాం వైశాఖ
శుద్ధ చతుర్దశ్యాం ప్రదోషకాలే శ్రీనృ సింహ్మ జయంతీ విశేషా
ద్గ్రహణం కృత్వా - ఉత్సవాంతే సాయం సంధ్యోప స్థానా నంత

రం పారణం కుర్యాత్ . నచ పౌర్ణమాస్యాం నృసింహ్మజయం తీ సంభవే పౌర్ణమాసి రాత్రి భోజనస్య నిషిద్ధత్వా త్పారణా కథం సంగచ్ఛతఇతి వాచ్యమ్ . ఉత్సవాంతేవ పారణ మితి విశేష వచనబలేన పారణాయాస్త్వవశ్య కర్తవ్యత్వాత్ -

—* శ్రీకృష్ణ జయంతినిర్ణయాః *—

సిహ్మమాసే కృష్ణపక్షే సూర్యోదయా నంతరంకలామా త్ర సప్తమీ వేధరహితాష్టమీ యుక్తాయాం సూర్యో దయా నంతరం కలామాత్ర కృత్తికా వేధ రహి తాయాం రోహిణ్యాం శుద్ధాష్టమీ సహి త శుద్ధా హి ణ్యా భే శుద్ధ రో హి ణీసహిత నవమ్యాం వా తయో రప్యా భే మృగశీ ర్ష సహితనవమ్యాం దశమ్యాంవా వృషభస్థే శ్రీకృష్ణ జయంతీ విశేషాదాచరణం కృత్వా - ఉత్సవాంతే పారణం కుర్యాత్ - నచ నిశిభోజనస్యనిషిద్ధత్వా త్కథం నిశిపారణ మితివాచ్యం - జయం త్యాం తుత్రయోదశ్యాం త్వా పూజాంకు ర్యాద్విధూదయే । తదైవ పా రణం కుర్యా ద్యేహికాచి ష్వసంగవాక్ - పంచకాలరతాశ్చైవ దీక్షితైకాంతిన స్తథా- భక్తా భాగవతైస్సాంగం రాత్రావేవతు (రాత్రాకుర్యుస్తు)పారణమ్ - ఇత్థంతేపారణంకార్యంజయంతీఫల మిచ్ఛతా। ఫలాప్తిసంధిరహితైరి రాత్రావేవతుపారణమ్ - ఇత్యా దివచనైర్నిశిభోజనని షేధవచనస్యబాధిత త్వాచితిసర్వమనవద్యమ్

—* శ్రవణద్వాదశీనిర్ణయాః. *—

అథశ్రవణద్వాదశీ స్వరూపోపవాస నిర్ణయ ఉచ్యతే- నా రదీయే - శుక్లాయాదినాక్షత్రాద్వాదశీ శ్రవణాస్యితా । తయో రేవోపవాసస్యా త్ర యోదశ్యాంతు పారణమ్ - ద్వాదశీశ్రవ ణసంయుక్తా తత్రోపోష్యామనీషిభిః । బ్రహ్మహత్యాది పాపఘ్నీ కామవిద్ధాన చేచ్ఛది - యదాతు శుక్లద్వాదశ్యాం నక్షత్రం శ్రవ

ణంయది । తస్మాత్త్రయోదశ్యుపవాస ఏకా దశ్యాయుతం ఫ లమ్ - ఏవ మేకాదశీంహిత్వా ద్వాదశీం సముపోషయేత్ । పూర్వవాసరజం పుణ్యం నరకప్రాప్తిన్నత్యసంశయమ్- పాద్మే - యదా హ్యేకాదశీ శుద్ధా ద్వాదశీశ్రవణాన్వితా । శుద్ధామేకాదశీం త్యక్త్వా ద్వాదశీంసముపోషయేత్ . ఏకాదశ్యుద్భవంపుణ్యం నరకప్రాప్తిన్నత్యసంశయమ్ - ఇత్యాదివచనాన్నాండుపవాస ద్వయాశక్తౌ ఏకా దశ్యా మవ్రతఘ్నం కృత్వా శ్రవణద్వాదశీ ముపవసేదితి తాత్ప ర్యమ్ . తదుక్తం - శ్రీవిష్ణుపురాణే- ఉపవాసద్వయం కర్తుం నశక్నో తి నరోయది । ప్రథమేహ్నిఫలాహారీ నిరాహారస్తు పరేహని. వా దుపురాణె. ఉపవాసేత్వశక్తశ్చే ద్భక్త్యా కించిత్ప్ర కల్పయేత్। నదూషయ త్యవ్రతఘ్నన హ్యుపవాస ఫలంలభేత్ - శక్త స్తూప వాస ద్వయంకుర్యాత్ - భవిష్యత్పురాణె. ఏకాదశీ యదాశుద్ధా ద్వాదశీ శ్రవణాన్వితా । ఉపవాసద్వయంకుర్యాదశక్తో ద్వాదశీ వ్రతమితి - స్మృతిసార సముచ్చయే- ద్వాదశీం శ్రవణో పేతాం యోనోపోష్యతి దుర్మతిస్ । పంచసంవత్సర కృతంపుణ్యం తస్య వినశ్యతి . ఇతి ప్రత్యవాయ శ్రుతేస్ - ద్వాదశీం శ్రవణ ర్క్షంచ స్పృశేదేకాదశీ యది । సవీవ వైష్ణవోయోగో విష్ణు శృంఖలసం జ్ఞికస్ . యదా హ్యేకాదశీశుద్ధా కదాచిద్ద్వాదశీయుతా । శ్రవ ణేనాపిన్నసంయుక్తా వ్రతద్వయ మిహాబ్రవీత్ - ఇతివచనద్వయే న రాత్రాదివాహద్వాదశీయుక్తాయా మేకాదశ్యా మేవఏకాదశ్యుప వాసద్వాదశ్యుపవాసోభయమపితంత్రేణానుష్ఠితంభవతీత్యర్థస్ .ఏ కాదశ్యామహ్ని శ్రవణయోగేసతివిష్ణు శృంఖలయోగోభవతీత్యత్రై వ్రతద్వయంభవతి - ఉపవాసాహా।శవణద్వాదశీస్వరూపంతుపి ష్ణుస్సిద్ధాంతే- రవేరస్తమయాత్పూర్వంద్వాదశీ శ్రవణాన్వితా । తిథి ర్మహతీత్రేధా ద్విధాస్యా త్త్రయోదశ్యా నవామినీ. సశ్ర

వణ ద్వాదశీ-కార్షే- నాగవిద్ధాతు యాషష్ఠీ రుద్రవిద్ధో దివా
కరః। కామవిద్ధో భవేద్విష్ణు ర్నగా హ్యో విష్ణుతత్పరైః - కా
మః,త్రయోదశీ - విష్ణుః, శ్రవణద్వాదశీ- వేధేనియమమూహాపై
తీనసిః - పవద్వయేపి తిథయ స్తిథిం పూర్వాం తథోత్తరామ్,
త్రిభిర్ముహూర్తై ర్విధ్వంతి సామాన్యోయం విధిస్మృతః -
నపునరత్రవిశేషవిధి ర్దృశ్యతే - అత స్త్రిముహూర్తవేధ రహి
తపేవ గ్రాహ్యః - కామవిద్ధో భవేద్విష్ణు రిత్యత్ర శ్రవణ ద్వా
దశీ దినే అస్తమయా త్పూర్వంత్రయోదశ్యా స్త్రిభిర్ముహూర్తై
ర్విద్ధాచే త్సాశ్రవణ ద్వాదశీ విష్ణవై స్యాన్యైర్వైసిద్ధం. తథా పా
ద్మే- తిథినక్షత్రయో గేషు యద్వ్రతంవిహితంమునే। తద్యోగకా
లేకుర్వీత శ్రుతిశ్చ ద్వాదశీయది - పూర్వాస్త మయయుక్తాపి పర
త్రా స్తమయావధి। పుణ్యాఇతిహివిఖ్యాతా ఉపవాసేపరంశుభా-
అస్తమయావధీత్యత్ర సాయాహ్నవ్యాపినీ శ్రవణద్వాదశీగ్రా హ్యే
తి కాల నిర్ణయ చంద్రికాయాం వ్యాఖ్యాతం - తథాచోక్తమని
రుద్ధ సంహితా యాం - శుక్లావాయదివాకృష్ణాద్వాదశీ శ్రవణా
న్వితా। సాయాహ్నవ్యాపి నీగ్రాహ్యా వైష్ణవైః పాంచ కాలికైః,
విష్ణుపురాణే- యాశ్చకాశ్చతిథయః పుణ్యాఃప్రోక్తా నక్షత్రయోగ
తః। తాస్వేవ తద్వ్రతంకుర్యా చ్ఛ్రవణాద్వాదశీం వినా. సుమం
తుః - ధనిష్ఠాసంయుతేకుర్యా చ్ఛ్రవణ ద్వాదశీ వ్రతమ్। ఉత్త
రాసాఢ ఘటికా ద్వయవిద్ధే హ్యుపోషణమ్ - ముముక్షు స్సం
త్యజేత్కామీ కుర్యాద్వ్రతముపోషణమ్ - ఇత్యాదివచనై స్సూ
ర్యోదయానంతరం ఘటికా ద్వయో త్తరా సాఢ రహిత సా
యాహ్న వ్యాపినీశ్రవణాన్వితా స్తమయా త్పూర్వం శ్రీ ముహూ
ర్తం త్రయోదశీ వేధ రహితా సాయాహ్నవ్యాపినీ ద్వాదశైవ
ముముక్షుభి రుపోష్యేతి నిర్ణీతం. ఉత్తరా మిశ్రితాం శ్రోణాం నై

నోపోష్యవ్రతీ భవేత్ - వ్యాప్తౌ మధ్యాహ్నతోన్యాసా లం ఘనాసూభవేద్యది - ఉత్తరా వేధరహితా శ్రోణాచ ద్వాదశీ యుతా | యదివ్యాప్నోతిమధ్యాహ్నం కుర్యాత్తస్యాముపోషణం. ధర్మవృద్ధౌ . ఉత్తరా మిశ్రితాం శ్రోణాం నైవోపోష్య వ్రతీభవేత్ . ఉత్తరా వేధరహితా శ్రోణాచ ద్వాదశీ యుతా | యది వ్యాప్నోతిమధ్యాహ్నం కుర్యాత్తస్యా ముపోషణం-స్మృత్యంతరే- ఉదయాదక్షిణిల్లగ్న గామిని శ్రుతివాసరే . ఫాల్గునేపౌష్యపక్షాం వా ఉపోష్య వ్రతమాచరేత్ - భవేదావర్తనాదూర్ధ్వంద్వాదశ్యాం శ్రవణంయది - ఉపవాసం తదాకుర్యా త్పూర్వాంధాంతేచ పారణమ్ . ఇత్యాది మధ్యాహ్న వ్యాపిత్వమాత్రావ లంబన పూర్వకోపవాస విధాయకవచనానాం ఘటికా ద్వయోత్తరా పాభవేధ రహిత పాయామ్నవ్యా పి శ్రవణనక్షత్ర సమన్వితద్వాదశీ సాయాహ్న వ్యాపిత్వావలంబనేన పాంచకాలిక విష్ణుపరా ణాణ ముముక్షూణాంచేత ప్రవృత్తపూర్వోక్త వచనై ర్విరోధా దస్య విషయ మిత్యవధార్యం - మధ్యాహ్నోత్తరవ్యా ప్తద్వాదశీశ్రవణ సంబంధమాత్రావ లంబనేన ఉపవాసపక్షస్తు-భవేదావర్తనాదూర్ధ్వం ద్వాదశ్యాంశ్రవణంయది | ఉపవాసంతదాకుర్యా త్పూర్వాం ధాంతేచపారణమ్ - ఇత్యావర్తనాదర్వాక్ ద్వాదశ్యా శ్శ్రవణ సంబంధో యదిభాంతపారణ వచనేన విరోధాత్పూర్వోక్త ముముక్షువిషయవచనవిరోధాచ్చనముక్తమితిసర్వంసమంజసమ్.....*

శ్రీమ దహోబిల మహా స్థాన పరిపాలన చాతురీ ధురీణ
శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస
పరివ్రాజకాచార్యసర్వతంత్రస్వతంత్రోభయ
వేదాన్తాచార్యశ్రీభగవద్రామానుజసిద్ధాంత
సిద్ధాంజన స్వామి భిమ శ్రీవత్సాంక కోప

శ్రీమ ద్రంగనాథ యతీంద్ర మహాదేశిక విర చిత
శ్రీరామజయంత్యాది నిర్ణయస్సమాప్తం-

శ్రీమతే రామానుజాయనమః. శ్రీమతేనిగమాంత మహాదేశి
కాయనమః. శ్రీమతేశ్రీమద్రంగనాథయతీంద్రమహాదేశికాయ
నమః. శ్రీమతే శ్రీశఠకోప యతీంద్రమహాదేశికాయనమః.
శ్రీమతేశ్రీవత్సచిహ్నకోపశ్రీరంగనాథయతీంద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ నృసింహ నమః.

శ్రీమతెలక్ష్మీనృసింహ్మపరబ్రహ్మణేనమః.

భగవదారాధనేమంత్రాసన సమర్పణకాలే ఇజ్యాకాలా
దౌ ప్రార్థనాశ్లోకేషు ప్రాథమిక శ్లోకాను సంధానప్రకారః.

ఇజ్యాకాల స్తృతీయోయమన్హ్నోంశస్సముపాగతః । సంభృ
తాశ్చైవసంభారాశ్చకల్పితాన్యాసవాన్యపి ॥౧॥ అన్హ్నః ప్రాథమికః
కాలో నృహరే సముపాగతః । సంభృ—న్యపి॥౨॥ మహాప్రదోష
సమయో నృహరేసముపాగతః । సంభృ— న్యపి॥౩॥ చాపమాస
జ్ఞతెథౌనా ఉషఃకాలోయమాగతః । సంభృ— న్యపి॥౪॥ లా క
నాథస్యనృహరే జయంతీసముపాగతా । సంభృ—న్యపి॥౫॥ లో
కనాథస్యరామస్య నవమీ సముపాగతా । సంభృ—న్యపి॥౬॥లోక
నాథస్యకృష్ణస్య జయంతీసముపాగతా । సంభృ— న్యపి॥ ౭॥ రా
హుగ్రస్తెదివానాథే పుణ్యకాలోయమాగతః । సంభృ—న్యపి॥౮॥
రాహుగ్రస్తేనిశానాథెపుణ్యకాలోయమాగతః॥సంభృ—న్యపి॥

ఇతితత్తద్విశేషారాధనే ష్వనుసంధానక్రమః.